

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 26 oktober 2021, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 14.30 uur

Aanwezig zijn:

- drs. L.A. de Lange, voorzitter;
- mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, ir. B. Boon, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, mevrouw J.E.M. Heijl, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken (vanaf 18 uur), H.W. Mulder, G.L.H. Nijman, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw Y. van de Velde, F.G. Weyn RA, R.A. Zoutendijk MBA MSW, leden van de raad;
- R. Bloemendaal, mevrouw C. Klaver-Bouman, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
- H. Andeweg-Richt, interim-griffier, mevrouw N. Keltjens, plv. raadsgriffier

Verhinderd: drs. R. Everard, mevrouw B.D.A. Hagen, mevrouw G.C. Mulder-Jense, leden van de raad

1. Opening vergadering

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar. We beginnen met de installatie van mevrouw Van de Velde en het leuke is dat mevrouw Van de Velde ook haar moeder heeft meegenomen bij dit toch altijd heuglijke moment, namelijk het installeren in het hoogste democratische orgaan van Wassenaar. Dat is een bijzonder moment, al helemaal als je zelf jarenlang op de secretarie van de gemeente Wassenaar hebt gewerkt, u hebt namelijk vele uren in de typekamer het werk gedaan. Dus hartelijk welkom, fijn dat u erbij bent om de installatie van uw dochter te zien. Ik zag dat u ook een aantal bekenden uit de organisatie tegenkwam, dus leuk dat u erbij kunt zijn en u komt dus nog uit de tijd dat de stukken werden uitgetikt, en automatisering nog niet bestond. Toen zei de voorzitter andere woorden dan 'kijk maar op iBabs' want toen werd er dus vrolijk getikt. Hartstikke mooi en leuk dat u erbij bent. Verder nog in het kader van de mededelingen. We hebben een aantal afmeldingen voor vandaag, mevrouw Hagen is niet aanwezig, mevrouw Mulder is niet aanwezig en ook de heer Everard heeft zich afgemeld voor deze vergadering. Het zal u ook zijn opgevallen dat ik een naam vergeet en dat klopt, de heer Menken, maar hij is onderweg. Hij komt vanaf Schiphol rechtstreeks hier naar De Paauw, dus hij zal vandaag op een gegeven moment wel in deze vergadering verschijnen. U zult ook hebben gezien dat we inmiddels weer met zijn allen aan één tafel zitten, nog wel met wat ruimte ertussen, maar inmiddels kunnen we elkaar weer aankijken en dat is ook wel net zo prettig. Verder is er na afloop van deze vergadering de mogelijkheid om de vergadering te evalueren onder het genot van een drankje want die houden we er gewoon in. Ik begon al over de spreektijden. Er is inmiddels een grote laptop naast mij geplaatst, het lijkt bijna wel een typemachine zou ik zeggen, met daarop de spreektijden die worden bijgehouden, zodat het geheel transparant is en uzelf tijdens uw bijdrage ook ziet hoe de tijd verstrijkt en die gaat altijd sneller dan u denkt.

1a. Installatie nieuw raadslid

De **voorzitter**: Wij gaan naar 1a, Installatie van het raadslid. De raad dient een besluit te nemen over de toelating van mevrouw Van de Velde tot de raad op basis van artikel 5 van ons reglement dat stelt 'ingeval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter het nieuwbenoemde lid van de raad op voor de vergadering van de raad waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen'. Voordat dit besluit wordt genomen, heeft de commissie van de geloofsbrieven ernaar gekeken en dat is ook vandaag gebeurd. De commissie heeft de geloofsbrieven van mevrouw Van de Velde gecontroleerd en ik geef dan ook graag het woord aan de voorzitter van de geloofsbrievencommissie, de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. De commissie heeft zich vol overgave op dit werkstuk gestort en kan verklaren dat de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven de geloofsbrieven en de verder bij de Kieswet gevorderde stukken heeft ontvangen die zijn ingezonden door mevrouw Y. van de Velde. De commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de bovengenoemde persoon staat op de kandidatenlijst van de in de raad vertegenwoordigde VVD-fractie en dat zij voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. De commissie bestaande uit de heer Van Sloten, mevrouw Bellekom-Vogels en mijn persoon adviseert de raad dan ook te besluiten tot toelating. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank de voorzitter en de leden van de geloofsbrievencommissie voor het gedane onderzoek en advies. Dan kom ik bij de besluitvorming en het besluit luidt mevrouw Van de Velde toe te laten als lid van de raad. Gaat u daarmee bij acclamatie akkoord? Dat is het geval, dan is hierbij besloten mevrouw Van de Velde toe te laten. Dan vraag ik nu aan de griffier om mevrouw Van de Velde naar voren te brengen en dan gaan we over naar de belofte. Als u zou willen gaan staan, heel graag dank u wel. We gaan over naar de beëdiging. U hebt aangegeven de belofte te willen doen en als u aan het eind zou willen antwoorden met 'Dat verklaar en beloof ik!', dan gaat het helemaal goed.

"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw **Van de Velde**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Ik dank u wel, dan wil ik u hartelijk feliciteren met uw lidmaatschap van de gemeenteraad van Wassenaar en u heel veel succes wensen. Gefeliciteerd. Zo, dan hebben we weer een voltallige raad met 21 raadsleden.

2. Vaststelling agenda

Dit agendapunt is niet behandeld.

3. Spreekrecht

De **voorzitter**: Dan komen we bij agendapunt 3 het spreekrecht. Niemand heeft aangegeven gebruik te willen maken van het spreekrecht om hier in De Paauw bij de vergadering in te spreken, maar ik wil wel graag aandacht vragen voor de brieven die de Vrienden van Wassenaar heeft gestuurd met ook opmerkingen over de begroting en de financiële situatie van de gemeente Wassenaar. Die wil ik in ieder geval nog even onder uw warme aanbeveling doen.

4. Begroting 2022

De **voorzitter**: Dan komen we nu bij de bespreking van de begroting en we gaan over naar de eerste termijn aan de zijde van de raad. Ik geef graag het woord aan de heer Hendrickx voor zijn eerste termijn.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik zal extra langzaam praten om de tijd vol te maken, dus laten we maar beginnen. Voor Hart voor Wassenaar is dit de achtste begroting en niet eerder hebben we zo'n ongeloofwaardige en onrealistische begroting als deze gezien. Het is een verkiezingsbegroting in vol ornaat, mierzoet en het zuur vertellen we niet. Uiteraard zal geroept worden dat het een structureel in evenwicht zijnde begroting is en er zijn nog steeds mensen die denken dat het dan ook een goede begroting is. Het college geeft zelf al aan dat waarschijnlijk nadere invulling zal moeten plaatsvinden, mogelijk al bij de Voorjaarsnota 2022. Het is een ongeloofwaardige en onrealistische begroting omdat lasten die zich zullen materialiseren niet worden opgenomen en besparingen en baten worden overschat. Uiteraard is veel van de inhoud going concern en als zodanig ook ingevuld, maar een aantal bijzondere posten maakt deze begroting onhanteerbaar en onverantwoordelijk. Dat is een gemakkelijk uitgangspunt want de gevolgen zijn voor het volgende college. In de eerste plaats is er de extra bijdrage van het rijk van € 1,5 miljoen voor de jeugdzorg die in de jaren daarna afneemt. Er is aangekondigd dat dit bedrag ook bedoeld is om extra taken voortkomend uit de Hervormingsagenda Jeugd te bekostigen, maar daarvoor is niets opgenomen. We hebben hierbij twee vragen en de eerste is: wat is er gebeurd met de bijdragen vanuit de bestemmingsreserve die de tekorten in de jeugdzorg opvangen, zijn die teruggedraaid en zo niet of ten dele, hoeveel zal die in 2022 bedragen? Wat is met de kennis van nu de best mogelijke inschatting van de lasten van de Hervormingsagenda Jeugd en wanneer gaan die op de begroting drukken? In de begroting is een besparingsplan opgenomen voor de WMO van meer dan € 500.000,00, dit bedrag is boterzacht en wordt toch ingeboekt. Hart voor Wassenaar twijfelt heel ernstig aan de juridische en praktische haalbaarheid van deze bezuiniging. Een vraag, verwacht de wethouder dat dit bedrag hard is of is het omringd met risico's en kan hij de risico's benoemen en kwantificeren? De tweede vraag is: welk bedrag verwacht de wethouder dat zich zal materialiseren? Betreffende het precario stelt het college dat de ozb swapneutraal is, in Wassenaar

zijn 5000 huizen eigendom van verhuurders en wie krijgt hier de nadelen, wie de voordelen en hoe scheef is de verhouding voor dure woningen tussen de extra ozb en de verlaging van hun tarieven? Voorzitter, eerder in 2021 heb ik gezegd dat de afvalstoffenheffing voor een tweepersoonshuishouden richting € 500,00 gaat. Daar zijn we sneller dan gedacht en dat terwijl we zelfs 10% van het totale bedrag gaan subsidiëren. De grote hobby van deze coalitie, de verwerking van afval, is tot een crashing end gekomen. We gaan in vier jaar tijd van € 4,2 miljoen naar € 5,7 miljoen, een stijging van 36% ofwel 8% per jaar. De prijs per kilo afval stijgt voor nogal wat gezinnen naar meer dan € 10,00. Als er een bewijs van onvermogen van deze coalitie is dan is het dit wel en de vraag is of er een eind aan komt en dat is ook een vraag aan de wethouder namelijk: komt hier een eind aan of komen we hiermee op een stabiel niveau? Dan de volgende vraag. Is de 10% subsidie eenmalig of permanent en hoe wordt deze € 500.000,00 gefinancierd? De komende vier jaar wordt Wassenaar als nadeelgemeente voor een klein miljoen euro benadeeld. De vraag die wij hierbij krijgen is of de wethouder voorziet dat een aantal cumulerende effecten ergens in de komende vier jaar zal leiden tot een ozb-explosie. We voorzien dat we de algemene reserve gaan aanspreken voor wat we tekortkomen. Ik zie het al gebeuren, we hebben achterstallig onderhoud, we moeten een bestemmingsreserve creëren gefinancierd vanuit de algemene reserve en zo wordt de algemene reserve een deel van de jaarlijkse operationele lasten. We hebben gezien dat er een investeringsbegroting is die met de voorgenomen uitvoering zal leiden tot een afname van het banksaldo tot € 1 miljoen in 2025. We hebben het nog eens goed doorgerekend en de gepresenteerde begroting leidt tot een jaarlijkse cash outflow van ten minste € 3 miljoen aan de normale gang van zaken en dan hebben we het nog niet gehad over verdere tekorten die eraan zitten te komen. Dit betekent dat het banksaldo zich zal ontwikkelen tot ten minste minus € 11 miljoen in 2025 en dat mag je vergelijken met een saldo van plus € 34 miljoen eind 2018. Dus in zeven jaar gaan we € 45 miljoen achteruit en de eventuele € 3 miljoen van Alliander hebben we nog niet meegerekend. Dit betekent dat deze gemeente ergens in de begrotingsperiode, in ieder geval in 2025 maar mogelijk al in 2024, geld moet gaan lenen. Ik wil hierbij aantekenen dat Wassenaar de dans van gedwongen fusie de afgelopen jaren deels is ontsprongen vanwege het feit dat er geen schulden bestonden, er was onvoldoende wettelijke reden om een fusie uiteindelijk door de Eerste Kamer heen te krijgen. Dat lijkt een ander verhaal te gaan worden en de gemeente Haren weet daar alles van. Het was hun schuldpositie die hun zelfstandigheid de nek omdraaide. Goed driemaal 5% verhoging van de ozb, even een vraag: telt die af of telt die op? Hij telt op. Driemaal 5% verhoging van de ozb, tweemaal 5% wordt uitgelegd ter financiering van de investeringsagenda en de vraag is wat de relatie is tussen die verhoging en welke investeringsagenda. 2022 laat een overschot van € 1,3 miljoen zien, de ontvangsten van precario nemen met € 1,8 miljoen af, we gaan de afvalstoffenheffing met € 500.000,00 subsidiëren en we krijgen als nadeelgemeente de komende jaren een miljoen euro te verwerken. U realiseert in het licht van dit alles in een begroting voor vier jaar in 2022 een verhoging van de ozb met 5% omdat u een overschot van € 1,3 miljoen ziet waar u zelf al amendementen op aanbrengt. Is het in het licht van de termijn van deze begroting verantwoordelijk om de stijging van de ozb te reduceren tot 5% want daarna volgen ongetwijfeld heel stevige verhogingen. Voorzitter, vier jaar opgeklopte beeldvorming, vier jaar een bestuur van weinig uitvoeren. Wanneer ik naar het coalitieakkoord kijk en de verkiezingsprogramma's erop nasla, is er weinig wezenlijks bereikt. Ons grote gebrek aan vertrouwen zit hem eigenlijk nog niet eens in de Begroting 2022-2025, maar ieder vertrouwen wordt de bodem ingeslagen wanneer je naar de basis kijkt, namelijk naar dit jaar. Dat is niet gemakkelijk want je moet er in feite twee boeken bij halen. Wanneer je namelijk naar de balans van 2020 kijkt en je die vergelijkt met de geprognosticeerde balans van 2021, is het volgende te constateren. Ik heb een minuut meer nodig. Het eigen vermogen zakt in 2021 met € 5 miljoen en ten opzichte van 2018 met € 10 miljoen, de voorzieningen zakken met € 700.000,00 per jaar en de liquiditeitspositie op werkkapitaalniveau zakt in één jaar met € 8 miljoen. Tel daar de afschrijvingen en verkoop van onroerend goed bij op en in 2021 is bijna € 10 miljoen weggestroomd. Ten opzichte van 2018 zijn we er € 12 miljoen op achteruitgegaan, zelfs na alle ontvangen afschrijvingen, waar fors minder investeringen tegenover stonden en de verkoop van miljoenen aan onroerend goed. Als deze cijfers niet voor zich spreken, vraag ik me af wanneer wel duidelijk wordt dat de afgelopen vier jaar zeer slecht zijn geweest voor de toekomst van Wassenaar. Bijna vier jaar geleden ketsten coalitiesprekken tussen VVD, CDA en Hart voor Wassenaar af, er waren wat andere niet doorslaggevende redenen, maar de hoofdreden was financieel. Hart voor Wassenaar heeft toen lang gepoogd om gemeenschappelijk inzicht in onze financiële positie te creëren, ik heb er onze op papier gestelde analyses nog een keer op nageslagen en u mag raden wat er staat. Hart voor Wassenaar en alle mensen die bij het kernteam betrokken zijn, waren er toen van overtuigd dat verantwoordelijkheid nemen voor de toen komende vier jaar onverstandig was. In onze laatste kernteamvergadering op 25 oktober jl. hebben we bevestigd dat dit een goede beslissing was. We vonden het pijnlijk dat twee raadsleden die een minderheid in het kernteam vormden andere ideeën hadden, maar we hebben er geen spijt van, we zouden ons geschaamd hebben als we wel verantwoordelijk waren geweest voor de

performance van de afgelopen vier jaar en we zouden ons vooral beschaamd hebben gevoeld jegens de bijna 2000 stemmers die ons toen hun stem hebben gegeven. Mijn laatste zin. Hart voor Wassenaar gaat verantwoordelijkheid niet uit de weg en als we na de volgende verkiezingen in de positie zijn om daar op een zinnige manier invulling aan te geven, zullen we die verantwoordelijkheid nemen als solide en verstandige lokale partij, we zijn tenslotte lijst 2. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Nijman die overigens nu voor het eerst in de gemeenteraad het woord gaat voeren. In de Tweede Kamer is dan het gebruik dat er geen interrupties worden geplaatst in de eerste termijn, maar ja dat gebruik kennen wij hier niet. Ga daar met verstand mee om. De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u voorzitter. Dit is inderdaad de eerste keer dat ik in de raad het woord ga voeren. Het is een hele eer dat ik namens de VVD-fractie deze begroting mag bespreken, het is tenslotte nog maar twee weken geleden dat mijn voorganger, de heer Van Doeveren, afscheid van deze raad heeft genomen. Allereerst onze complimenten aan de ambtenaren die met bloed, zweet en tranen een mooi document hebben opgesteld. Er is duidelijk geluisterd naar de feedback, de begroting is toegankelijker geworden waarbij de visualisatie met tabellen en grafieken zeker helpt. Tevens willen wij het college bedanken voor de heldere communicatie in de krant, zodat alle inwoners laagdrempelig hebben kunnen kennisnemen van de begroting. Ook de tafeltjesavond was zeer nuttig om alle technische vragen te kunnen stellen aan onze eigen enthousiaste medewerkers. Er heerste een hele positieve houding met veel energie hetgeen veel goeds belooft voor de dienstverlening van onze eigen ambtenaren aan onze inwoners en bedrijven. Het was wel jammer dat er zo weinig raadsleden aanwezig waren. Hoewel dit mijn eerste begroting is die ik als raadslid en fractievoorzitter van de Wassenaarse VVD meemaak, is het ook de laatste begroting van deze coalitieperiode. Vier jaar geleden gingen we het dorp en de wijken in om de stem van de inwoners te winnen en dat is gelukt met dit programma waarin we de tien belangrijkste punten aangaven die we voor onze inwoners wilden bereiken. We kregen met dat programma zes zetels en we hebben ons keihard ingespannen voor deze punten, voor Wassenaar en voor alle Wassenaarders. We hebben dit coalitieprogramma samen met onze coalitie opgesteld, 'Zelfstandig en verantwoordelijk', en dat is de basis van wat we de afgelopen jaren hebben gerealiseerd en nog verwachten te realiseren, duidelijk een coalitie van doeners. Nu deze coalitieperiode op haar einde loopt, is het goed om te kijken wat we zoal vier jaar geleden beloofd hebben en wat we bereikt hebben. Wees gerust, ik zal niet alles benoemen wat we hebben gerealiseerd want dan zou ik nog veel meer tijd nodig hebben dan de toegestane spreektijd. Het belangrijkste punt was 'Toekomst in eigen hand' en in deze kerngezonde sluitende begroting gaat het zelfs niet meer over zelfstandigheid. We hebben een kroonbenoemde burgemeester, we vervullen een verantwoorde rol in de regio en we hebben een goed functionerende raad en structurele begrotingsoverschotten. Dit was vier jaar geleden amper denkbaar, maar dat is dankzij de inzet van ons allemaal, ook deze raad maar ook het college, nu wel de realiteit. Daarna kwam uiteraard financieel orde op zaken stellen want zonder dat zou het ook moeilijker zijn geweest om zelfstandig te blijven. In 2022 mag de gemeente € 1,8 miljoen minder precariobelasting heffen, maar ieder voordeel heeft zijn nadeel of ieder nadeel heeft zijn voordeel want dat nadeel voor de gemeente is een voordeel voor de inwoners die hierdoor ongeveer € 65,00 per inwoner per jaar minder aan energieleveranciers hoeven te betalen. In andere gemeenten wordt dit een-op-een opgevangen door een hogere ozb. Dankzij ons hebben we dit maar voor de helft via een hogere ozb en voor de andere helft via bezuinigingen opgevangen. Daarnaast zijn de kosten van de jeugdzorg en de WMO ontzettend gestegen. In de begroting van 2018 stond € 465,00 per inwoner en in deze begroting staat € 635,00 per inwoner, oftewel een stijging van € 170,00, 40% per inwoner. Voor ongeveer een derde komen daar nu eindelijk wat extra rijksbijdragen voor, maar er komen ook nog onbekende extra taken bij. We hebben niet alleen langs de zijlijn gestaan, maar ook actief gekeken naar hoe we deze kosten kunnen terugdringen zonder daarbij de menselijke maat uit het oog te verliezen. Zowel op de jeugdzorg als de WMO hebben we als raad plannen vastgesteld waardoor beide effectiever worden ingericht en het tegelijk minder gaat kosten. We zullen bovenop de uitvoering van deze plannen blijven zitten. In deze raadsperiode hebben we afscheid genomen van fopbezuinigingen en het potverteren. We hebben een deel van het geld dat op de bank stond bestemd voor investeringen in ons voorzieningenniveau zoals de gymzaal aan de Burmanlaan, de sporthal en De Paauw waar in de toekomst onze eigen ambtenaren zullen werken. We hebben bezuinigd en ons ambtenarenapparaat gereorganiseerd en dat we ondanks dit alles hier vandaag een kerngezonde sluitende begroting en zelfs begrotingsoverschotten mogen presenteren, is een enorme prestatie. Dat is het resultaat van drie jaar hard werken met, zoals ik zei, deze raad en dit college om de boel financieel op orde te krijgen. Het volgende punt is 'Ruimte voor ondernemers'. Onze ondernemers verdienen veel lof voor hoe ze innovatief zijn geweest tijdens de coronaperiode. We hebben daar zoveel mogelijk aan meegeholpen met acties als 'Koop lokaal', maar ook met het

niet innen van belastingen en meer ruimte geven aan terrassen. Ik denk dat we allemaal trots mogen zijn op hoe we als Wassenaarders hebben geprobeerd om elkaar zoveel mogelijk te helpen. Laten we vooral trouw blijven aan onze lokale ondernemers en lokaal blijven kopen. We hebben al veel geld gereserveerd om te investeren in ons dorpscentrum via het beeldkwaliteitsplan, waarvan begin 2022 de eerste zichtbare stappen gerealiseerd zullen worden. Het is essentieel dat het centrum wordt aangepast, zodat we allemaal met veel plezier in ons centrum kunnen blijven winkelen, eten, drinken en elkaar ontmoeten. Het laatste punt dat we uit ons verkiezingsprogramma lichten is 'Duurzaamheid hoog in het vaandel'. We geven als gemeente het goede voorbeeld aan de samenleving door te kiezen voor een verantwoorde verduurzaming, bijvoorbeeld bij de renovatie van de binnenkant van De Paauw steunen we alle verduurzamingsmaatregelen die zich binnen twintig jaar terugverdienen. Inwoners hoeven niet bang te zijn dat de gemeente onredelijke eisen aan hen zal stellen, het is niet realistisch om te verwachten dat vooroorlogse vaak monumentale panden zonder spouwmuur met de huidige technieken van het gas af kunnen. Dankzij onze inzet bij het vaststellen van de Regionale Energiestrategie wordt er nu ook nadrukkelijk rekening gehouden met dit soort panden. Die worden pas na 2030, wanneer verwacht wordt dat er op grotere schaal groen waterstofgas geproduceerd kan worden, van het huidige aardgas afgehaald. De raad heeft het eerder in 2021 gemakkelijker gemaakt om zonnepanelen aan te brengen, zeker als ze niet vanaf de openbare weg te zien zijn. Uiteraard verzoeken we het college om daar waar nog wel een vergunning nodig is hier zoveel mogelijk aan mee te werken, we staan tenslotte voor een grote energietransitie. Uiteraard dient er wel oog te blijven voor onze monumentale panden en cultuurhistorische waarden. Voorzitter, wij zijn trots op wat er de afgelopen jaren bereikt is, we hebben onze verkiezingsbeloftes ingelost en op tal van andere onderwerpen ook onze verantwoordelijkheid genomen. Bijvoorbeeld bij Huize Ivice, het splitsen van de Werkorganisatie Duivenvoorde en het inrichten van een eigen ambtenarenapparaat. In het bijzonder willen we ook stilstaan bij de door deze raad vastgestelde woonvisie. Ook Wassenaar moet een bijdrage leveren aan de grote regionale bouwopgave, er moeten immers ook woningen worden gebouwd voor bijvoorbeeld onze kinderen, kleinkinderen, neven, nichten en vrienden. In deze woonvisie is vastgelegd hoe, waar en wat we de komende jaren gaan bouwen. Uiteraard blijft voor de VVD inwonersparticipatie van met name de directe omgeving van groot belang, zoals dat nu ook bij Den Deijl is gebeurd. Ook het initiatief van inwoners van Kerkehout is een goed voorbeeld van waar gemeente en bewoners samen in de woningbouw optrekken. Een goede woningmix zoals in de woonvisie waarin ook duidelijk aandacht is voor betaalbare eengezinswoningen is van groot belang. We hebben middenklassewoningen in de vrije sector nodig voor de wijkagent, de verpleger en de eigen ondernemer. Mijn voorganger, de heer Van Doeveren, sprak bij de kadernota nog over Dian, de startende juf in Wassenaar die moest uitwijken naar Waddinxveen maar die hier graag had willen blijven wonen. Een goede woningmix is ook belangrijk om de vergrijzing van ons dorp op te vangen dan wel te kantelen, het is van belang voor de zorg in ons ouder wordende dorp want wie rijdt straks de bij-Bus of staat aan het bed van onze ouders of schoonouders of van onszelf? Voorzitter, een gemeente is nooit af. We hebben inmiddels een nieuw conceptverkiezingsprogramma dat barst van de ideeën om Wassenaar nog beter te maken en om de constructieve weg die we deze periode ingeslagen zijn de komende vier jaar te vervolgen. Voorzitter, na deze algemene beschouwing van de begroting en de resultaten uit het verleden hebben we nog een paar vragen en bedenkingen. De VVD is verheugd om te zien dat Huize Ivice voorlopig van de ondergang is gered en dat het college alle energie stopt in het verhalen van onze kosten. Kan het college toezeggen dat voor zover mogelijk ook alle interne kosten verhaald zullen worden, kan het college toezeggen dat, zodra dit mag van de rechter, het pand ontruimd wordt van de krakers en van alle troep die op het terrein is uitgesteld? De VVD is tevreden dat uitvoering is gegeven aan onze motie uit 2019 om, als de ozb-verhoging niet nodig is, deze terug te draaien hetgeen het college nu ook voorstelt met een halvering van de verhoging. De VVD is moeilijke beslissingen niet uit de weg gegaan om de boel op orde te krijgen en met veel pijn in het hart is aan het begin van deze coalitieperiode besloten om het wegonderhoud te versoberen om op de kosten te besparen. Nu we de komende jaren een overschot hebben, denken we dat er ook ruimte is om het wegonderhoud te verbeteren en wij dienen het door bijna de gehele raad medeondertekende amendement in om het wegonderhoud naar niveau B te brengen. De VVD ondersteunt het voorstel van het college om het resterende voorziene begrotingsoverschot aan het eigen vermogen toe te voegen. De VVD was verheugd over de heldere liquiditeitsprognose voor de komende tien jaar die als bijlage bij de kadernota was gevoegd. Die ontbreekt bij deze begroting en graag zouden wij bij de najaarsnota een geactualiseerd overzicht zien. Doordat deze zaken nog niet in de huidige begroting zijn meegenomen, lijkt het ons niet zinnig om tijdens dit debat al te spreken over de langjarige kaspositie van de gemeente. Dat debat gaan we graag aan bij de behandeling van de najaarsnota. Kan het college toezeggen dat een dergelijke liquiditeitsprognose dan kan worden bijgevoegd? De Wassenaarse VVD dringt er bij het college op aan om de nodige maatregelen waartoe is besloten de komende maanden nog te realiseren, zoals duidelijke

verkeersmaatregelen, starten met de sporthal, het openen van een nieuwe gymzaal en Huize Ivicke ontruimen. Kan het college toezeggen al het mogelijke te doen om deze zaken te realiseren? Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Even voor de boekhouding, u hebt hiermee het amendement 'Wegenonderhoud van C naar B' ingediend en ik heb nog een ander amendement gezien.

De heer **Nijman**: Dat is een technisch amendement en dat zal ik in de tweede termijn indienen.

De **voorzitter**: Oké helder, prima. Dan maakt dit amendement inmiddels deel uit van de beraadslagingen. Dan gaan we nu naar een interruptie, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**. Dank u wel. Ik zou het geen interruptie willen noemen want ik vind het op zich een aardige regel om iemand tijdens zijn eerste spreekbeurt niet te interrumpen. Dus ik zoek een moment om technisch wel te interrumpen, maar praktisch niet en dat is nadat hij uitgesproken is, al moet ik zeggen dat ik gedurende de afgelopen 12 minuten en 20 seconden echt op mijn handen moest gaan zitten om dat niet tussentijds te doen, maar dank aan de heer Nijman voor wat hij te berde bracht. De heer Nijman heeft één nadeel, hij heeft de afgelopen vier jaar in deze raadzaal niet meegemaakt. Ik en velen van ons hebben die wel meegemaakt. De vraag die ik daaraan wil verbinden is of hij het gevoel heeft dat de toekomstige VVD een andere koers gaat varen dan de VVD van de afgelopen bijna vier jaar. Ik kreeg op enig moment wel erg positieve gevoelens over de VVD, maar ik ben daar nog niet helemaal zeker van en dat zal waarschijnlijk ook een beetje afhangen van uw antwoord op deze vraag. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u voorzitter. Ik heb de afgelopen vier jaar meegedraaid in de fractie en ik zie geen reden waarom de VVD ineens anders zal zijn dan in het verleden. De VVD wordt niet gevormd door één persoon zijnde mij, maar die wordt door meerdere mensen gevormd.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, mag ik uitspreken dat ik een licht gevoel van teleurstelling heb. De heer Nijman gaf aan dat hij in de fractie meedraait, maar hij heeft nu een andere rol, namelijk de rol van leider en onder zijn leiderschap hoop en verwacht ik dat er een ontwikkeling zal gaan plaatsvinden die we als positief kunnen beoordelen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja dank u wel voorzitter, een kleine reactie. Ik denk dat mijn voorganger prima werk heeft gedaan, maar iedereen is anders en iedereen zal op zijn manier leidinggeven. Dat is alles wat ik daarop kan zeggen mijnheer Hendrickx.

De **voorzitter**: De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter en een felicitatie met de maidenspeech in ieder geval. Ik heb een vraag over uw amendement over het niveau waarop we de wegen gaan onderhouden. Dat onderhoud gaat van C naar B en andersom, u komt dan uit op een bedrag van € 250.000,00 extra en dat valt me reuze mee want ik kan me herinneren dat in deze raadsperiode het versnellen van een stukje Storm van 's-Gravesandeweg ons al € 100.000,00 kostte dankzij de VVD. Is die € 250.000,00 wel reëel of komen we voor veel grotere dingen te staan?

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u voorzitter. Het is een dotatie aan de voorziening voor het wegenonderhoud en dat gaat dan van C naar B. Daarmee komt het eigenlijk op het oude niveau terug. De ambtenaar gaf aan dat een dotatie van € 250.000,00 aan de voorziening voldoende is om het geheel op termijn naar niveau B te krijgen.

De **voorzitter**: De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: U zegt met zoveel woorden dat we de situatie zoals we die met de Storm van 's-Gravesandeweg hebben gehad niet meer terugkrijgen en dat doet mij plezier.

De heer **Nijman**: Mijnheer Van Noort, ik kan niet in de toekomst kijken en er zullen altijd verrassingen in ons leven zijn, maar meestal leren we van onze ervaringen.

De **voorzitter**: Oké. Nog een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Dit is een andere vraag die aansluit op de woorden van de heer Van Noort en ik heb die vraag ook schriftelijk gesteld. Het was mij nog niet duidelijk of de € 250.000,00 eenmalig of structureel is. Ik begrijp uit uw antwoord van net dat we structureel € 250.000,00 per jaar doteren aan de voorziening. Mijn vraag was ook waar u dat geld vandaan haalt.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Klopt, het is structureel voor deze begrotingsperiode en het voorstel is om dat geld uit het geprognosticeerde begrotingsoverschot te halen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik heb twee vragen, ik verwerk even het antwoord van de heer Nijman. We hebben de afgelopen vier jaar natuurlijk een stuk achterstalligheid opgelopen door naar C te gaan en minder geld uit te geven, dat is punt 1. Valt dat in te halen met deze bedragen? Mijn tweede vraag is: is het verschil tussen B en C daadwerkelijk maar € 250.000,00 per jaar?

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u voorzitter. Er is geen achterstallig onderhoud. Er is de afgelopen jaren inderdaad een programma ingevoerd waarbij je naar C laat gaan voor je weer iets gaat doen. Als je iets nieuws doet is het A, over een tijd wordt het B en op een gegeven moment wordt het C. Voorheen zouden we pas ingrijpen als het D is, dan wordt het C, en nu zeggen wij 'we grijpen in en we willen het op B-niveau brengen'. Dus je grijpt in en er is geen achterstallig onderhoud, maar er is overigens wel een inhaalslag geweest vanuit het verleden.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Gefeliciteerd, de kop is eraf. Dan gaan we over naar de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. De begroting is voor de coalitie het hoogtepunt van het jaar, maar voor Democratische Liberalen Wassenaar is dit toch wel het dieptepunt. In 2021 vallen er enorme bedragen vrij en als ik het taakveld 6 even buiten beschouwing laat, tel ik al snel € 8 miljoen aan onderuitputtingen tegenover € 2 miljoen aan overschrijdingen. Dat is mogelijk het gevolg van het feit dat de samenwerking in de raad en met het college eigenlijk ondermaats is. Het is zelfs een van de slechtste raadsperiodes van de afgelopen jaren, er wordt de komende jaren te veel geld uitgegeven en dat is een tragisch record. Er is € 34 miljoen aan investeringen gepland, het financieringsoverschot van € 30,7 miljoen slaat om in een tekort van € 6 miljoen in 2025 en wat dat betreft is deze begroting heel duidelijk, dus daarvoor dank aan de organisatie. De realisatie van de investeringen gaat echter moeizaam en er zijn handhavingsproblemen, maar het grootste probleem is wel de enorme verplichtingen die worden aangegaan. Soms ligt daar een duidelijk raadsbesluit aan ten grondslag en soms zijn de besluiten impliciet door een of andere opmerking in de tekst op te nemen. In ieder geval is het allang niet meer zonder meer zichtbaar welke verplichtingen er zijn of worden aangegaan. Een voorbeeld van een dergelijk impliciet besluit is wel de interne renovatie van Raadhuis De Paauw en de plannen voor de Gemeentewerf. Daar zou een integrale afweging over worden gemaakt, maar nu wordt ineens op slinkse wijze € 12 miljoen in de begroting opgenomen voor de renovatie van het Raadhuis De Paauw, op pagina 134 en 138 wordt bij elkaar € 11,7 miljoen genoemd. Op pagina 11 wordt gesproken over een actualisatie van het bouwbudget en het oorspronkelijke budget is verwerkt in een begrotingswijziging, maar wat is het bedrag van die actualisatie? Het nu goedkeuren van de begroting is instemmen met de renovatie en de verhuizing en dat is niet de afspraak, er zou een integraal voorstel komen met alle voors en tegens en alle kosten en dan pas zou er een besluit volgen. Dan de financiële manipulaties. Je kunt niet vrij over een bestemmingsreserve beschikken, dat kan alleen over de algemene reserve en dan alleen nog voor incidentele kosten. Ook in 2021 is er weer een juichend verhaal van de coalitie over de sluitende begroting, maar dat is het gevolg van de enorme vrijval van € 8 miljoen aan reserves en slechts € 2,9 miljoen van de bekende financiële goocheltruc om eerder geboekte inkomsten nog een keer als inkomsten te tellen. Zo bezien is deze begroting een tragisch dieptepunt. Door deze bijna € 11 miljoen lijkt het wel of er minder wordt uitgegeven dan er binnenkomt, het ogenschijnlijke overschot van € 1,3 miljoen wordt vervolgens weer toegevoegd

aan de reserve. Iedereen blij zou je denken, maar veel partijen in deze raad begrijpen niet dat hiermee het eigen vermogen, de reserves, dan juist zijn afgenomen. Er is dus eigenlijk bijna € 10 miljoen meer uitgegeven dan begroot, namelijk het tekort van € 1,6 miljoen plus de vrijval van € 8 miljoen en dat gebeurt al jaren op deze manier. Nog niet zo lang geleden stelde onder andere het CDA vragen aan de wethouder: wethouder, we begrijpen het niet, wat is hier nu echt aan de hand? De wethouder zou dit aan deze raadsleden uitleggen, maar volgens mij wachten zij nog steeds op dat antwoord. Of de gemeente nu wel voldoende eigen vermogen heeft en of er al jaren sprake is van een dalend eigen vermogen is eigenlijk niet eens de vraag. Als een olifant een plasje doet, is dat een emmer vol en die emmer is voor de inwoners van Wassenaar een enorm kapitaal, maar die olifant doet alleen geen plasje meer, het is een enorme stortvloed van € 35 miljoen. De greep uit de spaarpot is zoals gezegd in 2021 € 2,9 miljoen en als wij dat bedrag ten gunste van de inwoners laten komen, is dat een lastenverlaging van ongeveer € 120,00 per persoon. Het is tijd om nu eens een keer op de rem te gaan staan, maar deze coalitie kiest voor verdere ongebreidelde uitgaven en daarmee samenhangende kostenstijgingen, waarom? Iedereen die denkt dat een investering verder geen geld kost wanneer er geld is als eigen vermogen vergist zich, de kapitaallasten moeten in de toekomst uit de lopende inkomsten betaald worden en dat betekent een onontkoombare lastenverhoging. 'Na ons de zondvloed', dat zei mijn collega ook al. Moties en amendementen kosten veel tijd, zeker die tijdens de begroting, en ze worden toch nooit gesteund door de coalitie, dus we laten die in 2021 net als in 2020 maar eens achterwege. Het is jammer dat de politiek zo functioneert, maar in Wassenaar bepaalt het stemvee van de coalitie nu eenmaal wat er gebeurt. Met burgemeester De Lange gaan de vergaderingen wat beter, maar de samenwerking in de raad en met het college is nog steeds ver te zoeken. Het is wel positief dat we eindelijk weer een eigen ambtelijke organisatie hebben. DLW heeft zich als enige partij consequent en jarenlang tegen ambtelijke samenwerking verzet en daarmee is een gemeentelijke herindeling voorlopig van de baan, maar of daarmee de organisatorische problemen zijn opgelost, is nog steeds de vraag. Ik moet overigens wel lachen om het feit dat het ook door de VVD weer genoemd werd en ik wil er even aan herinneren dat de VVD, het CDA en D66 indertijd voor die ambtelijke samenwerking hebben gestemd en dat zij nu zo blij zijn dat we ervan af zijn. Dan terugkomend op de financiële trucs die hier uitgehaald worden, een andere financiële truc is het potje Grote projecten. Door veel uitgaven als eenmalig te zien, kun je geld uit dat potje halen, uitgaven die feitelijk ter voorbereiding van een project zijn. Met andere woorden, om een parallel met het bedrijfsleven te gebruiken, het belast onze winst- en verliesrekening niet, maar het vermogen daalt wel. Daarnaast komen de eenmalige uitgaven niet terug in de kapitaallasten en hebben de eigenlijke investeringen wel invloed op de jaarrekeningen. Het is dus echt vervelend dat de inwoners door deze trucs uiteindelijk worden geconfronteerd met hogere lasten in plaats van met een lastenverlichting. De lasten in Wassenaar behoren inmiddels tot de hoogste van het land en het is jammer dat de misstap van de ambtelijke organisatie inmiddels ook onnodig veel geld heeft gekost. Dat gezegd hebbende wil ik toch nog een aantal vragen stellen, ik zie dat ik nog tijd heb. Een van de vragen gaat over de kunstcollectie. Is het wel een taak voor de gemeente om een kunstcollectie in kelders en op zolders op te slaan als wij het vastgoed dat niet strategisch benodigd wordt afstoten? Ik heb gezocht naar, maar niets gevonden over de incidentele bestemmingsreserve Sport. De watersportvereniging WSV heeft een aanvraag gedaan voor de renovatie van de steigers en uit een andere pot hebben ze steun gevraagd om zonnepanelen te plaatsen, maar ze hebben niet eens antwoord gekregen op hun aanvragen. Is het verlichten van een tennisbaan, de aanleg van sportvelden of het aanleggen van tribunes waar je op zit echt iets anders dan een steiger waar je over loopt, wanneer krijgt die watersportvereniging de antwoorden en is er nog budget? Dan op pagina 10, heldere bewegwijzering. Wat een feest, ik zou bijna zeggen: nu al uitvoeren wat de wethouders van het CDA Eppe Beimers en Bert Doorn indertijd al aankondigden en waarom moest dat zo lang duren en wordt het dan met heel veel bombarie genoemd, hoelang denkt het college daarover te gaan doen? Op pagina 14, 72 en 84 ook weer zoiets, inburgering. De nieuwe aanpak is werken en niet taal, maar op pagina 72 lees ik echter dat inburgeraars zo snel mogelijk de taal moeten leren, wat is nu het beleid? Op pagina 15, de fast lane. Is het de bedoeling dat kapitaalkrachtige ondernemers en inwoners tegen betaling een betere en snellere behandeling krijgen dan de gewone Wassenaarders? Dan onder kapitaallasten en met name de rioleringen. We zijn trots en blij dat we een riolering hebben die in het zand ligt waardoor de levensduur veel langer wordt, maar ik heb me laten vertellen dat zand de aansluitingen van de cementverbindingen aantast en die buizen gaan dus lekken. Is dat aspect wel meegenomen en wat is de invloed van die lekkage op het grondwater en het drinkwater? Dan komt er een hele leuke op pagina 65, de onderhoudstelpost taakveld 4.1, gymzaal Burmanlaan, € 65.000,00 voor het onderhoud. Ik vraag me af waarom je onderhoud moet plannen voor een gymzaal die er nog niet is en is dan de verwachting dat die gymzaal zo slecht is dat we direct onderhoud moeten plegen? Dan 4.3, dat is ook een hele leuke, leerlingenvervoer naar de gymzaal.

De **voorzitter**: Mijnheer Paulides, er is een interruptie van de heer Hendrickx op het voorgaande punt.

De heer **Hendrickx**: Ja dank u wel voorzitter. Mijnheer Paulides, u hebt het over de Burmanlaan. Het besluit is in 2019 in deze raad genomen en in het voorstel staat dat gepoogd zal worden om de gymzaal binnen een jaar voor elkaar te hebben. Daar zat enige urgentie aan vanwege het feit dat het ieder jaar € 80.000,00 kost om de kinderen niet over straat naar die tijdelijke vervanging te laten gaan, maar hen per bus te vervoeren. Vindt u het acceptabel dat in de uitvoeringssnelheid de school twee jaar later gebouwd is tegen € 160.000,00 meer door de twee jaar 'bussing' die daaraan moest worden toegevoegd?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik denk dat u niet goed gelezen hebt wat er precies staat en dat is ook niet de vraag die ik stel. Ik lees dat er voor € 80.000,00 leerlingenvervoer naar de gymzaal aan de Burmanlaan is, maar die gymzaal bestaat niet eens en ik vraag me dan af...

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, als ik heel even tussendoor mag. U had het over de Burmanlaangymzaal en ik gaf aan dat in 2019 in het voorstel stond dat, als dat goedgekeurd zou worden, die binnen een jaar gebouwd zou worden. Er moest vooral snel uitgevoerd worden omdat het € 80.000,00 per jaar kost om het vervoer te doen plaatsvinden en mijn vraag is: vindt u het zonde dat het twee jaar langer duurt om die zaal voor elkaar te krijgen en er dus € 160.000,00 extra aan vervoerskosten is?

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ik begrijp dat u zich graag wilt profileren en ik ben het er ook mee eens dat het te lang geduurd heeft, maar u moet die vraag echt aan de wethouder stellen. Dan pagina 68.

De **voorzitter**: Gaat u richting uw afrondende opmerkingen?

De heer **Paulides**: Ik heb nog twee vragen en die ga ik even stellen want ik heb gezien dat de heer Hendrickx ook meer tijd kreeg.

De **voorzitter**: Het was puur inventariserend.

De heer **Paulides**: De Schulpwei wordt in het eerste kwartaal 2022 gesloopt, de nieuwe sporthal is pas in de eerste helft van 2023 klaar en ik vraag me af waar dan gesport wordt in die anderhalf jaar dat er geen sporthal is. Op pagina 72 staat een verhaal over lokale media. Wassenaar krijgt geld uit het Gemeentefonds en moet dat doorbetalen aan de lokale omroep, een en ander is dus feitelijk budgetneutraal en ik vraag me dan ook af of die geplande verhoging een extraatje uit de gemeentekas is of dat die een-op-een volgt uit de vergoeding die de gemeente krijgt. Dat waren de vragen, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we naar de heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja dank u voorzitter. Het is snel gegaan, dit is de laatste begroting van het huidige college. Er wordt weleens gezegd 'in Wassenaar gebeurt nooit iets, maar er is altijd wel iets aan de hand' en wat dat laatste betreft was het de afgelopen periode gelukkig relatief rustig, hoewel de landelijke trend van verruwing in omgangsvormen niet aan Wassenaar voorbijgaat. Gelukkig is er de laatste vier jaar wel veel gebeurd en kan het college zich veroorloven om zich tot aan de verkiezingen primair op de lopende uitvoering te richten. We bespreken vandaag de Begroting 2022-2025, maar we zien deze begroting ook als een sluitstuk van vier jaar succesvol beleid met een stabiele coalitie. Er waren soms stevige discussies, maar altijd met respect voor de ander en de kiezer mag hier straks in maart 2022 zijn eigen oordeel over uitspreken. We willen een veilig, groen en internationaal dorp zijn waar iedereen meedoet, duurzaam, toekomstbestendig en denken in mogelijkheden. Lokaal Wassenaar! ziet dat er belangrijke stappen zijn gezet op weg naar de realisatie van deze doelstellingen in Wassenaar na 2030. Het belangrijkste succes is natuurlijk het behoud van onze zelfstandigheid met een nieuwe kroonbenoemde burgemeester. Daarnaast hebben we sinds kort weer een eigen ambtenarenorganisatie. Het is goed te zien dat de externe inhuur in de begroting als percentage van de loonsom daalt, maar wel mag de overhead nog wat lager en met meer opdrachtgericht werken zou dit ook moeten kunnen. Meer specifiek voor deze begroting is dat het goed is om te zien dat deze ondanks soms lastige exogene factoren wederom structureel sluitend is met handhaving van het voorzieningenniveau. Wassenaar staat er financieel

goed voor, er zijn geen schulden en er is een bovengemiddeld eigen vermogen. Alleen op de ratio belastingcapaciteit scoren wij slecht door hogere lasten dan gemiddeld. Daar staat weliswaar een fijne woonomgeving tegenover, maar het blijft een punt van aandacht, ook om te voorkomen dat mensen door hoge lasten buiten de boot vallen. Uit de financiële doorrekening voor de lange termijn blijkt dat we mogelijk prioriteiten moeten stellen aan extra investeringen. Tot 2025 staat voor € 34 miljoen aan investeringen gepland, wat natuurlijk wel een aanslag op ons banksaldo betekent. Hier staat tegenover dat een aanzienlijk deel van de investeringen zaken betreft die al jaren als problematisch op tafel lagen, denk aan de sporthal, De Paauw en de vervuiling van de grond op de Gemeentewerf. Andere zaken zoals het IHP voor het onderwijs verdienen zich in principe terug via de rijksbijdrage. Hoewel uit ervaring blijkt dat niet alle investeringen conform de begroting zullen worden gerealiseerd, zijn wij toch wat kritisch om als uitgangspunt voor een positief banksaldo te nemen dat we € 7 miljoen niet conform plan zullen uitgeven om een tekort van € 6 miljoen te voorkomen, het blijft wat tegenstrijdig. Er is gelukkig vooralsnog tijd en ruimte om bij te sturen, maar voor Lokaal Wassenaar! is het belangrijk scherp aan de wind te blijven zeilen en extra investeringen kritisch te bezien op hun toegevoegde waarde.

De **voorzitter**: De heer Weyn, er is een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Weyn. De heer Nijman sprak ook al over een liquiditeitsprognose waar hij zich op dit moment niet aan wilde wagen. We weten uit deze begroting dat er aan het eind van de termijn in 2025 € 1 miljoen op de bank over zal zijn en dat dit een vermindering van € 7 miljoen in de investeringsprognose is. Dat gezegd hebbende zien we dat er de komende vier jaar ongeveer € 3 miljoen per jaar uit de voorzieningen wordt gehaald om als bate in de jaarlijkse begroting dienst te doen om tot evenwicht te komen. Ziet u dat deze € 3 miljoen uit de voorziening cashvrij is of bent u het met me eens dat, wanneer je ieder jaar € 3 miljoen uit de reserves haalt, dit een cash outflow is, dit over vier jaar tot € 12 miljoen cash outflow zal leiden en dat we dan niet spreken over plus € 1 miljoen, maar over min € 12 miljoen, nog even los van Alliander. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Mijn opmerking sloeg op het principe van iets plannen aan investeringen en direct zeggen 'ja maar we gaan het toch niet allemaal doen', dat blijf ik een beetje tegenstrijdig vinden hoewel de ervaring inderdaad is dat het zo is. Ik had het hier zuiver over de liquiditeit en niet over hoe je het met voorzieningen en dergelijke rondbrengt. Ik volg de cijfers van het college en daarin staat dat, als we alles volgens plan doen, we een tekort krijgen. Als inderdaad blijkt dat we dit tekort hebben, moeten we de komende periode kijken welke extra investeringen we ons kunnen veroorloven. Ik volg de rekensommen die u nu even zo snel doet niet helemaal, dat wordt dan een hele boekhoudkundige discussie. Wat u zelf ook altijd zegt, je hebt een resultatenoverzicht en daar spelen in- en uitstroom van voorzieningen en reserves een belangrijke rol. Daarnaast heb je natuurlijk cash, dat is hetzelfde verhaal, je kunt rijk zijn omdat je in een huis van € 1 miljoen woont, maar geen inkomen hebben of je kunt € 1 miljoen op de bank hebben. Je bent even rijk, maar soms heb je wel wat minder flexibiliteit en we hebben het hier over liquiditeit.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx

De heer **Hendrickx**: Ik weet dat de heer Weyn niet ongeletterd is op dit vlak, dus in die zin is het wel een uitdaging om tot een gemeenschappelijk standpunt in dezen te komen. Hij zegt dat hij de cijfers van het college volgt en op zich kan ik me daar iets bij voorstellen, maar het probleem dat daarbij speelt is dat het college niet de outflow van de voorzieningen in zijn cashplanning naar het einde van deze periode heeft meegenomen. Is de heer Weyn ook tot die vaststelling gekomen of zegt hij 'nee, het zal een spel zijn van instroom, uitstroom en nog een paar van die dingen', waarbij ik ervan uitga dat die plus € 1 miljoen er aan het eind van 2025 zal staan.

De **voorzitter**: De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ik volg u niet helemaal, als je investeringen doet is het niet alleen een kwestie van of je het met voorzieningen doet, maar je moet ook het geld hebben. Natuurlijk, als je het alleen maar uit investeringen haalt en je dat geld ook elders uitgeeft dan kan dat natuurlijk niet, maar ik volg hier wat het college zegt, we geven € 34 miljoen uit en dan komen we uit op een tekort. Dat is liquiditeit en dat betekent dat je daar kritisch naar moet kijken. Mijn collega van de VVD heeft al gevraagd om langetermijnprognose en we hebben hier ook een zitting in de raad gehad waarbij we samen tot de conclusie kwamen dat het niet zo erg is als u misschien zegt, dat we volledig naar de

kelder gaan, maar dat er wel zorgpunten zijn over de langetermijnliquiditeitspositie met alle lasten, uitgaven en potentiële inkomsten die we hebben.

De **voorzitter**: Interrupties doen we in tweeën, maar oké het is wel goed om hier helderheid over te krijgen. Nog een korte vraag van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik zou dan toch graag het commentaar van de heer Weyn willen horen en ook een beetje zijn extrapolatie erbij willen betrekken. Als je het op werkkapitaalniveau neemt, is de liquiditeit eind 2020, en eind 2021 is daar een mindering, letterlijk € 8 miljoen. Vindt u dat een normale ontwikkeling in een jaar tijd en als je dat dan naar de toekomst legt, gaan er dan bij u toch wat alarmbellen rinkelen of zegt u 'niets aan de hand, business as usual'?

De **voorzitter**: De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Nou, of je kunt spreken van een normale ontwikkeling, kijk elke uitgave die je moet doen wil niet zeggen dat je daar armer van wordt, die voegt maatschappelijk of economisch iets toe aan Wassenaar. Als u zegt dat het werkkapitaal toeneemt, dat kan slecht zijn en dat kan goed zijn, ik vind het moeilijk om daar iets van te zeggen, maar iedere uitgave zul je altijd moeten beoordelen op de toegevoegde waarde. Ik wil alleen nog toevoegen dat in dit opzicht een gemeente wat afwijkt van een bedrijf omdat daar ook een heel duidelijke maatschappelijke functie speelt en als jij geld uitgeeft aan bepaalde zaken, neem De Paauw, een bedrijf zou misschien gezegd hebben 'is dit pand zoveel geld waard?'. We hebben geprobeerd dat op te lossen door er een extra gebruiksfunctie aan te geven. Je zou het niet doen als je het zuiver bedrijfsmatig zou bekijken, maar je kiest er toch voor omdat dit een maatschappelijke functie heeft.

De **voorzitter**: Helder. Het is een interruptie naar de heer Weyn toe, mijnheer Nijman.

De heer **Nijman**: Ik heb een vraag naar aanleiding van de discussie net. Ik zei al eerder dat in deze begroting geen liquiditeitsprognose is opgenomen, veel inkomsten zijn niet meegenomen in de € 1 miljoen die er in 2025 staat. Is het dan opportuun om een discussie te hebben over de liquiditeitspositie en de prognoses terwijl we zoveel mogelijk inkomsten niet eens meenemen?

De **voorzitter**: De heer Weyn

De heer **Weyn**: Zoals ik al naar aanleiding van uw eerdere opmerking zei, vraagt het ook om een update van eerdere langetermijnprognoses. Mijn initiële opmerking waar ik mee begon ging over de tekst die in de begroting staat, als we alle uitgaven doen die gepland zijn, komen we aan een tekort van € 1 miljoen. Ik maak alleen de opmerking dat dit als uitgangspunt verwarrend kan zijn, we plannen, maar we gaan het niet doen. De ervaring is dat dit misschien in de praktijk wel gaat gebeuren en daar kun je iets van vinden. Als je dit accepteert, wat wij in deze begroting doen, moet je dat wel kritisch blijven volgen. Je kunt natuurlijk niet altijd vooruit blijven schoppen en op een gegeven moment moet je misschien komen met 'we doen wel alles wat we zeggen wat we gaan doen en kunnen we dan nog extra dingen doen of moeten we misschien zelfs wat schrappen of uitstellen?'. Dat is een normaal iets wat je de komende jaren... Je hebt nog tijd en ruimte en het kan in de periode tot 2025 zijn, maar het kan ook later als blijkt dat je toch in een krappere liquiditeitspositie zit waarin je niet alles kunt doen. Ik denk dat daarom een update wel belangrijk is, dit haakte specifiek aan op deze opmerking in deze begroting.

De **voorzitter**: Dank u wel. Gaat u verder.

De heer **Weyn**: Goed, even kijken waar ik gebleven was, de renovatie van De Paauw. Die is aan de buitenkant inmiddels gereed en er is goede voortgang gemaakt met de kaders over de toekomst van De Paauw als bestuurscentrum en de verdere renovatie. In dit licht zien wij ook het concept Gemeentewinkel als positief. Ook worden de contouren van de toekomst van het gemeentekantoor en de Gemeentewerf duidelijk. Conform de toezegging van het college op de eerdere moties zal de herontwikkeling van het havengebied in het integrale plan voor de Gemeentewerf worden meegenomen. Wij zijn hier blij mee, dit zou betekenen dat we wederom een langlopend dossier kunnen sluiten. Er staat een groot aantal zaken stevig in de steigers, denk wederom aan de sporthal, de gymzaal en het bouwen in Kerkehout, er is een nieuwe strandpost en er zijn gevorderde plannen om de kwaliteit van het strand verder te verbeteren. Het centrum ondergaat een facelift om aantrekkelijk te blijven voor zowel bezoekers als ondernemers en we hebben een bibliotheek om trots op te zijn, die vervult een belangrijke functie die moet blijven. Wij zijn daarom mede-indiener van het amendement om de bibliotheek ook op de lange termijn een solide financiële basis te geven. Last but not least, de toekomst van theater de Warenar is eindelijk zeker

gesteld, een uitkomst waarmee alle betrokken partijen tevreden kunnen zijn. De woonvisie is vastgesteld en het is nu zaak om de geplande woningen te realiseren. Wonen is een recht, maar de drempels hiervoor worden vooral voor starters steeds hoger en goede prestatieafspraken met de corporaties zijn daarvoor ook essentieel. Voor afvalinzameling is gekozen voor nascheiding, maar dat is pas de eerste stap op weg naar ons streefgetal voor restafval. Ook is besloten om middels Avalax aandeelhouder in HVC te worden, maar hier liggen nog wel een aantal losse eindjes, denk hierbij aan de governance en de huidige locatie van Avalax. Bij lastige dossiers als jeugdzorg en WMO zijn er plannen gericht op preventieve beheersing van de kosten en het is zaak hier door strak beleid te gaan oogsten, verdere ontwikkeling van een sociaal kernteam kan en moet hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Wel dient in ogenschouw te worden genomen wat het rijk voor de extra bijdrage verwacht. In 2022 valt de opbrengst van het precario definitief weg, het is goed om te zien dat de extra stijging van de ozb ter compensatie hiervan in 2022 beperkt kan blijven tot 5% in plaats van 10% zoals eerder voorzien. Weliswaar geven Dunea en Alliander hun voordeel door aan hun klanten, maar deze korting is niet onmiddellijk. Er is door de tegemoetkoming van het rijk in de kosten van jeugdzorg en de gunstige septembercirculaire weer wat meer ruimte in de begroting. Er is dan ook een aantal mede door ons ingediende amendementen en moties die vragen om een deel van deze ruimte aan te wenden om een aantal bezuinigingen uit het verleden te matigen en initiatieven te steunen. Lokaal Wassenaar! dient daarom een amendement in om de taakstelling van bezuinigingen op subsidies van € 50.000,00 voor 2022 te laten vervallen met dekking ten laste van het begrotingssaldo. Handhaving van deze taakstelling zou naar onze mening tot ongewenste gevolgen voor bijvoorbeeld de kinderboerderij leiden. Ten aanzien van de aanwending van de extra gelden is overigens wel de kanttekening dat er een tegemoetkoming van het rijk voor jeugdzorg van € 1,6 miljoen is, maar dat wel wordt verwacht dat hieruit een hervormingsagenda en regionale en bovenregionale kosten zoals loonsverhogingen worden gefinancierd. Wassenaar heeft weliswaar al een deel van de hervormingsagenda opgepakt in de eigen plannen, maar er volgen zeker nog extra kosten die thans nog niet kunnen worden gekwantificeerd, dat staat ook in de risicoparagraaf. Hoewel meerdere gemeenten de gelden ook voor andere zaken aanwenden ter compensatie van bezuinigingen elders in het verleden is prudentie in de aanwending van deze extra gelden vereist, ze zijn niet onbeperkt vrij besteedbaar. Ook dienen we de herijking van het Gemeentefonds niet te vergeten, die pakken in de meeste voorstellen tot op heden niet gunstig uit voor Wassenaar. Zoals gezegd, gaat de focus nu meer naar succesvol uitvoeren, maar dat laat onverlet dat een aantal belangrijke zaken nog aanscherping behoeft, in het bereiken van de doelstelling duurzaamheid is nog een lange en steile weg te gaan. Hier mag nog wel een tandje bij en wij steunen daarom het amendement 'Samen slimmer rijden'. Restafval is al eerder genoemd, het streefgetal van 30 kilo per persoon in 2025 is nog ver weg en ook wat betreft de verkeersoverlast zijn we nog in de beginfase van de uitvoering. Wij vragen wederom aandacht voor fietsveiligheid en we denken nog steeds dat een lightrail een belangrijke bijdrage kan leveren. Wij steunen de motie Deelscooters vanuit duurzaamheid en verkeersoverlast, maar benadrukken dat er wel duidelijke regels moeten komen om wildgroei te voorkomen. Bij de ontwikkeling van Valkenhorst moeten we om redenen van natuur en verkeer zoals altijd alert zijn en proactief blijven. Wij staan volledig achter de noodzaak van de aanpak van ondermijning.

De **voorzitter**: Mijnheer Weyn, er is een interruptie van de heer Hendrickx op het voorgaande punt.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Ik ben heel blij dat de heer Weyn Valkenhorst aanhaalt. Een meerderheid van de raad heeft drie jaar geleden het besluit genomen om de buffer van 1500 meter naar 900 meter te brengen in de wetenschap dat er bijna 2000 woningen tegenaan worden gebouwd. Uw partij was voorstander van het toestaan van het bouwen van 5600 in plaats van 5000 woningen. U zei net dat er in deze periode veel bereikt is waaraan u als coalitiepartner hebt bijgedragen, hoe kijkt u nu tegen deze twee beslissingen aan, de versmalling van de buffer en een hoger aantal woningen dan ooit voorzien was?

De **voorzitter**: De heer Weyn

De heer **Weyn**: Ik zal hier antwoord op geven, maar ik wil niet verzanden in een hele discussie over Valkenburg-Valkenhorst. Ik denk dat al eerder gezegd is dat Valkenburg-Valkenhorst een lastig dossier is waar we niet in charge zijn. Je kunt aan de kant blijven staan en zeggen wat je allemaal niet wilt, maar we hebben afspraken gemaakt en we zijn ook in discussie met Katwijk. U weet ook dat wij, en zeker mijn linkerbuurman hier, de wethouder hier kritisch op hebben gevolgd, ook als coalitiepartner. Ik denk dat wij, niet anders dan de anderen van de raad, proberen de mogelijkheden die we hebben om invloed te hebben bij de provincie, de gemeente Katwijk en het Rijksvastgoedbedrijf aan te wenden. We kunnen de hele discussie over Valkenburg houden, maar

ik zeg hier alleen dat het onze aandacht blijft houden. We zien ook dat er continu nieuwe ontwikkelingen in dit dossier zijn en daar moeten we vanuit Wassenaars perspectief heel alert op zijn. Ik denk dat duidelijk is wat we willen, maar we verschillen weleens van mening over het hoe.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog een vervolgvraag van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Het is niet mijn bedoeling om het Valkenburg-Valkenhorstdossier over te doen, ik heb daar de afgelopen zeven jaar met uw buurman al de uren aan besteed. Het gaat mij om het volgende. U verwoordde dat u trots was en dat u vindt dat er veel gepresteerd is. Ik haal deze specifieke beslissing aan en ik begrijp natuurlijk dat je nooit alles in je eentje besluit, maar mijn vraag is: bent u tevreden over het standpunt dat u toen hebt ingenomen, in deze raadsperiode, over de verkleining van de buffer naar 900 meter en later de verhoging van het aantal woningen van 5000 naar 5600?

De **voorzitter**: De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Voor zover ik weet zijn wij nooit specifiek met deze punten akkoord gegaan, het is alleen de realiteit van hoe je omgaat met de situatie die zich voordoet. Wij hebben nooit gezegd 'zullen we het aantal woningen eens naar 5600 brengen'. De discussies die we gehad hebben gingen over welke invloed je nog kunt uitoefenen. We hadden eerder in deze raadsperiode een stevige discussie over of we de deur bij Katwijk moeten dichtgooien of dat we aan tafel moeten blijven zitten. Als u aan dat besluit refereert, denk dat we kunnen zeggen dat we daar geen spijt van hebben, maar dat wil niet zeggen dat we altijd tevreden waren over de uitkomsten, maar ik sta achter de besluiten die we hebben genomen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Paulides nog op dit punt.

De heer **Paulides**: Even een kort punt van orde. We hebben afgesproken tweemaal kort te interrumperen en ik vraag of u zich daaraan wilt houden, dat het zo gebeurt want ik zie het weer uitlopen.

De **voorzitter**: Ik houd de tijd nauwlettend in de gaten, maar dank voor de oproep tot matiging, die deel ik. De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Dan ga ik verder. Ik heb ondermijning genoemd, de recente ontwikkelingen ondersteunen dat wegkijken hier geen optie meer is. De coronapandemie lijkt vooralsnog over haar hoogtepunt heen, maar dat kan zo weer veranderen en de psychosociale gevolgen behoeven aandacht. 'Iedereen doet mee' betekent ook hier aandacht voor degenen die achterblijven door fysieke, mentale of financiële beperkingen. Participatie is en blijft belangrijk voor draagvlak en dit betreft ook wonen, bijvoorbeeld bij de herontwikkeling vanaf de Den Deylschool, de ANWB-locatie en de Gemeentewerf. Wij zijn verheugd dat het college invulling heeft kunnen geven aan de motie van Lokaal Wassenaar! over meer ruimte voor bewoners bij het onderhoud van hun woonomgeving. Het verbeteren van wegen en stoepen in alle buurten, maar ik noem hier met name even de achterstand in bijvoorbeeld Kerkehout en Jeruzalem, is voor ons van belang voor de leefbaarheid en veiligheid. Wij vragen de wethouder de toezegging om extra aandacht en prioriteit te geven aan achterstanden in de genoemde wijken en wij steunen het amendement om het onderhoudsniveau van de wegen van C naar B te brengen. Onze fijne woonomgeving is ook anderen opgefallen en dat heeft natuurlijk voordelen, toerisme betekent geld en werkgelegenheid, maar het heeft ook negatieve effecten zoals overlast door extra verkeer en meer bezoekers dan een gebied aankan. Denk hierbij aan Meijendel en wij vragen hiervoor blijvende aandacht. Wij kijken uit naar de nota Internationals, het is goed om in kaart te brengen wat deze inwoners voor Wassenaar betekenen en om hen meer bij de publieke zaak te betrekken. Wat betreft verfraaiing heeft de ingang van Wassenaar door de restauratie van Huize Den Deijl een upgrade gekregen, maar helaas is dat al jaren niet het geval vanuit de richting Leiden en dit is een mooie opdracht om mee te geven aan een nieuw college. Ten slotte een meer formeel punt. De begroting is op een aantal punten mogelijk tekstueel enigszins achterhaald door recente raadsbesluiten en we merken wellicht ten overvloede op dat in deze gevallen de besluiten vanzelfsprekend precedent zijn mocht er tegenstrijdigheid zijn met de onderliggende begroting. Hiermee wil ik mijn eerste termijn besluiten.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. U hebt inmiddels het amendement over het subsidiebeleid ingediend en dat maakt nu deel uit van de beraadslagingen. Ik dank u wel en dan gaan we nu over naar de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank voorzitter. Dit is de laatste begroting van dit college en waarschijnlijk ook mijn laatste begroting als fractievoorzitter van GroenLinks. Ik hoop het stokje bij de volgende verkiezingen te kunnen overdragen en dat geeft aanleiding tot een positief verhaal. Als ik kijk naar de begroting zie ik als ik eerlijk ben echter een weinig inspirerend verhaal. Er is niet echt iets om tegen te zijn, maar er is ook niet echt iets waar ik enthousiast van word. Ook niet de vermindering van de verhoging van de ozb, die zie ik echt als een doorzichtig verkiezingscadeautje, dit was het moment geweest om echt door te pakken. Dit zou het kroonstuk moeten zijn op vier jaar werk, maar als ik kijk naar de sporthal, de gymzaal, de Den Deylschool, het O&O-gebouw, de strandopgang, het haventerrein, het verkeersplan, de afschaffing van de kapvergunning, de Warenar en niet te vergeten de parkeerplaats bij Ivice, allemaal zaken die vier jaar geleden ook op de lijst stonden en van al deze punten is eigenlijk nog niets echt helemaal afgerond. We hebben stappen gezet zoals dat zo mooi heet en dat is spijtig want met iets meer lef, meer daadkracht en standvastigheid hadden deze zaken al afgerond moeten zijn en ik had graag gezien dat de finish al was behaald in plaats van dat we stappen hebben gezet. Als ik naar de reserve kijk dan lijkt het wel of we koste wat kost een flink bedrag op de bank willen hebben, een bedrag dat we volgens mij veel beter kunnen inzetten, waarom investeren we nu niet in tijden van overvloed als ik alle moties, amendementen en vragen over de ozb-verhoging zie? Investeer bijvoorbeeld in duurzaamheid, waarom accepteert de gemeente nog steeds dat er scholen zijn met enkelglas, zonder ventilatie en met slechte isolatie, waarom nog steeds geen plan voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, waarom blijven we het normaal vinden dat er in Wassenaar 600 huishoudens onder de armoedegrens leven? Bij de helft van deze gezinnen is dat al langer dan drie jaar het geval en ook de Voedselbank is in Wassenaar nog steeds nodig. Dat zijn zaken die we niet helemaal kunnen oplossen, maar die we ook niet uit het oog moeten verliezen. Ik las dat het college zich inspant om te voorkomen dat tekorten worden afgewenteld op inwoners die onder de armoedegrens leven. Ik ben blij dat de PvdA daar later waarschijnlijk nog wat meer over gaat zeggen, ik vind dat echt een bizarre zin. Juist deze groep krijgt de komende jaren te maken met stijgende kosten voor verwarming, voedsel, marginaal stijgende inkomsten en flinke uitdagingen. Door de inflatie neemt de waarde van onze reserves standaard af en dat is zonde als er zoveel kansen zijn om te investeren. Ik wil ook kort iets zeggen over de ambtenaren van de gemeente want ik lees dat dit genoemd is als risico, niet de ambtenaren zelf, maar wel de gevolgen van ontvlechting. Ik zie daar als beheersmaatregel dat het een optie is om het ambitieniveau bij te stellen en ik zou graag zien dat het college dit echt op tijd doet. We hebben de afgelopen jaren op diverse dossiers gezien dat het college niet kan leveren wat de raad verwacht of dat de ambities van de raad en het college te veel uit elkaar lopen. Dat is echt zonde, dat zorgt voor veel negatieve energie en dat moeten we gewoon koste wat het kost vermijden. Dus een oproep aan het college om het op tijd te signaleren als zaken niet gaan zoals verwacht. De maatregel die er nu staat is volgens mij dat we het slimmer gaan doen en dat is allemaal prachtig mooi opgeschreven, maar dat moet zich in de praktijk nog maar bewijzen. Ik had liever gezien dat er nu een reservering was opgenomen om te zorgen dat we de tekorten enigszins kunnen opvangen of dat we structureel in onze eigen ambtenaren kunnen gaan investeren. Ik hoop dat het college en de komende raad wat meer standvastigheid kunnen laten zien, staan voor keuzes, eerlijk communiceren als iets minder goed verloopt en doorpakken waar kan. 'Een college van doeners' hoorde ik de fractievoorzitter van de VVD eerder zeggen, laten we hopen dat dit er inderdaad komt. Ik mis te vaak standvastigheid en staan voor je keuzes in de manier waarop we in dit dorp beleid maken en uitvoeren of, zoals het te vaak gaat, niet of met grote vertraging uitvoeren, maar ook het lef om misstanden te benoemen, ook als de boodschap soms lastig is of de persoon aan wie de boodschap gericht is een mede-raadslid is. Ik wil afsluiten met woorden van een aantal jaren geleden, een citaat uitgesproken bij een afscheid uit de raad. Ik denk dat die woorden nog steeds actueel zijn en ik hoor graag of iemand weet wie ze heeft uitgesproken. "Wat dat aangaat, dat zou ik ook wel willen meegeven, er was hier soms wel eens een bestuursstijl, als we er niet helemaal uitkomen dan nemen we maar even geen besluit. Dat kun je een tijdje volhouden, op sommige dossiers een jaar of zeven, maar op een gegeven moment verwacht de samenleving toch echt dat er besluiten worden genomen. Wat dat aangaat, zou ik liever het motto hanteren 'als je een moeilijke keuze hebt, ga er goed voor zitten, kijk elkaar diep in de ogen en neem gewoon een besluit' en even verder in datzelfde citaat: "Ik zou u willen meegeven dat het heel verstandig is om de komende jaren toch te kijken of er meer en intensiever geïnvesteerd zou kunnen worden in het groen van Wassenaar. We zijn steeds een beetje aan het lappen. Ik denk dat Wassenaar het lef zou moeten hebben om een groot investeringsprogramma te beginnen om zeker die delen van Wassenaar die na dertig tot veertig jaar een beetje opzoomering kunnen gebruiken stevig aan te pakken. Het is een investering in groen en dat is volgens goed besteed geld". Volgens mij zijn deze citaten na een jaar of zeven nog steeds actueel, zouden we er goed aan doen om hier nogmaals naar te kijken en ze naast de laatste begroting te leggen en de komende verkiezingsprogramma's te leggen, zodat we zorgen dat we de komende periode een college krijgen dat dit soort dingen echt gaat

aanpakken. Ik moet aangeven dat ik het resterende gedeelte van mijn tijd graag aan het CDA geef.

De **voorzitter**: Ja, zo gaan die regelingen niet, maar de heer Koetsier gaat er ongetwijfeld uitkomen. Dank u wel. Iedereen denkt nu natuurlijk na over wie dat raadslid was en dat gaan we vandaag ontdekken. We gaan naar de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Drie jaar geleden werd ik gebeld om in de raad te gaan en nu zit ik hier. Een beetje anders kan verwacht en ook best wel spannend om nu als woordvoerder te kunnen bijdragen aan het wel en wee van Wassenaar, dat vind ik supermooi, nogmaals mijn excuses dat Ronald er niet is. Ik heb met veel mensen gesproken en vaak gehoord hoe mooi Wassenaar is, Wassenaar is echt een van de mooiste gemeenten van Nederland om in te wonen, te werken en te leven. Het is niet voor niets dat we als raadsleden en politieke partijen staan voor de zelfstandigheid van Wassenaar. Dat brengt ook verantwoordelijkheid met zich mee, we hebben de plicht om het dorp in stand te houden en gezond en groen door te geven aan de volgende generatie. Grote winst hebben we gehaald op het terrein van de zelfstandigheid van Wassenaar, we hebben weer een echte eigen burgemeester, inmiddels ook een geheel eigen ambtenarenapparaat en of dat nog niet genoeg is, hebben we nu ook een schitterend gerestaureerde Paauw, aan de buitenkant weliswaar. We zijn nu zelf verantwoordelijk en we hebben nu ook echt de mogelijkheid en de middelen om Wassenaar in te richten zoals wij willen, maar zijn we daar organisatorisch klaar voor? Een vraag aan de wethouder: hoe zit het nu concreet met de opbouw van ons eigen ambtelijk apparaat met de vaste 186 fte, wanneer zijn we op sterkte en hebben we nog te maken met normale frictievacatureruimte? Een volledige organisatie met de juiste mensen geeft ons niet alleen besluitkracht, maar ook uitvoeringskracht. We hebben ideeën en de besluitvaardigheid loopt wel aardig, maar de uitvoering laat op zich wachten. Er komen grote infraprojecten die ontzettend belangrijk zijn voor ons dorp en waar nu hard aan getrokken moet worden zoals de Warenar, Den Deijl, Kerkehout, de werf en De Paauw. Een vraag aan de wethouder: moet er niet iemand worden aangesteld om specifiek de voortgang van deze bouwprojecten te trekken? Deze portefeuille wordt de komende jaren zwaar en nu we besluiten nemen, zou het jammer zijn als deze mogelijkheden op de plank blijven liggen. Hoe zit het bijvoorbeeld met het invullen van de positie van de Warenar? De intentie is ver voor de zomer getekend, wanneer komt er een vervolg? Wij moeten de inwoners toch laten zien dat we iets kunnen en niet alle scholen zeven jaar leeg laten staan voordat er iets gebeurt of een tramhuisje verplaatsen, afbreken, opbouwen en dan weer opnieuw afbreken en opbouwen. De jaarlijkse inkomsten en uitgaven zien er zeer gezond uit, volgens de begroting voor de komende jaren. Een positief resultaat van € 1,4 miljoen en er komen nog extra gelden bij voor de jeugdzorg en ook de drie daaropvolgende jaren is er een positief saldo. Dat zullen lang niet alle gemeenten om ons heen presteren, daar kunnen we trots op zijn. College en raad goed gedaan, maar het zet ons ook in een luxepositie en we moeten ons niet rijk rekenen want er gebeuren toch wel rare dingen om ons heen zoals de energieprijzen, wie had dat gedacht en gaat het zwembad het redden bij deze gasprijzen? Ook onze vermogenspositie ziet er gezond uit, wel gaat de omvang van de liquide middelen erg snel omlaag, misschien wel te snel. Het is een goede zaak om de ozb niet verder te verhogen dan noodzakelijk, zo gaan de tarieven niet met 10%, maar met 5% omhoog. Ook wordt de afvalstoffenheffing niet geheel doorbelast, dat is fijn voor alle Wassenaarders, en nu kijken wat de nascheiding ons gaat brengen, brengt dat inderdaad de beloofde kostenbesparingen? Het CDA is erg benieuwd. Het blijft een gemiste kans om de PMD-proef in Zuid niet te volbrengen, het ging zo goed. Nu zakjes met plastic in de grijze container, het is en blijft krom. Toch moeten we voorzichtig blijven met onze financiën, er blijven drie grote onzekerheden, het Gemeentefonds, de WMO en de jeugdzorg. We zijn bezig om de tekorten in het Sociaal Domein onder controle te krijgen en we krijgen ook voor de jeugdzorg eindelijk een bijdrage van het rijk die een stuk realistischer is. De resultaten van de maatregelen die we op de jeugdzorg hebben genomen zijn ongewis en niet helemaal duidelijk in de begroting. Ook stijgen de jeugdkosten nog in 2022, pagina 89, dus we moeten echt alert zijn, echt op de maatregelen zitten en sturen op resultaten. Het aantal jongeren met jeugdzorg gaat niet naar omlaag, maar neemt helaas verder toe van 9,9% naar 10,2%. Nog niet zo lang geleden was dat in Wassenaar 5% en het is belangrijk om deze trend om te buigen. Een vraag aan de wethouder: waarom wordt het bestedingsplafond voor de jeugdzorg conform de aangenomen motie voor het komende jaar niet met € 200.000,00 verlaagd? We hebben twee weken geleden belangrijke beslissingen over de WMO genomen, het is goed om niet te blijven zitten en te staren hoe het misgaat, maar ook zelf actie te ondernemen. Goed gedaan wethouder, nu hier een goed en fatsoenlijk vervolg aan geven en mocht er nog wat geld uit Den Haag komen, alles helpt. Zoals gezegd gaat het goed met de financiën van Wassenaar, maar niet met de financiën van alle Wassenaarders. Ook in onze gemeente zijn gezinnen die in armoede leven, die slachtoffer van de toeslagenaffaire werden en die onevenredig getroffen zijn door COVID-19. We moeten er scherp op zijn dat zij niet in de schulden komen en er op tijd bij zijn

voordat de schulden te groot zijn en schuldsanering dreigt. Zorg dat de gemeente met hulp van het maatschappelijk middenveld zorgt en er is voor de burger in nood. We zijn nog lang niet klaar met Wassenaar, er is nog steeds veel te doen en te verbeteren, zo is een aantal onderwerpen cruciaal voor onze toekomst en ik noem er vier: vergroening en mobiliteit, de andere kant van internationalisering, wonen en volkshuisvesting en clubs en verenigingen die het verschil maken. Rond verduurzaming en de energietransitie volstaat het college financieel met pm'en, ik moest aan de wethouder vragen wat dat betekent en dat is pro memorie. Dat raakt ons, dat moet veel en veel beter kunnen. We hebben te maken met een klimaatcrisis en daar past geen pm bij, maar concrete maatregelen, ook als gemeente moeten we vooral verdergaan. Verduurzaming komt er in de begroting erg karig vanaf, een vraag aan de wethouder: waarom gaat u niet van start met bijvoorbeeld een planontwikkeling van de parkeerplaats De Kuil of gewoon echt iets waar de gemeente de leiding in neemt, bijvoorbeeld haar eigen onroerend goed of laat u het vooral aan de burgers zelf over, zonnepanelen, isolatie et cetera. Zoals gezegd wonen we heel mooi in Wassenaar en we beschikken over prachtige natuur zoals de duinen, maar de natuur is niet van ons en die willen we ook graag delen, maar soms wordt het wel heel druk met mensen en auto's. Het CDA is voor het beperken van het aantal auto's richting Meijndel en het aanmoedigen van fietsen en scooters. Dat betekent bijvoorbeeld het gebruik van park-and-ride, maar ook van het openbaar vervoer, fietsen en misschien ook wel een autoloze zondag. Wij zijn voor het stimuleren van het gebruik van elektrische deelscooters en e-bikes in Wassenaar en dat bij de start optimaal te organiseren met speciale parkeervakken en stallingsmogelijkheden, hierbij moet er wel op worden gelet dat het niet te druk wordt op onze fietspaden en er te grote snelheidsverschillen ontstaan. Bij dezen wil ik mijn motie Deelscooter indienen.

De **voorzitter**: Prima, dank u wel. Dan maakt die deel uit van de beraadslagingen.

De heer **Koetsier** Het CDA maakt zich zorgen over de toename van het aantal internationals in ons dorp en daarmee bedoel ik geen voetballers van het Nederlands elftal. Het is fijn dat ze ons dorp uitkiezen om te wonen, maar het brengt ook verandering met zich mee waar we bedacht op moeten zijn. De inwoners leven steeds meer langs elkaar, er zijn minder vrijwilligers en ook sportclubs worden erdoor geraakt. Woningen worden voor nog meer Wassenaarders onbetaalbaar en dat zijn ze al voor de gewone mensen. Veel Wassenaarse kinderen gaan buiten de gemeente naar de middelbare school en zullen later een woning buiten Wassenaar moeten zoeken. Wij kijken met spanning uit naar de nota over internationals, die gaan we volgende week behandelen. We hebben een enorm tekort aan betaalbare woningen voor gewone bijzondere Wassenaarders, tekorten aan woningen voor reguliere woningzoekenden, statushouders, de uitstroom uit instellingen, jongeren en spoedzoekers. Hierin moeten stappen worden gezet en ook in mogelijkheden worden gedacht, we hebben bijvoorbeeld twee hotels in het dorp die geen toekomst als hotel meer hebben, zijn er mogelijkheden om deze hotels te gebruiken voor de volkshuisvesting en het wonen? Vraag aan de wethouder: kan het college stappen zetten om deze voormalige hotels samen met de corporaties en de vastgoedondernemers om te bouwen naar huisvesting en appartementen voor de Wassenaarse behoefte? Ik was op 25 oktober jl. bij de participatiegesprekken bij de ANWB en er zijn veel mensen op zoek naar een woning, in dit geval betrof het allemaal mensen die een woning achterlieten. Het is zo belangrijk om de goede woningen te bouwen en doorstroming te creëren. Nogmaals onze oproep om een soort woningvoortrekker binnen de gemeente aan te trekken, we moeten uitvoeren en dat gaat nu met een slakkengangetje. Goede sportmogelijkheden zijn belangrijk voor beweging, participatie en de gezondheid van de Wassenaarders. Het is mooi dat de Beweegbox bijna klaar is, we kijken uit naar de opening en we kijken nog meer uit naar de eerste paal van de nieuwe sporthal. Dat is een lang proces geweest en complimenten dat het nu bijna gelukt is, maar laten we hier ook een les uit trekken, als we iets willen, maak het dan niet te gecompliceerd, uitvoerbaarheid maakt ook deel uit van de plannen en een sporthal is geen voorbeeld van simpliciteit. Niet alleen sporthallen zijn aan vervanging toe, ook sportvelden en blijkbaar ook steigers zijn af en toe aan vervanging toe en de vraag aan de wethouder is: wordt hier in de begroting ook rekening mee gehouden? Ten aanzien van het centrum en de Langstraat. Daar is veel te veel leegstand, straks liggen alle mooie steentjes er en is de Langstraat mooi gemaakt, maar daar hoort ook een mooi gevarieerd winkelbestand bij. Dat is niet gemakkelijk te realiseren, maar college graag veel contact met de ondernemers in het dorp om dit waar mogelijk aan te pakken. Middenin de Langstraat staat de bibliotheek, volgens mij onderdeel van een succesvol nieuwbouwproject, dus dat kan wel. Het was geen gemakkelijke tijd voor de bibliotheek met een strak budget in COVID-19-tijd, maar daar hebben zij zich goed doorheen geslagen. Als een van de eerste, zo niet de eerste boeken uitlenen in COVID-19-tijd, dat hebben ze heel mooi gedaan. Ondanks de extra taken als VVV en Cultuuranker, maar ook verschillende gemeentelijke taken heeft de bibliotheek een exploitatietekort, en dat ondanks 200 vrijwilligers, en komt de bodem van het eigen vermogen in zicht. Omdat de bibliotheek zo'n centrale functie heeft en ook taallessen geeft aan nieuwkomers

stellen wij voor de financiering van de bibliotheek te verhogen en van een lumpsum te veranderen naar een bedrag per inwoner en wel van € 10,60 naar € 13,60. Dit ter voorkoming van toekomstige tekorten en om de continuïteit te borgen. Hierbij dien ik het amendement in.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt het deel uit van de beraadslagingen. Kunt u richting een afronding komen?

De heer **Koetsier**: Dan wil ik hierbij afsluiten, dank u wel mijnheer de burgemeester. Rest mij alleen nog te zeggen dat het een hele mooie positieve begroting is, maar dat er nog zeker financiële risico's zijn, dus we dienen wel scherp te blijven. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw inbreng, u hebt het toch maar even mooi overgenomen. Dat klonk als een herkenbaar geluid, dus gefeliciteerd daarmee. De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, dit is voor mij de dertiende begrotingsvergadering van de gemeente Wassenaar waaraan ik als fractievoorzitter van de PvdA mag deelnemen. De eerste periode was van 1989 tot 1990 en van 1990 tot 1994 en nu van 2014 tot 2022. Het aardige is dat je daar een patroon in gaat zien. In de eerste begrotingsbehandeling van een nieuw college hoor je stevast dat er op financieel gebied donkere wolken boven Wassenaar hangen en in de laatste begrotingsbehandeling van zo'n college komt er altijd een opsomming van de successen die de coalitie heeft behaald, dat patroon zit nu eenmaal in ons politieke systeem. Coalitiepartijen gaan met de goede resultaten naar de kiezer toe, de oppositie gaat de kiezer vertellen hoe het anders en beter moet en dan is het aan de kiezer om daarover te oordelen. Voorzitter, dit college geeft wel een erg rooskleurig beeld van de afgelopen periode. Men zegt dat er veel is bereikt, maar enige nuance is wel op zijn plaats. Er is vooral veel onderzoek gedaan, verkeersonderzoek, onderzoek over de N44, Rozenplein, De Paauw, Warenar, Kerkehout, Gemeentewerf en havengebied. Veel onderzoek, veel geld, weinig daden en nog minder resultaten waar de inwoners van Wassenaar echt iets aan hebben. Er is ook best wel redelijk knoeiwerk inzake Valkenburg, het Koffiehuisje en een woonhuis aan het laantje geleverd en er is beloofd dat er in het najaar van 2021 een nieuwe sporthal zou staan en nu moeten we maar hopen dat er in 2022 echt wordt begonnen. De conclusie is eigenlijk dat het college op de winkel heeft gepast. U hoort het voorzitter, ook wij zitten al in de verkiezingsstand, maar wij zijn niet van plan om te roepen dat het afgelopen jaar allemaal waardeloos was, er zijn natuurlijk ook heel veel zaken gewoon goed gegaan. Er is ieder jaar een sluitende begroting gepresenteerd, Wassenaar is een zelfstandige gemeente gebleven en heeft een nieuwe door de kroon benoemde burgemeester gekregen die zich overigens goed profileert in onze samenleving en inmiddels vormt zich gestaag een nieuwe ambtenarenorganisatie en is er uitstekend gereageerd op de lastige coronatijd. Allemaal zaken waarvan we tegen de kiezers kunnen zeggen dat dit bereikt is met een goede samenwerking tussen het college en de hele gemeenteraad. U hoort het voorzitter, de PvdA probeert mee te snoepen in de successtory, maar toch nog enige vragen en kanttekeningen over het Sociaal Domein. Het college geeft aan dat het zich inspant om mensen onder de armoedegrens niet de dupe te laten worden van het tekort op het Sociaal Domein. Voor de PvdA is dit nobele streven niet voldoende en wij willen met een motie de goede intentie van dit beleid aanscherpen want het moge duidelijk zijn dat in een rijke gemeente als Wassenaar inwoners die in armoede leven, en heus dat komt veel meer voor dan wij soms denken, nog verder in de verdrukking komen. We hopen ook dat de aanwezigen hier de motie volop zullen steunen.

De **voorzitter**: Dan maakt de motie inzake begroting Sociaal Domein hierbij deel uit van de beraadslagingen. Dank u wel.

De heer **Van Noort**: Voorzitter, tevens maken wij ons een beetje zorgen over de bezuinigingen op de WMO, de financiële zelfredzaamheid bij de huishoudelijke ondersteuning. Inkomenspolitiek ligt hier op de loer en we hopen maar dat we niet landelijk op de vingers worden getikt. Inzake woningbouw staat in het coalitieprogramma dat de bouw van 75 woningen per jaar niet wordt gehaald, maar initiatieven van derden, lees de corporaties, hebben er toch voor gezorgd dat er wellicht op redelijke termijn wordt gebouwd, ondanks in plaats van dankzij het college. Ik doel hier natuurlijk op de Stompwijkstraat, de Ridderlaan, burgerinitiatieven in Kerkehout en de Stokstaartjes als aanjager voor de locatie Gemeentewerf. Voorzitter, een van de belangrijkste, zo niet het belangrijkste thema van deze tijd is het tegengaan van klimaatverandering. Wij zien de toenemende desastreuze effecten om ons heen, dichtbij huis, in Zuid-Limburg en verder zo'n beetje overal ter wereld. Ook Wassenaar moet zich inspannen om letterlijk het tij te keren en ons steentje bij te dragen. In het kader van een beter leefmilieu dienen wij samen met GroenLinks en D66 een motie in die de bedoeling heeft het college te ondersteunen en in samenspraak met de inwoners het beleid te versnellen en te verbeteren.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dat is de motie inzake hernieuwde ambitie gemeente Wassenaar op CO₂-reductie en energietransitie. Die maakt hierbij onderdeel uit van de beraadslagingen. Dank.

De heer **Van Noort**: Voorzitter, het college vermeldt in de begroting dat de aanpassingen op de N44 zullen leiden tot schonere lucht en dat bevreedt ons omdat de vragen van Hart voor Wassenaar om de kwaliteit van deze lucht te onderzoeken stevast niet werden gehonoreerd omdat daar geen aanleiding toe was. Is er nu wel aanleiding om te zeggen dat er dus geen schone lucht is? Tot slot, het is te betreuren dat het college er ondanks ons jarenlange aandringen er niet in is geslaagd een inclusieagenda op te stellen en hopelijk zal een nieuw college met de inbreng van progressieve partijen dit gaan oppakken. Het aanstellen van een speciale ambtenaar klinkt goed, maar het gaat om de concrete acties die hier daadwerkelijk uit voortvloeien omdat je inmiddels wel op korte termijn mag verwachten dat er iets gebeurt want het VN-verdrag is al in 2016 geratificeerd. Voorzitter, u zult merken dat ik de laatste tijd redelijk mild ben. Dat viel mijzelf ook op en na rijp beraad heb ik dan ook besloten dat deze dertiende begrotingsraad tevens mijn laatste zal zijn. Ik doe een stapje terug, zodat de PvdA weer als vanouds constructief kan vlammen en ik zal dat als lijstduwer op gepaste afstand volgen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel mijnheer Van Noort. Ja, een terechte enthousiaste reactie op uw bijdrage, mooi dat u dit persoonlijke punt ook zo memoreert, dank daarvoor. Dan gaan we over naar mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. De fractie van D66 wil graag beginnen met het geven van complimenten voor het resultaat van al het werk dat is verricht om hier een hele goede leesbare begroting te kunnen bespreken. Dat is een hele prestatie van zowel de betrokken ambtenaren als van het college als we kijken naar de omstandigheden waaronder het afgelopen jaar is gewerkt want naast alle coronabeperkingen was er natuurlijk ook de start van een nieuwe gemeentelijke organisatie per 1 september 2021. Verder willen we de griffie en de ambtenaren bedanken die ons hebben geholpen bij de voorbereiding van het debat van vandaag, dank u wel. Voorzitter, tijdens de behandeling van de begroting in 2020 heeft de fractie van D66 gepleit voor het inrichten van een programmaplan Duurzaamheid, hoewel dat volgens het wettelijk kader, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, niet verplicht is. We hebben gezien dat het college hier deels opvolging aan heeft gegeven door een aparte paragraaf Duurzaamheid op te nemen met daarin de belangrijkste onderdelen op het gebied van duurzaamheid. Op de inhoud kom ik later terug, maar mijn eerste vraag aan het college is of het met ons van mening is dat deze paragraaf een eerste stap is en dat, gezien het belang van duurzaamheid, een eigen programma de voorkeur zou moeten hebben. Voorzitter, de fractie van D66 vindt dat er met de voorliggende begroting invulling is gegeven aan onze belofte aan de inwoners van Wassenaar om met een meerjarig structureel sluitende begroting te komen. We kunnen dan ook op hoofdlijnen met deze begroting instemmen. We hebben natuurlijk nog vragen en we zijn indiener of mede-indiener van een aantal moties en amendementen. Deze begroting ondersteunt onze gezamenlijke wens om Wassenaar zelfstandig te houden want zelfstandigheid vraagt een stevige financiële positie en dat is naar de mening van onze fractie het geval. Eigenlijk is het zelfstandig blijven van Wassenaar bijna geen onderwerp van discussie meer en dat toont aan hoever we met elkaar zijn gegaan en hoeveel meters we hebben gemaakt. Uw benoeming als voorzitter en natuurlijk burgemeester was een mooie stap en ook dat we nu onze eigen ambtelijke organisatie hebben, maakt dat alle ingrediënten voor succes kloppen. Een structureel sluitende meerjarige begroting, een door de kroon benoemde burgemeester en een eigen ambtelijk apparaat. Niet zozeer benoemd, maar wel belangrijk is dat de raad zich de afgelopen jaren heeft weten neer te zetten als solide en betrouwbaar. De fractie van D66 heeft zich samen met anderen ingezet om samen een betrouwbare raad te vormen die gericht is op het algemeen belang van Wassenaar, waarbij er uiteraard voldoende ruimte was voor het politieke debat en wij zullen dit als fractie ook zeker blijven doen. Voorzitter, omdat het nu een moment is om terug te kijken, kijken we ook naar wat we hadden beloofd in ons coalitieakkoord en ik wil even stilstaan bij de vijf grote projecten. Hoewel minder snel dan verwacht, wordt in 2022 toch gestart met de multifunctionele sporthal. De aanloop naar deze hal kent een lange geschiedenis met veel obstakels en de planning is dat hij in de eerste helft van 2023... Ik zei dat die hal wordt opgeleverd, maar het is de gymzaal die dan wordt opgeleverd. Mijn vraag is wel of de wethouder met ons van mening is dat er nog veel obstakels moeten worden overwonnen om uiteindelijk de sporthal te realiseren. Dan komen we bij De Paauw. De buitenkant is prachtig geworden, we hebben uiteindelijk de renovatie met elkaar gevierd en het is ook belangrijk dat we het besluit hebben genomen om een bestuurscentrum van onze mooie locatie hier te maken. Het is een versterking voor de bestuurskracht van Wassenaar, burgemeester, wethouders en ambtelijke ondersteuning samen onder één dak, maar wij vragen wel aandacht voor de huisvestingssituatie van onze ambtenaren in de overgangsperiode. De

restauratie aan de binnenkant van het gebouw duurt tot 2025 en mijn vraag aan het college is op welke wijze het gaat zorgen voor een verantwoorde huisvesting van onze ambtenaren in de tussenliggende periode. Er staat dat er zo goed mogelijk wordt gezorgd voor de instandhouding van het gemeentekantoor, maar wat betekent dat dan precies? De WODV bestaat niet meer en we hebben nu onze eigen organisatie. In de begroting staat dat de inhuur iets afneemt, maar onze fractie maakt zich toch wel zorgen over het grote aantal vacatures en vraagt het college daarom hoe het daar op dit moment tegenaan kijkt en vooral tegen de relatie vaste mensen in dienst versus de inhuur omdat we bang zijn dat de verhouding nog steeds niet is zoals die zou moeten zijn. Het afstoten van de Warenar is voorzien in 2022 en daaraan is een lastenverlichting verbonden. Wat is de inschatting van het college voor het verloop van de onderhandelingen met de betrokken partijen? Natuurlijk hebben we met elkaar gezorgd dat na de afstoting die theaterfunctie in de Warenar blijft en daar zijn we erg positief over, maar wat is precies de planning? Er staat 2022, is dat begin 2022, de zomer of het najaar? Graag daar meer informatie over. We zullen op dit moment niet veel over Avalax zeggen, er is nog heel veel werk aan de winkel, de kosten voor de burgers zijn hoog en we slagen er onvoldoende in om het aantal kilo afval per inwoner te laten dalen, maar de discussie over vooral de governance zullen we vervolgen in de commissie Fysieke Leefomgeving. Voorzitter, het dossier Wonen en bouwen heeft het afgelopen begrotingsjaar vaak op onze agenda gestaan en gelukkig hebben we goede stappen kunnen zetten, we staan volledig achter de ambities van het college. Gelukkig is er een woonvisie met een integrale benadering, maar wij blijven wel aandacht vragen voor een evenredig woningaanbod voor de verschillende doelgroepen en het verkorten van de wachtlijsten. We vragen het college te blijven kijken naar een goede mix van woningen voor jongeren, starters en ouderen en ook vragen we het college om de inwonersparticipatie bij die bouwplannen optimaal te blijven organiseren want tijd investeren aan de voorkant in deze participatie wint absoluut tijd bij de uitvoering. Dan het onderwerp Duurzaamheid. Hoewel er nu een paragraaf Duurzaamheid in de begroting is opgenomen, hadden we liever een apart programma gezien. We vinden verder dat het een wat ondergeschoven rol heeft gekregen, het werkelijk realiseren van de benodigde energietransitie en dus het verlagen van de CO₂-uitstoot vraagt enorme inzet en wij zijn dan ook mede-indiener van de genoemde motie die collega Van Noort heeft toegelicht. We zijn een welvarend dorp en de aangewezen speler bij uitstek om hier betekenisvolle stappen te zetten en dat betekent niet dat we alleen met teksten moeten komen, maar ook met acties. Mijn vraag aan het college gaat ook over de p.m.-post waar het gaat over een aanvullend budget voor de transitievisie Warmte. Er staat 'we wachten de rijksbijdragen af' en een p.m.-post voor wat het college denkt bij te dragen moet nog worden ingevuld, graag wat meer duidelijkheid daarover. Onze eigen inwoners zijn met een heel goed initiatief gekomen, 'Samen slim rijden'. Dit initiatief met deelauto's is in de gemeente Zeist gestart en onze enthousiaste Wassenaarders hebben zich daarbij aangesloten. Met beperkte financiële steun van de gemeente zijn er nu twee deelauto's, maar wij dienen bij dezen een amendement in om dat uit te breiden naar vier. Dat betekent dat er een eenmalige uitgave moet worden gedaan en die hebben we in ons amendement verwerkt. Het amendement is door bijna iedereen ondertekend, Lokaal Wassenaar!, VVD, fractie Mulder, CDA, GroenLinks. DLW, PvdA en Hart voor Wassenaar, en is bij dezen ingediend.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt het amendement 'Samen slim rijden' deel uit van de beraadslagingen. Dank.

Mevrouw **Gout**: Wij steunen ook het initiatief over de deelscooters. Ten slotte voorzitter, want ik zie dat ik uit de tijd loop, wil ik graag aandacht vragen voor het Sociaal Domein. Daar is heel veel om te doen, we hebben het afgelopen jaar natuurlijk gezien dat de coronapandemie bij iedereen voor stress heeft gezorgd, maar vooral bij gezinnen waar al zorgen waren door stapeling van problemen en we steunen dan ook de motie over het ontzien van de groepen die onder de armoedegrens leven waar het gaat om bezuinigingen in het Sociaal Domein. Mijn laatste vraag is aan de wethouder over de jeugdzorg. Wat is de voortgang van het met één regisseur werken voor de huishoudens waar jeugdzorg aan de orde is? Wij zijn mede-indiener van de amendementen Bibliotheek, Subsidiebeleid, Wegenonderhoud en het technische amendement over de begrotingsdiscipline. Voorzitter, wij zijn tevreden over wat voor ons ligt, er zijn grote stappen gezet, maar er zijn zeker nog heel veel uitdagingen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het technische amendement hangt nog ergens boven de markt, maar ik weet dat u daar heel erg blij van wordt. Oké, dan gaan we daar de heer Mulder.

De heer **Mulder**: Dank u wel voorzitter. Ik had eigenlijk verwacht dat de heer Zoutendijk aan het woord zou komen, maar helemaal goed. Wij willen graag onze complimenten geven aan de ambtenaren en het college die dit stuk gemaakt hebben, dank. Het is zeer goed leesbaar en de inhoud is een uitvloeisel van solide financieel beleid, waarbij de tegenslagen inmiddels goed zijn

opgevangen en er zelfs een overschot op de begroting is. Ook een compliment aan onze collega's in de raad die de moeite hebben genomen om tijdig de amendementen en moties aan te leveren en door te sturen, waardoor zelfs in de mailbox al interessante op- en aanmerkingen konden worden gemaakt. Is een overschot op de begroting een reden om meer geld uit te geven? Nee, in onze optiek is dit een goed moment om geplande bezuinigingen niet in te voeren of een aantal bezuinigingen terug te draaien. Zo staat onze handtekening onder het amendement over het verhogen van het onderhoudsniveau van wegen van C naar B. Dit brengt een jaarlijkse dotatie van € 250.000,00 met zich mee, waarbij rekening dient te worden gehouden met dat de extra kosten nu al zo'n € 30.000,00 per jaar bedroegen vanwege het lagere onderhoudsniveau. Hiermee worden deze extra kosten in de toekomst voorkomen. Je kunt immers bezuinigen op het verven van je huis door dat een jaar uit te stellen, maar als je vervolgens al je kozijnen moet vervangen, kom je bedrogen uit en dat wil je voorkomen. Daarnaast is de afgesproken verhoging van de ozb niet volledig nodig. De ozb is een lumpsumbedrag dat wordt omgeslagen over de totale WOZ-waarde van de woningen. In een recent artikel in De Wassenaaarse Krant hebben we gelezen dat de stijging van de WOZ flink cashen is voor de gemeente, maar gelukkig is dat niet het geval. Wij vinden dat het geld van de inwoners dat in de begroting overblijft in principe moet worden teruggegeven aan de inwoners of dat dit middels maatschappelijk rendement wordt ingezet voor de inwoners, niet om kapitaal te vernietigen, maar juist om te investeren in voorzieningen zoals het versterken van de positie van de bibliotheek en uiteraard het behouden van de subsidies voor onder andere de kinderboerderij. Wij vinden de begroting ook recht doen aan het feit dat er in 2022 verkiezingen zijn en dat deze periode kan beginnen met een relatief schone begroting. Ja, er zijn grote besluiten genomen die investeringen vergen, maar dit is overzichtelijk en duidelijk te verwerken in een overdracht aan de nieuwe raad. De risico's in de begroting zijn zoals altijd de dingen die we nog niet weten of waarvoor een medeoverheid verantwoordelijk is. Een dotatie uit het Gemeentefonds zal wellicht negatief uitpakken voor Wassenaar, maar zolang dit niet duidelijk is, kun je er ook nog niet op inspelen. Andere zorgen zijn natuurlijk de kosten voor jeugdzorg en de WMO. Ook de extra kosten voor projecten waartoe nu besloten is baren ons zorgen, alles wordt duurder en daardoor zullen de gerealiseerde investeringen hoger uitvallen dan initieel begroot waardoor in de toekomst ook de kapitaallasten iets zullen verschuiven. Deze begroting maakt ook duidelijk wat er de afgelopen vier jaar is bereikt, een periode waarin wij verantwoordelijkheid hebben genomen voor de belangen van Wassenaar en die van de ruim 2000 stemmers op ons programma, in onze optiek een juiste keuze. Een belangrijke verkiezingsbelofte die ik veel heb gedaan in ons prachtige dorp is de wekelijkse inzameling van het grijze huisvuil, waarbij in eerste instantie PMD zou worden nagescheiden, maar belangrijker, een hogere service tegen aannemelijk lagere kosten in de nabije toekomst.

De **voorzitter**: Mijnheer Mulder, er is een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik houd ervan om correcte cijfers te gebruiken, ik gebruik ze zelf tenminste altijd. Hart voor Wassenaar heeft bij de verkiezingen 1869 stemmen gekregen waarvan 455 voor het echtpaar Mulder en het gaat dus wat ver om een claim te leggen op 2000 stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Mulder.

De heer **Mulder**: Daar reageer ik natuurlijk graag op. Ik zei niet dat er 2000 stemmen voor ons waren, maar ik zei dat er 2000 stemmen op ons programma waren. Als u goed geluisterd had, wat u nu waarschijnlijk wel gaat doen, dan kunt u van de cijfers op aan.

De **voorzitter**: Volgens mij is dit wat terugkijken en ik heb de indruk dat u vandaag al volop bezig bent of om vooruit te kijken, zullen we die blik maar aanhouden?

De heer **Hendrickx**: Dan toch. Op het moment dat er dingen over Hart voor Wassenaar worden gezegd door mensen die niet bij Hart voor Wassenaar horen, is dat een hele grote bijzonderheid en dan vind ik dat ik een iets groter recht heb om daar iets over te zeggen. Ons programma was het programma van Hart voor Wassenaar en het is mij niet bekend dat de heer en mevrouw Mulder namens Hart voor Wassenaar in deze raad zitten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Mulder. Volgens mij is het punt gemaakt en was u bij afval.

De heer **Mulder**: Ik zou daar nog graag op reageren, maar ik ga gewoon verder met het afval. De belangrijke verkiezingsbelofte van dat programma die ik aan velen heb gedaan in ons prachtige dorp is de wekelijkse inzameling van het grijze huisvuil, waarbij in eerste instantie PMD zou worden nagescheiden, maar belangrijker, een hogere service tegen aannemelijk lagere kosten in de nabije

toekomst. Wij vinden het dan ook ongewenst dat de kosten voor inzameling ongefundeerd omhooggaan. Daarnaast lezen wij op de site van Avalex dat alle PMD-verzamelcontainers al worden nagescheiden, ik lees letterlijk: "Bij de verwerking worden alle zakken opengesneden, zodat de inhoud kan worden gesorteerd". Aangezien wij al drie jaar op rij vragen of het mogelijk is om de PMD in bovengrondse containers na te scheiden, horen we graag van de wethouder hoe dit kan en dat het dus klopt dat 60 tot 70% van alle voorgescheiden PMD in de bovengrondse containers wordt afgekeurd vanwege het gebruik van niet-doorzichtige zakken en door slechte scheiding aan de bron. Een andere verkiezingsbelofte die we deze periode hebben bereikt, is een zelfstandig Wassenaar met u als kroonbenoemde burgemeester in de mooiste woonomgeving van Zuid-Holland, een verkiezingsbelofte van alle partijen die is ingelost, solide gemeentefinanciën en degelijk en betrouwbaar bestuur. Grote visies voor de verbetering van het verkeer met als kroonjuweel de poort naar de Hollandse Duinen zijn in stelling gebracht, waardoor het grootste deel van het sluipverkeer onder andere via de N44 uit Wassenaar zal verdwijnen. Met de toevoeging van hoogfrequent hoogwaardig openbaar vervoer zal de aansluiting van het OV tussen de Bollenstreek, Leiden, Den Haag en Rotterdam verbeteren. Dan de kwaliteitsimpuls aan de voorzieningen in Wassenaar, het nieuwe centrumplan, de sporthal en de gymzaal, de overgang naar onze eigen ambtenarenorganisatie en het gebruiken van De Paauw als bestuurscentrum voor deze ambtenaren. Voor de aankomende bouw van Valkenhorst heeft Wassenaar zich constructief getoond en bereiken wij dat meepraten ook meebeslissen is over alle punten die Wassenaar aangaan. We moeten in de komende periode besluiten hoe we de win-win uit de bouw van Valkenhorst kunnen halen. We hebben het theater voor de gemeente behouden en met de financiële impuls die jaarlijks wordt gegeven kan er een mooi programma worden samengesteld. Wij danken ook de Stichting Beheer Warenar voor alle inspanningen net als die van de parochie. Voorzitter, je zou het bijna vergeten, maar dit punt is erg belangrijk voor ons, namelijk: iedereen doet mee in Wassenaar. Wie niet zelf kan, wordt geholpen en de mensen die helpen worden goed verzorgd. Niet voor iedereen gaat het snel genoeg, maar het is duidelijk dat er hard aan wordt gewerkt om voor zover dit haalbaar is geheel inclusief te zijn. Een mooi voorbeeld hiervan is dat bij het opknappen van de Wassenaarse Slag in lijn met het coalitieakkoord de motie die wij eerder hebben ingediend en die raadsbreed werd gesteund, is uitgevoerd. Er is een uiting gekomen dat iedereen zichzelf mag zijn in Wassenaar, dit door middel van de realisatie van een regenboogvlag op de rotonde. Voorzitter, ik sluit af. Overall zijn we erg tevreden met het werk van het college en de inspanningen om dit nog iets aan te scherpen met de voorgestelde amendementen. We hebben één verduidelijkende vraag gesteld over het PMD in de bovengrondse containers waarop we graag een antwoord willen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ten slotte is het woord aan de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Vandaag is de programmabegroting voor de komende vier jaar aan de orde. In de meerjarenbegroting laat het college zien wat de verwachte ontwikkelingen voor de komende jaren zijn, op welke resultaten wordt gekoerst, welke kosten hiervoor zijn groot en hoe deze kosten worden gedekt. Het meerjarenbeeld is positief, ondanks de te verwachten toenemende uitgaven in het kader van jeugdhulp en maatschappelijk ondersteuning en de te verwachten herijking van het Gemeentefonds. Ik wil dan ook het college en in het bijzonder de wethouder van Financiën feliciteren met het mooie resultaat, dat mag ook weleens gezegd worden na vaak alarmistische berichten in de lokale media van sommige partijen. Onze gemeente kent een fors eigen vermogen, de solvabiliteitsratio schommelt de laatste jaren in Wassenaar tegen de 70 terwijl die in de meeste gemeenten rond de 50 is. Dit kan naar onze mening niet anders dan leiden tot forse maatschappelijke investeringen want vermogen oppotten is wat ons betreft niet de bedoeling, ook als dat betekent dat de gemeente op langere termijn wellicht geld moet lenen. Ik denk bij die investeringen aan het tegengaan van ondermijning, handhaving, de aanpak van verkeersknelpunten zoals op het Rozenplein en de Rijksstraatweg, een lokale sociale en educatieve infrastructuur waaronder concrete acties om het gebruik van alcohol en drugs terug te brengen, en hoogwaardig onderhoud van het groen in Wassenaar. Ten aanzien van het Sociaal Domein zou de gemeente meer dan nu een domeinoverstijgend en datagedreven beleid moeten voeren waarin zij de aangewezen partij is om de regie te voeren in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties en kerkelijke instellingen. Daarbij zou de gemeente vaker gebruik moeten maken van maatschappelijke kosten-batenanalyses om zo meer effect te kunnen bereiken. Voorzitter, Wassenaar heeft dringend behoefte aan voldoende betaalbare woningen voor onze inwoners en daarbij moet er meer aandacht komen voor alternatieve woonvormen. Ik roep het college daarom op om in samenwerking met de werkgroep Kleinschalig en Collectief Wonen met voorstellen te komen op het gebied van collectieve en andere woonvormen geïnspireerd op de tien beleidssuggesties van het manifest 'Passend beleid voor collectieve en andere woonvormen'. Kan het college de stand van zaken op dit onderwerp aangeven? Mijn fractie maakt zich ernstige zorgen over de Regionale Energiestrategie en de binnenkort te verschijnen Warmtevisie. Op

landelijk niveau is een zeer selecte groep belanghebbenden zonder diepe wortels in de samenleving aan vijf zogeheten klimaattafels gezet met de opdracht om met elkaar een klimaatakkoord te sluiten. Energiebedrijven, handige ondernemers en buitenlandse bedrijven wisten tijdig de royale subsidiepotten te bereiken, maar de burgers zaten niet aan tafel en stonden op het menu. De landelijke ambities hebben mondiaal een verwaarloosbaar effect op de wereldwijde CO₂-uitstoot en kosten bakken met geld dat wij veel beter voor andere doelen kunnen gebruiken. Wassenaar moet dan ook uiterst kritisch zijn op deze plannen, zich verzetten tegen een mogelijke verplichting tot afkoppeling van het aardgas en voorkomen dat het dorp wordt volgeplempt met lelijke zonnepanelen die vaak door dwangarbeiders zijn gefabriceerd en die het milieu ernstig belasten. Voorzitter, ik rond af. Ik vraag het college te zorgen voor zoiets praktisch als voldoende openbare aangepaste wc's en ik dien daarom mede namens de PvdA en DLW een amendement op de begroting in. Voor de motivering hiervan verwijs ik kortheidshalve naar de toelichting in het amendement. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt het amendement hierbij deel uit van de beraadslagingen. Dan komen we aan het einde van de eerste termijn aan de zijde van de raad en volgens het schema dat is opgesteld lopen we tien minuten voor, complimenten daarvoor, dank u wel. Dat betekent dat we conform wat we hebben afgesproken een halfuur de tijd nemen voor een schorsing, zodat het college de beantwoording in eerste termijn kan gaan voorbereiden. Dat betekent dat ik de vergadering schors tot 17.00 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Het is 17.00 uur, hierbij heropen ik de vergadering. Dan starten we met de eerste termijn aan de zijde van het college en ik geef het woord aan de wethouder van Financiën. De klok is net aanzet en er is 75 minuten. Ik ga als allerlaatste de vragen beantwoorden en wie weet houd ik nog wat tijd over. Het is aan u.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter. Hartelijk dank aan de raad voor de positieve opmerkingen over de begroting aan het college en in het bijzonder aan de ambtenaren voor het vele werk dat is verricht, die complimenten geleid ik heel graag door. Ik ben er ook erg trots op dat we in deze ingewikkelde coronaperiode erin zijn geslaagd om een goed sluitende begroting op te stellen, het is van groot belang voor de gemeente Wassenaar en ook voor onze inwoners dat de basis goed op orde is. Zoals velen van u hebben aangegeven is het begrotingsbeeld positief. We hebben gedurende de coalitieperiode een aantal ingrijpende bezuinigingsmaatregelen moeten treffen en de eerlijkheid gebiedt natuurlijk ook te zeggen dat we sterk afhankelijk zijn van wat er bij het rijk gebeurt, uiteindelijk is het Gemeentefonds onze belangrijkste inkomstenbron. Al met al zou ik het fatsoenlijk-positief willen noemen en het college wil echt benadrukken dat een aantal zaken onze blijvende aandacht vraagt. De raad heeft de afgelopen periode stevige maatregelen getroffen op het gebied van jeugdzorg en de WMO, er staat in de risicoparagraaf hoe zich dat verder ontwikkelt dus dat monitoren we, daarnaast is er een nieuwe organisatie en ik wil nog even expliciet de herijking van het Gemeentefonds noemen. Een aantal van u heeft het misschien gevolgd, de Raad voor het Openbaar Bestuur is vorige week met een reactie gekomen en had erg veel kritiek op het nu voorliggende voorstel en die kritiek is er ook vanuit de VNG. Dus daar zijn we nog lang niet, we horen daar deze hele periode al over en ik denk dat het echt nog wel even gaat duren, er is natuurlijk ook nog geen nieuw kabinet, voordat dit daadwerkelijk geëffectueerd wordt. Er is altijd een discussie tussen de winnaars en de verliezers en daar zijn ze nog niet zomaar uit. De verwachting is dat dit nog even gaat duren, maar niettemin hebben we het nadrukkelijk in de risicoparagraaf opgenomen en tegen de risico's in de risicoparagraaf is natuurlijk gewoon ook een weerstandsbuffer beschikbaar. We hebben vorige week een informatiebrief gestuurd over het saldo vanwege de verwerking van de septembercirculaire en daar krijgen we wederom, ook vanwege de jeugdzorg, wat extra geld. Het is wel goed om even aan te geven dat daar ook wel wat extra uitgaven tegenover staan, vooral ook in de richting van loon- en prijscompensatie, cao-aanpassingen, en daarbij moet u toch wel denken aan de orde van grootte van € 500.000,00. We komen hier bij de najaarsnota op terug, maar het leek me goed om dat hier ook nog even te benoemen. Na deze algemene opmerkingen wil ik doorgaan met de meer specifieke vragen die zijn gesteld. Er is eerst een vraag gesteld door Hart voor Wassenaar over de voor- en nadelen in verband met de aanpassing van de ozb. Als je een duurder huis bezit, heb je daar ook meer voordeel van. Nou ja goed, dat is helder en het financiële voordeel is gelijk voor alle water- en energiegebruikers.

De **voorzitter**: Wethouder, er is een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik begin bij mezelf bij de eerste vraag die ik heb gesteld, maar ik weet echt niet waar dit over gaat, welke van mijn vragen dit antwoord betreft.

Wethouder **Schokker**: Dit is de vraag die u hebt gesteld over de aanpassing van de ozb, maar als u de vraag niet herkent, gaan we door naar de volgende vraag.

De heer **Hendrickx**: Zo gemakkelijk is het niet, ik stel een vraag. Sorry voorzitter.

De **voorzitter**: Ter verduidelijking.

De heer **Hendrickx**: Dank. Een vraag over de ozb. De enige vraag die ik over de ozb heb gesteld is in relatie tot het precario, doelt u daarop? Als u dat herkent en uw antwoord dat betreft, kan ik verder luisteren. Anders ben ik u echt kwijt.

Wethouder **Schokker**: Ja die vraag is ook nog gesteld, maar u hebt een aantal vragen gesteld. Ik heb hier meerdere vragen, er is ook nog een vraag over verlaging van de ozb en de investeringsagenda. Er zijn meerdere vragen over de ozb gesteld.

De **voorzitter**: Nu komt er een antwoord op een vraag die misschien niet gesteld is en dan wordt het heel verwarrend. Misschien kunt u zich even herpakken of die vraag anders even parkeren want nu snapt echt niemand meer welke vraag beantwoord wordt. Ik stel voor om even door te gaan, u zat volgens mij nog in uw algemene inleiding.

Wethouder **Schokker**: Ik was van de algemene inleiding naar de eerste vraag gegaan. Er zijn ook vragen aan andere wethouders gesteld, die worden straks beantwoord en daarbij hoort ook deze vraag over de ozb. Het precario is de € 1,8 miljoen en ongeveer de helft daarvan is via ozb verlopen. Er is ook een vraag over de afvalstoffenheffing gesteld, hoe dat verdergaat. We hebben nu die 90% opgenomen, voor 2022 hebben we 10% gezegd en dat komt uit het exploitatiesaldo. Dat laten we in 2022 aflopen tot 95% en dat gaat geleidelijk naar volledige kostendekkendheid. Dat hangt uiteindelijk af van wat er met het restafval gebeurt en of we het restafval daadwerkelijk kunnen terugbrengen. Dat is het antwoord op die vraag. Ik probeer uw vragen te beantwoorden mijnheer Hendrickx.

De **voorzitter**: Gaat u door.

Wethouder **Schokker**: Het volgende punt gaat over of de tekorten in de ozb de komende jaren zullen leiden tot een ozb-explosie. Dat is niet de verwachting, we zijn nu uitgegaan van 5% ozb-verhoging en de relatie tussen de verlaging van de ozb...

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, de wethouder zit nog middenin zijn zin. U geeft aan dat u een interruptie hebt, u krijgt straks het woord.

De heer **Hendrickx**: Nee voorzitter, dan maak ik er een punt van orde van.

De **voorzitter**: Er wordt via de voorzitter gesproken en als u niet spreekt, gaat de microfoon uit, dat geldt ook voor de wethouder. U hebt nu een punt.

De heer **Hendrickx**: Wanneer ik een zweem van herhaling van mijn vraag hoor, maar de vraag volledig verkeerd wordt geformuleerd, weet ik ook dat het antwoord er niet op aansluit. Wat de wethouder hier zegt, is een herhaling van mijn vraag, maar niet de juiste herhaling van mijn vraag waarop ik dus vervolgens zit te wachten op een verkeerd antwoord. Dat is het punt. Dat betekent dat ik best mijn mond wil houden tot de volgende, maar dan herhaal ik alle vragen die ik in mijn stuk heb gesteld heb en die niet goed zijn behandeld, ik stel ze niet voor niets. Ik vind het heel vervelend dat ik verrast moet zijn over of het een vraag van mij of van Lokaal Wassenaar! is en wat het betreft, ik kan echt geen chocola maken van wat ik hier te horen krijg en ik verzoek echt om ten aanzien daarvan een hele goede volgorde aan te houden en die vragen voor mijn part te herhalen, zodat we weten waar we het over hebben want dit leidt nergens toe.

De **voorzitter**: Dat was een verzoek en ik herformuleer hem. De vraag aan de wethouder is om misschien wat explicieter te maken bij welke vragensteller u welke antwoorden geeft, zodat voor de steller duidelijk is: hé, mijn vraag wordt beantwoord.

Wethouder **Schokker**: Dat begrijp ik voorzitter, dank u wel. Ik ben bezig met vragen van de heer Hendrickx. Ik heb zojuist antwoord gegeven op de vraag over de afvalstoffenheffing, was dat ook de vraag die hij gesteld heeft?

De heer **Hendrickx**: De vraag die ik heb gesteld is: is het eenmalig of niet? Ik begreep uit uw antwoord dat die korting van 10% in twee jaar wordt afgebouwd naar 5% en naar 0%. Dat is de vraag die ik herhaald heb zien worden en waarop ik een bevredigend antwoord heb gekregen. Dank u wel, maar dat was niet de eerste vraag, dat was al vraag 6.

Wethouder **Schokker**: Ja en u krijgt straks van de collega-wethouders antwoord op de andere vragen. Dan ga ik nu graag door naar de volgende vraag. U stelde een vraag over de verlaging van de ozb met de investeringsagenda. Dat is eigenlijk dat de ozb-verhoging deze periode is aangekondigd met 20% te verhogen en of dat ook daadwerkelijk mogelijk is. Is dat de vraag die u hebt gesteld?

De heer **Hendrickx**: De vraag die er het dichtstbij in de buurt komt is de volgende. Ik heb het volgende gezegd: u reduceert in het licht van dit alles in een begroting voor vier jaar de voorgenomen ozb-verhoging met 5% tot 5% omdat u een overschot ziet van € 1,3 miljoen dat u zelf al amendeert. Is het in het licht van de termijn van deze begroting, vier jaar, verantwoordelijk om de stijging van de ozb te reduceren tot 5%? Daarna volgen ongetwijfeld stevige verhogingen en daar heb ik een aantal voorbeelden van gegeven.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, in reactie daarop. Ja, het is verantwoord om het nu van 10% terug te brengen naar 5%, gelet op het hele financiële beeld en op wat ik net aan algemene opmerkingen maakte. Het is natuurlijk wel de vraag of er bij de begroting van 2023-2024 wellicht een andere afweging moet worden gemaakt, maar op dit moment acht het college dat verantwoord. Dan de vraag over wanneer duidelijk wordt dat er een financieel probleem is als de cijfers niet voor zich spreken. Daar ben ik eigenlijk in de algemene beantwoording al op ingegaan, namelijk dat we in de financiële risicoparagraaf een aantal risico's hebben benoemd. Daarvoor wordt op die manier ook kapitaal gereserveerd, maar is dat ook de vraag die u hebt gesteld?

De **voorzitter**: Ik zoek wel even want dit wordt...

Wethouder **Schokker**: Dit is de laatste vraag die ik van de heer Hendrickx heb staan en ik wil die zo goed mogelijk beantwoorden.

De **voorzitter**: Dat lijkt me wel verstandig. Mijnheer Hendrickx aan u werd de vraag gesteld of dit de vraag is die u hebt gesteld.

De heer **Hendrickx**: Zo heb ik hem niet gesteld, laat ik daar duidelijk over zijn, maar misschien komt het antwoord wel in de buurt. De vragen die ik overhoud, zal ik dan in de tweede termijn nader definiëren. Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dan heb ik in ieder geval geprobeerd die vragen zo goed mogelijk te beantwoorden. Dan ga ik door naar de vragen van de VVD. De vraag is of het mogelijk is om net als bij de kadernota een liquiditeitsprognose op te stellen. We hebben dat bij de kadernota net gedaan, maar we zijn heel graag bereid om dat bij de najaarsnota weer te doen. Dan kunnen we ook goed rekening houden met de verkoop van het vastgoed en met eventuele andere inkomstenbronnen, dan gaan we dat echt actualiseren, dus dat gaan we voor u doen, dat kunnen we toezeggen. Ook een oproep van de VVD om de maatregelen waartoe is besloten zo snel mogelijk uit te voeren. Daar zijn we vanuit het college met man en macht mee bezig, dus waar mogelijk proberen we dat nadrukkelijk ook te doen. Wanneer begint de sporthal? Dat vroegen D66 en een aantal anderen. We mikken nu op Q1 van 2022 om met de sloop te beginnen en dan heeft het een doorlooptijd van ongeveer vijftien maanden. Dat is een behoorlijk complexe constructie met een concessieovereenkomst, een huurovereenkomst en protocollen. Het is een hele wijziging van de situatie daar, maar we hebben een akkoord bereikt tussen beide partijen en nu worden echt de allerlaatste puntjes op de i gezet om ervoor te zorgen dat de bouw daar daadwerkelijk zo snel mogelijk geëffectueerd kan worden, uiteraard te beginnen met de sloop. De vergunningen zijn allemaal afgegeven, de omgevingsvergunning is afgegeven en de sloopvergunning is afgegeven. Dus dat is het antwoord daarop. Dan de vraag van de heer Paulides over de eigen vermogenspositie van de gemeente en de solvabiliteitsratio van de gemeente. Er zit een aantal grafieken bij en naar onze smaak is dat ruim voldoende. We zitten op 66% solvabiliteitsratio en dat

is wat ons betreft echt ruim voldoende. Dan een vraag van de heer Paulides over het riool. U zei dat die hier op het zand ligt en dat dit anders is. U vraagt in hoeverre daar rekening mee is gehouden en wat de invloed van lekkage op grond- en drinkwater is. We hebben dat bekeken en er is eigenlijk geen invloed op het drinkwater in de drinkwaterbeschermingsgebieden. Het is voor ons een bekend fenomeen en er wordt dus in de voorziening ook rekening gehouden met de kosten daarvan. Dus de voorziening die we nu hebben voor riolering is gewoon adequaat. Dan over de gymzaal. Ik begrijp wel dat u zegt dat die € 65.000,00 is opgenomen voor het onderhoud. We zetten dat ding neer en we hopen dat die er in Q1 staat. Dat gaat heel goed, als u erlangs rijdt, ziet u hem wellicht ook staan. Het geraamte staat er al en we hopen dat hij in Q1 in gebruik kan worden genomen en daar gaan we ook van uit. Waarom heb je dan al direct € 65.000,00 voor het onderhoud nodig? Dat is een stelpost en daarin zitten ook andere zaken zoals verzekeringen, schoonmaak en beveiliging. We moeten nog even bekijken of daarvoor € 65.000,00 nodig is of dat dit moet worden bijgesteld, maar daar gaan we nu wel vanuit. We komen daar in de voorjaarsnota op terug, maar dit is in ieder geval de best guess die we op dit moment hebben. De heer Paulides vroeg ook naar Schulpwei. Die wordt niet al in Q1 van 2022 gesloopt omdat het de bedoeling is dat er gedurende de transitieperiode gebruik van de Schulpwei kan worden gemaakt voor binnenhockey et cetera. Ik zag dat eerlijk gezegd zelf ook niet zo gauw in de begroting staan maar voor alle helderheid, daar moet nog een besluit over worden genomen en daar komt dit college of het volgende college uiteraard voor naar de raad. Laten we eerst maar eens focussen op het bouwen van de sporthal om te zorgen dat die zo snel mogelijk wordt gerealiseerd. Dan een vraag van de heer Van Sloten. Hij vroeg eigenlijk: waarom willen we zo graag dat er geld op de bank staat? Misschien een beetje in tegenstelling tot uw buurman. Wij hebben natuurlijk een behoorlijke investeringsagenda, die moeten we realiseren en het is prettig als je voldoende geld op de bankrekening hebt staan. Daarmee kunnen we vervolgens de komende tijd investeringen blijven doen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Er wordt gerefereerd aan 'de buurman' en ik zou flauw kunnen zijn en vragen welke buurman, maar ik denk dat ik het antwoord daarop al weet. Het is niet zo dat wij graag geld op de plank hebben, we hebben het liefst dat geld maatschappelijk rendeert, dat is het belangrijkste punt. Ik weet niet waar u dat vandaan haalt en ik zou ook willen dat u dat terugneemt. Wij zien graag geld goed aangewend. Als dat geld niet goed aangewend wordt, kun je het voorbeeld van het bedrijfsleven nemen en het aan de burgers teruggeven. Dat is een mogelijkheid die ook zeer nadrukkelijk aanwezig is. Geld op de plank van de gemeente vind ik het grootste gevaar dat er bestaat want daar zouden we weleens dingen mee kunnen doen die niet nodig zijn omdat het toch maar op de plank ligt. Laat ik daar die duidelijkheid in verschaffen. Ik word niet graag verkeerd geciteerd.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter dank u wel. Dan heb ik dat verkeerd begrepen, ik begrijp dus dat u ook graag wilt dat het geld maatschappelijk gaat renderen, dat heb ik dan verkeerd begrepen. Dan ga ik naar de volgende vraag in het kader van de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed, een vraag van mevrouw Gout en de heer Van Sloten hoe ver we daarmee zijn. We hebben daar eerder een informatiebrief over gestuurd. We hebben een pilot met drie panden. Ik zeg het hier gewoon zoals het zit, er zijn capaciteitsproblemen vanuit de organisatie bij het onderdeel Vastgoed en er wordt met man en macht gewerkt om te zorgen dat dit wordt gerealiseerd. Er wordt bij De Paauw een aantal maatregelen getroffen en ook bij de bibliotheek, maar dan zit je weer in VvE-verband en dat is best complex. We zijn nu bezig om hiervoor extra capaciteit aan te trekken om te zorgen dat dit zo snel mogelijk wordt uitgevoerd want het is echt een kwestie van uitvoering. Dit heeft de nadrukkelijke aandacht en het is ook de bedoeling om de raad in december a.s. over de voortgang te informeren. Er zijn best veel vragen gesteld, dan een vraag over de paragraaf Duurzaamheid, ook van mevrouw Gout. Er zit inderdaad een paragraaf Duurzaamheid in en ik denk dat het zeker mogelijk is om daar nog een volgende stap in te zetten. Ik denk dat het op een goed moment komt omdat we nu bezig zijn, en u hebt de uitnodiging wellicht ook ontvangen, met een doelmatigheidsonderzoek. U kunt dit bij dat doelmatigheidsonderzoek ook aan de orde stellen en daar kunnen we dat nadrukkelijk in meenemen. Ik denk dat het u er ook om gaat dat er zo veel mogelijk gebeurt in het kader van duurzaamheid en daar moet natuurlijk ook goed over gerapporteerd worden. We moeten wel kijken of dat in het kader van WPV et cetera allemaal helemaal past, maar het is absoluut iets wat op zeer korte termijn in dat doelmatigheidsonderzoek kan worden meegenomen. Dan was er nog een vraag van de heer Mulder over het afval. Er zijn twee dingen over afval. Aan de ene kant heeft een aantal van u gezegd dat we daar binnenkort in de reguliere discussie op

terugkomen en er speelt ook een governancediscussie. Die governancediscussie speelt vooral binnen het bestuur van Avalex, maar dat is natuurlijk ook iets wat voor de raad van belang is. In november a.s. wordt daar in de bestuursvergadering van Avalex op ingegaan en dat gaat over hoe Avalex is georganiseerd, is de huidige bedrijfsvoeringsorganisatie het optimale model of zou je het, en dat heeft uw raad ook aangegeven, moeten ombouwen naar een inkooporganisatie? Het standpunt van de raad daarin is mij duidelijk bekend en ik breng dat ook altijd in het bestuur naar voren.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u voorzitter. U zegt dat dit met name een discussie binnen het bestuur van Avalex is en daar wil ik toch wel op reageren. Wij vinden dat eigenlijk een discussie waar de raden bij betrokken moeten zijn. Het gaat om een regeling die we met een aantal gemeenten hebben en wij willen die governancediscussie wel degelijk op de agenda hebben en de raden erbij betrekken. Ik wil voorkomen dat de illusie leeft dat het alleen maar een aangelegenheid van het bestuur van Avalex is.

De **voorzitter**: De wethouder. Nog even ter herinnering, u laat uw microfoon steeds aan. Hij mag nu weer uit en als ik u het woord geef, mag hij weer aan. Anders snapt de camera het op een gegeven moment niet meer, dus er zit ook gewoon een ratio achter. De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter, hij staat weer aan. De governancediscussie is twee jaar geleden ook breder met de raden gevoerd. Toen is er een raadsvoorstel geweest, dus dat is toen ook gebeurd. Het bestuur van Avalex heeft toen afgesproken om na twee jaar weer te evalueren en dat gebeurt nu binnen het bestuur. Daar kom ik uiteraard mee terug en dan kan het natuurlijk ook breder. Op dit moment is de afspraak dat het binnen het bestuur gebeurt, maar ik zal deze input natuurlijk meegeven, dat er belang aan wordt gehecht om daar ook raadsbreed naar te kijken, maar ik vertegenwoordig 4% van de stemmen en het is even de vraag of de rest van het bestuur dat ook zo ziet. Ik wilde u ook even uitleggen wat de insteek van de huidige governancediscussie is en die wordt vooral primair binnen het bestuur gevoerd, maar de vraag om dat breder te trekken, neem ik absoluut mee naar het bestuur. Dan heeft de heer Mulder een vraag over afvalscheiding gesteld, over de bovengrondse PMD-containers waarmee we op 1 januari 2022 stoppen. In die bovengrondse PMD-containers mogen eigenlijk alleen doorzichtige zakken en dat vuil wordt gescheiden. Op de website van Avalex staat dat het ook met donkere zakken zou kunnen. Dat is natuurlijk niet helemaal goed, deze vraag van de heer Mulder heeft mij ook al op informele wijze bereikt, en er is bij Avalex op aangedrongen om beter uit te leggen hoe het zit omdat er namelijk wel een wijziging in het acceptatieproces heeft plaatsgevonden, ze moeten dit even goed gaan uitleggen. Wij hebben dit nadrukkelijk bij Avalex onder de aandacht gebracht.

De **voorzitter**: Ik zag al een eerdere hand van mevrouw Gout en dan de heer Van Sloten. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Ja heel kort voorzitter. Ik wil ik opmerken dat we hoe de evaluatie binnen het bestuur c.q. de raden verdergaat graag in de commissie verder bespreken zoals de wethouder ook al zei, dat wil ik even bekrachtigen. Als het gaat om niet helemaal goed, terwijl er echt totaal verkeerde informatie op de website staat, lijkt me dat een te groot understatement en ik wil de wethouder vragen om daar echt zo mee om te gaan als het is, namelijk dat het gewoon desastreus is als het er verkeerd staat want dat betekent dat de afkeuring 60 tot 70% is en iedereen denkt dat hij het goed doet, terwijl het gewoon fout is omdat de informatie fout is. Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: We hebben dit nadrukkelijk onder de aandacht van Avalex gebracht. Het is duidelijk, die doorzichtige zakken worden niet afgekeurd, ik denk dat het heel helder is en dat Avalex het er niet goed op heeft staan.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja dank u voorzitter. Het is jammer dat de evaluatie nu aan de orde komt, dat hadden we al eerder moeten bespreken. We zijn inderdaad maar een kleine gemeente binnen Avalexverband, maar als we het iets breder willen, moeten we op tijd starten. De insteek dat we maar een kleine gemeente zijn, vind ik verkeerd en het is goed dat we dat in de commissie gaan bespreken. Dan het punt van de recycling. We hebben daar als raad al heel vaak op gehamerd, de communicatie was een heel belangrijk punt en toen kwamen we met stickers die je thuis kon

krijgen en het is wel redelijk dramatisch. 'We hebben het aangegeven', ja maar volgens mij zijn wij eigenaar van die club en kunnen we gewoon zeggen dat het nu beter moet. Een website aanpassen is volgens mij niet heel veel werk en het is inderdaad heel frustrerend als je jarenlang je best doet met het scheiden en je nu te horen krijgt dat het allemaal wordt afgekeurd als je het toevallig in een normale vuilniszak doet. Dat is zo desastreus voor het beleid dat ik wel vind dat je hier als wethouder toch wat steviger mag zijn in je uitingen richting Avalax, maar ook naar de raad toe, dat je gewoon zegt dat het niet acceptabel is in plaats van 'we hebben aangegeven dat het niet helemaal correct is'.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ik ben het helemaal eens met de heer Van Sloten, maar het punt is dat Avalax te maken heeft met een nieuwe verwerker waardoor die hier iets anders tegenaan kijkt. Wij zitten nu nog twee maanden met deze PMD-containers en daarna stopt het, maar u kunt er volledig van op aan dat het onacceptabel is dat hier geen goede informatie over wordt gegeven. Dat wil ik volledig benadrukken, maar er vindt nu een heel duidelijk programma plaats, ik heb ook een uitgebreide informatiebrief aan de raad gegeven, over hoe we nu voor Wassenaar gaan communiceren dat we overgaan naar de nieuwe situatie. Daarin speelt PMD eigenlijk geen rol meer, niet meer in de zin van dat er voorscheiding gaat plaatsvinden, dat gaat via nascheiding verlopen, het belang om gft uit je restafval te halen, daar gaan we nu de komende tijd een zeer intensieve communicatiecampagne op zetten om te zorgen dat dit goed wordt geëffectueerd. Dit is de website van Avalax, daarvoor is Avalax verantwoordelijk en dat moet goed zijn, dat zullen we benadrukken. Ik wil daarnaast ook aangeven dat we als Wassenaar volledig gaan inzetten op het nieuwe beleid zoals dat is ingezet door de raad en daarbij hoort nadrukkelijk een hele goede vorm van communicatie.

De **voorzitter**: De heer Mulder.

De heer **Mulder**: Ja dank voorzitter. Begrijp ik de wethouder goed dat de informatie op de website van Avalax gewoon de nieuwe situatie wordt, niet de oude situatie, dat de oude situatie is zoals u ons dat eerder hebt verteld, dat de informatie eigenlijk te vroeg op de site staat en dat de wenselijke situatie die nu op de site staat vanaf 1 januari 2022 ingaat?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dat Avalax dit al op de website zet, heeft ermee te maken dat ze een nieuwe verwerker hebben, ze zijn van SUEZ naar PreZero gegaan en daar vindt een iets andere acceptatie plaats, het wordt erg technisch om dat helemaal precies uit te leggen maar dat is wat Avalax zegt, waardoor ze het nog iets beter kunnen doorprikken et cetera, ook bij donkere zakken. Ik ben geen communicatiespecialist, maar volgens mij moet je heel eenvoudig communiceren en gewoon zeggen: mensen gebruik nou zo'n doorzichtige zak. Daartoe zou ik ook iedereen willen oproepen voor de laatste twee tot drie maanden dat we hiervan gebruikmaken en daarna gaan we over naar de situatie zoals net gezegd.

De **voorzitter**: Bij discussies over afval in deze raad zeggen dat het te technisch wordt, vind ik altijd glad ijs maar dat terzijde. Gaat u verder.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, er is eigenlijk niet zo heel veel om mee verder te gaan of ben ik nog iets vergeten?

De **voorzitter**: Dan even heel kort want het zou vervelend zijn als een aantal evidente vragen blijft hangen. Ik kijk even de partijen langs vanuit de portefeuille van de heer Schokker. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u wel voorzitter. Ik had nog gevraagd naar de p.m. van het aanvullend budget als het gaat om de transitievisie Warmte, of een inschatting van deze post kan worden gemaakt.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja daar komt een raadsvoorstel voor en dan wordt het ingevuld, maar de wethouder van Duurzaamheid gaat daar straks over spreken.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dit is een beetje een probleem. Ik zit nog met een aantal vragen waarvan ik in eerste instantie zou verwachten dat die door de wethouder van Financiën zouden worden beantwoord. Nu is het eigenlijk heel eenvoudig, ik wacht iedereen af en dan kijk ik welke vragen ik over heb.

De **voorzitter**: Dat lijkt me een goede afspraak. Er is ook afgesproken dat de wethouder van Financiën gewoon op zijn post blijft, dan kan hij straks inschieten en dan doe we aan het einde een veegronde. Dank. Dan gaan we naar de wethouder van Verkeer en nog wat andere zaken.

Wethouder **Klaver**: Dank u wel voorzitter. Dank u wel raad voor het aandachtig lezen van de begroting en alle andere opmerkingen waar mijn collega al op heeft gereageerd. Ik wil graag antwoord geven op uw vragen en opmerkingen en ook in de behandeling een reactie geven van het college op het amendement Wegenonderhoud en de deelscooters. De andere amendementen worden in behandeling genomen door mijn collega's. Ik begin bij de fractie van de VVD: hoe zit het met de maatregelen verkeer, worden die al doorgezet? Ja, wij zijn er al mee bezig. U hebt in september 2021 al een besluit genomen over hoe om te gaan met de resultaten van het verkeersonderzoek. Op 14 december a.s. krijgt u het realisatieplan in de raad en om in de woorden van de heer Van Sloten te spreken, u kunt daar een stevig besluit op nemen, u kunt richting geven aan hoe u met het verkeer in Wassenaar wilt omgaan. In de tussentijd wordt een aantal aspecten waarover wij in september jl. al hebben besloten meegenomen. We zijn ook drukdoende om het Fietsveiligheidsplan uit te voeren en daarvan ziet u onder andere de paaltjes bij de beruchte boom op de Stoeplaan. Die zag ik zelfs in 2014 voorbijkomen en dan denk ik 'wat fijn dat die er nu staan'. Er zitten al een heleboel zwarte strepen op, dus linksom of rechtsom denk ik dat het fijn is dat die paaltjes er nu staan ter bescherming van de fietsers op het fietspad. Met betrekking tot het amendement over het terugdraaien van de bezuiniging op het onderhoud van de wegen, dat die wordt teruggedraaid en dat we teruggaan van kwaliteitsniveau C naar B, wil ik u graag meegeven dat het college dit oordeel raad laat. Het betekent effectief dat met die kwaliteitsniveauverbetering de frequentie van het groot onderhoud toeneemt en we verwachten dat er daardoor minder kleine reparaties zullen plaatsvinden. De beheerplannen zullen daar in 2022 op worden aangepast en dan zullen we ook daadwerkelijk in 2023 misschien de eerste zaken al op de straat zien. Waarschijnlijk hebt u in de informatiebrief van voor de zomer al gelezen dat het programma voor het onderhoud in 2022 strak is en dat daar al veel projecten op staan. Het wordt een hele uitdaging om dat ook daadwerkelijk uit te voeren, maar wij gaan het realiseren. Heldere bewegwijzering.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx heeft een interruptie op dit punt. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Het kwam ook al aan de orde in een gesprek met de heer Nijman. Kennelijk is er binnen de begroting ruimte om € 250.000,00, en ik neem het ook direct aan wanneer u zegt dat dit voldoende is om terug te gaan naar niveau B, van het overschot af te halen en dus een structureel in evenwicht zijnde begroting vast te houden. De enige vraag die ik dan aan het college heb is: waarvoor diende dat overschot in het kader van dat minder dan 5% verhoging van de ozb dan ook mogelijk was geweest. Kortom, wat is de functie van dat overschot in de afweging van andere dingen die mogelijk zijn versus het ozb-niveau zoals dat voor de komende vier jaar, in ieder geval voor het komende jaar, wordt voorgesteld?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ik denk dat dit een vraag voor mij is voorzitter. Ik heb geprobeerd aan te geven dat we voorzichtig zijn. We verwachten toch nog een aantal zaken, ik heb gewezen op de cao-stijging van ongeveer € 500.000,00 en de herijking van het Gemeentefonds. Dat is een aantal redenen waarom we niet het hele saldo gebruiken. We hebben de afgelopen jaren misschien te weinig gekregen vanuit het rijk voor de jeugd, nu krijg je mogelijk wat te veel en dat willen we dan weer toevoegen aan het eigen vermogen. Dat is het antwoord daarop.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik ben blij met deze verklaring voor het overschot. Dat betekent ook dat er in feite een buffer is voor mogelijke al dan niet verwachte tegenvallers en dat zet ook de motie in een bepaald licht want ik begrijp dat het daardoor eigenlijk niet mogelijk is om die € 250.000,00, waar wij overigens voorstander van zijn, vrij te maken omdat er al een functie voor dat overschot is en dat niet vrij is. Ik heb wat dat betreft een beetje een dilemma en het debat zit nu even buiten het college, maar meer tussen de partijen.

De **voorzitter**: Het is mooi dat er straks ook schorsingen zijn en dat dit nu helder op tafel ligt. De wethouder, gaat u door met de beantwoording.

Wethouder **Klaver**: De heer Paulides had het over een heldere bewegwijzering op pagina 10. Dat doen wij in het kader van het beeldkwaliteitsplan. Wij zijn daar al mee bezig, daar is ook budget voor vrijgemaakt en dat doe je aan de hand van een concreet plan en aan de hand van concreet geld. Dat zijn we nu aan het doen en ik hoop dat u ze al hebt gezien in het centrum. Er zal de komende maanden nog betere bewegwijzering komen, ook naar de parkeerplaatsen zodat we ook minder in de straat hoeven te parkeren. Dan ga ik naar de heer Weyn, fietsveiligheid. Ik hoop dat ik duidelijk ben geweest over dat wij nu bezig zijn met de uitvoering van het Fietsveiligheidsplan. Wij zijn ook van zins om samen met de Fietzersbond van Wassenaar de schouw in Wassenaar te doen, waarbij we kijken naar te veel paaltjes, te hoge stoepranden en dergelijke, dat is ook een onderdeel van het Fietsveiligheidsplan. Ik wil dan alvast doorgaan op de motie over de deelscooters, ik weet dat een aantal partijen die ondersteunt.

De **voorzitter**: Er is nog een vraag van de heer Weyn over het vorige punt.

De heer **Weyn**: Niet zozeer over het vorige punt, aannemende dat de wethouder de insprekers een voor een beantwoordt. Ik had nog gevraagd om een toezegging om extra prioriteit te geven aan de wegen en stoepen in Kerkehout, Tranendal en Jeruzalem omdat wij horen dat er met name in die wijken een behoorlijke achterstand is. Kunt u daar iets over zeggen.

De **voorzitter**: Wanneer gaan we aan de gang?

Wethouder **Klaver**: Mijnheer Weyn, ik heb mijn eigen aantekeningen gemaakt en na uw opmerking over verkeersveiligheid kwam uw opmerking over deelscooters, vandaar dat ik die volgorde heb aangehouden en met uw goedvinden blijf ik die volgorde zomaar volgen. Met betrekking tot de deelscooters kwam ook nadrukkelijk in het verkeersonderzoek naar voren hoe we ervoor kunnen zorgen dat we op een andere manier gaan bewegen en we niet alles met de auto gaan doen. Het oordeel van het college is oordeel raad, maar ik kan u wel verklappen dat wij al in gesprek zijn en dat wij heel nadrukkelijk met de verschillende partijen bezig zijn om ervoor te zorgen dat het goed functioneert voor de bewoners van Wassenaar, dat het ook gebruikt kan worden door bezoekers en dat we daar geen overlast van zullen hebben. Dank voor uw bijdrage en wij zien het als een ondersteuning van al bestaand beleid, althans waarmee wij dus bezig zijn. Dan kom ik nu bij uw vraag over de verbetering van de wegen en de stoepen in een aantal wijken. Wij zijn met het college op bezoek geweest bij verschillende van die plekken en wij gaan met de uitvoering een concreet plan maken om deze zaken goed op tijd aan te pakken. Het zijn niet alleen de wegen en de stoepen, maar er speelt natuurlijk nog meer. Dat wordt concreet opgepakt en daar gaan we mee aan de slag. Ten slotte maakte u een opmerking over de verkeersdruk, onder andere bij de buitengebieden. Ook daar willen we nadrukkelijk inzetten op nieuwe mobiliteit, op een andere manier kijken hoe we daar komen en hoe we omgaan met de vervoermiddelen van de bezoekers. Daarbij geldt ook dat we digitaal kunnen aangeven of een parkeerplaats vol is, maar ook andere zaken. Dat zijn echt vernieuwingen waarmee wij aan de slag willen gaan, we zijn eigenlijk al aan het onderzoeken wat we daar daadwerkelijk mee kunnen doen. Dan kom ik bij het CDA, de motie Deelscooter is naar mijn idee voldoende behandeld. Dan met betrekking tot het centrum en het contact met de ondernemers. Dat is veelvuldig en niet alleen om de leegstand tegen te gaan. U hebt net ook het BIZ voor het centrum vastgesteld en daar zijn wij continu in gesprek met de pandeigenaren, de ondernemer en de centrummanager en we gaan daadwerkelijk een bureau contacteren om aan te geven waar en hoe wij hier op de beste manier invulling aan kunnen geven. Het is belangrijk dat wij een goed beeld geven van wat het centrum te bieden heeft voor potentiële investeerders, dat we dat ook meegeven aan de huidige pandeigenaren en dat je echt een goede lijst hebt van wat je wilt hebben en welke potentiële ondernemers je daarvoor moet contacteren. Met betrekking tot de uitvoering van het beeldkwaliteitsplan. Wij hebben een stuurgroep met daarin ondernemers en die zijn onderdeel van de uitvoering van het beeldkwaliteitsplan in samenwerking met de gemeente. Ik heb er het volste vertrouwen in dat wij in zeer nauw contact zijn met alle ondernemers, zodat we dat ook zo soepel mogelijk kunnen laten verlopen, en dat zodra wij weten waar iets gaat gebeuren, dat in nauw overleg met alle ondernemers gaat.

De **voorzitter**: Een vraag van de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u wel mevrouw de wethouder. Hebben de ondernemers in het centrum het idee dat de Mall of the Netherlands publiek wegtrekt uit de Langstraat of is dat een heel ander publiek?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Nee, de berichten van de ondernemers zijn niet dat ze denken dat er veel mensen naar de Mall of the Netherlands gaan, maar daar moet wel bij gezegd worden dat, als het slecht weer is en mensen willen gaan winkelen, een van de voordelen van de Mall of the Netherlands is dat je overdekt bent, maar het moet zich nog uitwijzen of ze daar daadwerkelijk naartoe gaan. Daarom is het des te belangrijker dat wij ons centrum een persoonlijke en authentieke uitstraling geven en dat mensen heel specifiek hiervoor kiezen en niet voor de Mall of the Netherlands. Ten slotte kom ik bij de luchtkwaliteitsmeting. Mijnheer Van Noort, ik wil u graag wijzen op een informatiebrief. Ik ben even de datum of het getal van die informatiebrief kwijt, maar die hebben wij u voor de zomer gestuurd. Wij hebben namelijk uitvoering gegeven aan die motie en ook nog aan wat er in het coalitieakkoord stond, wij zijn nu bezig met een luchtkwaliteitsmeting op verschillende plekken in Wassenaar en dan is natuurlijk de volgende stap 'wat gaan wij doen met die informatie'. Ik geef u straks het nummer van die informatiebrief door, daar zit ook een app bij en ik wil u vragen of u dat misschien ook wilt gaan volgen om te weten hoe het gaat met de luchtkwaliteit in Wassenaar.

De **voorzitter**: Er is nog een vraag op dit punt van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja dank u wel voorzitter, nu we het erover hebben, wil ik het te berde brengen. Er zijn binnen onze partij twee mensen die zich zeer nadrukkelijk interesseren in de luchtkwaliteit in Wassenaar en die attenderden ons erop dat uit de app die we allemaal gebruiken blijkt dat het geen verschil uitmaakt of je aan de Klip of bij kruispunt Den Deijl woont, het geeft bijna dezelfde uitslag over het fijnstof dat daar aanwezig is. Hij is zeer geïnformeerd op dat vlak en dat vindt hij ongeloofwaardig. Wij wilden dit formuleren in mondelinge vragen, maar we kunnen ze nu ook stellen. De eerste vraag is: is de wethouder tevreden over hoe de app meet en de resultaten neerlegt? Ten tweede: is er reden om aan te nemen dat het toch correct is dat je bij Den Deijl dezelfde resultaten meet als aan de Klip? Dat is heel gemakkelijk te doen, je hoeft alleen maar een straatnaam in te vullen. Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Ik heb er het volste vertrouwen in dat de sensoren de gegevens op de juiste manier verzamelen. Er is wel degelijk verschil tussen bepaalde punten waar gemeten wordt. Ik zal heel eerlijk zijn over dat ik verbaasd was dat de metingen rondom de N44 lager waren dan in het centrum, er zijn dus verschillen. Ik wil eigenlijk voorstellen dat u misschien even met de expert gaat zitten om de getallen en de methode door te nemen. Wij hebben ook de uitnodiging gedaan om mee te doen en een aantal inwoners heeft zo'n sensor geplaatst. Zij waren best wel betrokken bij het proces en ik wil u eigenlijk die uitnodiging ook doen.

De **voorzitter**: Prima, bij dezen toegezegd. Dank u wel. Dan gaan we nu over naar de wethouder Participatie.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dank u wel en ook dank voor alle interessante vragen die u hebt gesteld. Ik houd de volgorde van het stellen van de vragen aan, dus het kan zijn dat ik terugkom op sommige onderwerpen, maar dan bij de beantwoording van een andere vraag. De heer Hendrickx van Hart voor Wassenaar, u hebt gevraagd of de onttrekking van de bestemmingsreserve nog steeds in stand is ondanks dat we die extra gelden hebben gekregen. Mijn collega is daar ook al op teruggekomen, wij houden ons op dit moment, zeker ten tijde van het schrijven van de begroting, geheel aan wat wij op 1 april jl. met elkaar hebben afgesproken. Toen hebben we ook afgesproken dat, mochten we in de toekomst meer geld krijgen dan wij hier vragen en dat kunt u pas over een paar jaar constateren in de jaarrekening, dit extra geld terugvloeit naar de algemene middelen. Dat hebben we toen met elkaar afgesproken en daar houd ik me ook aan, ik ga op dit moment door met de uitvoering van de opgave die u mij hebt gegeven.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Dank aan de wethouder voor het antwoord, dat betekent dus dat die € 1,5 miljoen extra, bovenop de dotatie van de reserve naar dit onderwerp, bovenop de baten van Wassenaar komt.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dat klopt helemaal mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Uw volgende vraag ging over de hervormingsagenda, mijn collega heeft daar iets over gezegd. We krijgen in februari 2022 definitief te horen hoe en wat, op dit moment zijn daarover al gesprekken bezig. Ik heb al een paar dingetjes gehoord, inderdaad wat mijn collega zei, de cao van de jeugdmedewerkers, maar ook dat wij als regio de gecertificeerde instellingen beter moeten ondersteunen. Dat zijn twee onderwerpen die daaruit betaald moeten worden en wij zullen u per keer dat wij iets weten daar direct over informeren. Ik ben erg blij met het extra budget dat we hebben gekregen. We hebben de afgelopen jaren hier en daar natuurlijk erg bezuinigd op het Sociaal Domein, dus wat extra buffer is heel fijn. Dan ga ik naar een heel ander onderwerp, namelijk steigers, twee van u spraken over de steigers van de watersportvereniging. We zijn zeer regelmatig in gesprek met de watersportvereniging, ze hebben een bepaald contract met ons want ze hebben natuurlijk ook gevraagd of zij gebruik kunnen maken van de bestemmingsreserve Sportaccommodaties, maar daar zitten bepaalde regels aan die u met elkaar in 2016 hebt gesteld en daar wil ik me ook graag aan houden. Het is voor hen best een ingewikkeld contract, ik zou willen dat we alle steigers opnieuw zouden kunnen doen en ik ben ook al in gesprek met Openbare orde, maar het is niet zo dat we hiervoor heel direct van deze bestemmingsreserve gebruik kunnen maken en dat geldt ook voor de zonnepanelen op hun eigen dak. Het is niet zo dat ik onwelwillend ben naar de watersportvereniging.

De **voorzitter**: Wethouder, een vraag van de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ja, toch nog even een vraag want ik begrijp het verschil niet helemaal. Bij Blauw-Zwart worden de tribunes door de gemeente betaald en die steigers zouden ineens met een contract te maken hebben, het gaat toch gewoon om die watersportvereniging?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja zo zit het wel in elkaar. We hebben speciale afspraken met de watersportvereniging gemaakt en ik ben aan het kijken hoe ik u wel kan helpen ondanks hun contract. Ja? Dat geef ik aan.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja toch nog even. Fijn dat u zegt dat u wilt kijken hoe u hen kunt helpen, maar kunt u ons vertellen wat dan het probleem is, waarom dat tot op heden gestokt is?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Omdat wij bepaalde afspraken met hen hebben gemaakt over het onderhoud van die steigers. Dat betekent dat zij zelf het onderhoud aan die steigers moeten doen, zo staat het in hun contract.

De heer Paulides van DLW vond een discrepantie tussen pagina 72 en pagina 84 ten aanzien van de Wet inburgering; komt nu eerst taal of komt nu eerst werk? Ik probeer niet te technisch te zijn. Wij zijn ontzettend blij dat wij nu zelf de taal mogen inkopen, zodat wij nu zelf gaan over de taal. Het was de afgelopen jaren best ingewikkeld om te kunnen controleren of mensen voldoende ingeburgerd waren, de gemeente had eigenlijk niets over de taal te zeggen en ze kregen daar wel hele grote leningen voor. Een ander voordeel van de Wet inburgering is dat we hen sneller naar werk mogen brengen, we hoeven niet te wachten tot ze op een bepaald taalniveau ten aanzien van de inburgering zitten. U hebt met een zeer goede blik gekeken en het kan een beetje tegenstrijdig lijken, maar het is allebei, we mogen én op de taal letten en we mogen hen eerder naar werk brengen. We proberen hen sneller aan het werk te krijgen dan dat ze de hele taal hebben geleerd, daar gaat het eigenlijk om. Dan kom ik naar Lokaal Wassenaar!, dat ging over het amendement over de subsidies. Wij hebben onszelf in 2020 inderdaad vrij strenge taakstellingen opgelegd om in de subsidies te gaan snijden. Op dat moment leek dat een goed idee, maar ik denk dat we het afgelopen jaar met de kostenbesparende maatregelen Jeugd en WMO en al het andere, hebben gezien dat preventie ontzettend belangrijk is. Juist al die clubs die in Wassenaar zorgen voor al die extra voorzieningen die we hebben, we hebben echt heel veel voorzieningen in Wassenaar, ook een hele mooie kinderboerderij dat klopt. Ik stond voor die taakstelling in 2021 en ik moet u eerlijk zeggen dat ik dit amendement met liefde oordeel raad laat, zodat wij alle clubjes niet hoeven te korten op hun subsidie. We zijn druk in gesprek na alle aanvragen die gedaan zijn en ik ben persoonlijk blij met dit amendement. Mijnheer Van Sloten vroeg waarom wij accepteren dat mensen in Wassenaar nog in armoede leven. Een van mijn pijlers in 2030 is natuurlijk geen kind in armoede of het liefst geen gezin in armoede en wij hebben inderdaad ongeveer 600 gezinnen in armoede waarvan nog steeds ongeveer 330 mensen in de bijstand. Dat hoeft niet een een-op-

eenrelatie met elkaar te hebben, er zijn ook mensen in de schuldsanering door faillissementen en dat soort dingen. Ik ga hier even geen woorden geen daden... U hebt dit bij de kadernota ook al ingediend. Mijnheer Van Noort. Sorry, ik ga heel even door naar de motie van mijnheer Van Noort. Ja, wij spannen ons in, wij hebben namelijk aangegeven dat wij in Wassenaar maximaal gebruikmaken van de minimaregeling, dus wij doen wat maximaal wettelijk mag. Wij hebben de afgelopen jaren ingezet op een armoederegisseur, wij hebben een ondernemersloket, we doen mee aan alle pilots die er maar zijn, we zetten geld van de Klijnsmagelden in op de Stichting Leergeld, we geven extra geld aan de Kracht van Wassenaar die direct mensen in de armoede helpt en we zorgen dat iedereen die geen geld heeft zwemles kan krijgen. Ik span me in, ik doe het maximaal mogelijke. We zijn op dit moment met de najaarsnota bezig, we hebben geld van de TONK over en ik doe daarin het voorstel om wat van die budgetten over is te schuiven naar al deze prachtige organisaties die zich direct inzetten voor de mensen. Daarnaast hebben we natuurlijk bij de SMOW een prachtig schuldenteam. Dus ja, ik span me echt maximaal in en dat zijn geen woorden maar daden, er worden echt daadwerkelijk mensen geholpen. Wij mogen in het Sociaal Domein niet discrimineren dus het maakt niet uit hoeveel geld je verdient ten aanzien van alle zorg die je uit het Sociaal Domein moet krijgen. Ik blijf nog steeds volhouden dat dit zo is.

De **voorzitter**: Wat betekent dat voor uw oordeel over de motie?

Wethouder **Zweerts de Jong**: Dat is een lastige. Ik zei al dat wij het maximale doen en ik mag niet discrimineren binnen het Sociaal Domein dus ik kan geen onderscheid maken. Ik heb precies hetzelfde gezegd tijdens de behandeling van de kadernota en officieel moet ik hem ontraden, maar dat klinkt natuurlijk heel raar. Ik blijf me gewoon inspannen zoals aangegeven.

De **voorzitter**: Ik hoorde hem ontraden met een nuance.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, dat moet ik officieel doen.

De **voorzitter**: Ja, ik probeer mee te kijken of het nog te volgen is. U hebt hem nu uiteindelijk ontraden en u hebt een toelichting gegeven op waarom u hem ontraadt, helder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Mijnheer Koetsier van het CDA vroeg of het zwembad het met deze gasprijs gaat redden. Ik heb nog geen onheilspellende berichten gehoord en ik spreek de directeur zeer regelmatig over allerlei programma's. Op 4 november a.s. zit ik daar en ik zal deze vraag uitdrukkelijk stellen. Ze hebben natuurlijk hele mooie zonnepanelen op het dak gezet en ik hoop dat dit een beetje scheelt bij de stijgende gasprijs.

De **voorzitter**: Mijnheer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Ja heel kort. Het wordt toch gerund door gemeentefondsen?

Wethouder **Zweerts de Jong**: Nee, nee, nee, Sportfondsen.

De heer **Koetsier**: Ja, ik bedoel Sportfondsen. Er zijn verschillende bedrijven die dit doen en ik heb gelezen dat Sportfondsen heeft gezegd dat die de gasprijs voor de komende jaren heeft vastgelegd. Dat vond ik nogal enthousiast want we hebben allemaal maar een contract voor een jaar, het klonk iets te optimistisch. Als u dat checkt, zou dat mooi zijn. Dank u.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ik ga dat checken en ik kom daar bij u op terug.

De heer **Koetsier**: We willen graag dat de kinderen in armoede ook zwemles kunnen blijven volgen. Dank u.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, het is wel heel mooi wat ze doen, maar dat vertel ik u bij de commissie Sociaal Domein van volgende week.

De **voorzitter**: We willen zwemmen en niet schaatsen, helder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: U hebt op 1 april jl. een amendement ingediend over het bestedingsplafond voor de jeugd. We hebben in de beantwoording aangegeven en ik heb dat toen ook al aangegeven dat wij natuurlijk niet nu al kunnen zien of de uitgaven Jeugd zo'n groot tekort laat zien dat we moeten gebruikmaken van het amendement en dat heeft meerdere redenen. Ze mogen nog een halfjaar na de ingang van de beschikking, van de gebruikmaking van de daadwerkelijke uitvoering, declareren. Dat was langer, we hebben dat het afgelopen jaar verkort

naar een halfjaar en pas per 1 juli 2022 heb ik enig zicht op de cijfers over 2021. Wat ik nu in de prognoses zie, en u zult dat ook in de najaarsnota zien, is dat we wel iets hebben maar op dit moment maak ik me er geen grote zorgen over dat we moeten gebruikmaken van het amendement. Dat zijn twee redenen waarom ik dat nu nog niet heb voorgesteld. U hebt een amendement over de bibliotheek ingediend. Het geld geven per inwoner is ook heel logisch in programma 5 van de begroting. Er wordt ook geld per inwoner aan de lokale omroep betaald, het hoofdstuk Media, en in den lande wordt de bibliotheek ook vaak per inwoner betaald. Ik denk dat het goed is om dat op deze manier te doen. De bibliotheek heeft ook de afgelopen jaren, zeker in het preventieve veld, blijk gegeven het heel goed te doen, de bibliotheek is echt de huiskamer van Wassenaar. Ze zijn de afgelopen niet bij de pakken neer gaan zitten en dat siert ze absoluut. Ik geef uw amendement graag oordeel raad.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter, ik heb een vraag aan de wethouder over de bibliotheek. Is het geen paniekvoetbal om te zeggen 'ze komen € 35.000.00 te kort, dus laten we hen maar € 78.000,00 geven' want ik denk dat corona hier ook iets mee te maken heeft. Zijn er geen vergoedingen om die coronatekortingen op te lossen? Ik vraag me af in hoeverre het nodig is om nu van € 10,60 naar € 13,60 te gaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Daar kan ik u zeer uitgebreid op antwoorden, maar dat ga ik nu niet doen. Ze hebben verschillende problemen en die hebben te maken met vastgoed, huur en dat soort dingen. Het heeft ook te maken met coronagelden en daarvoor gaan we in de najaarsnota een voorstel doen, waar dit ook hoort. Dit amendement heeft betrekking op structurele gelden en ik vermoed dat het CDA in het amendement in het midden is gaan zitten, tussen de huidige € 10,60 en het gemiddelde van € 16,60 dat in Nederland gebruikelijk is. Met de extra gelden die zij nu krijgen, kunnen ze de komende jaren zorgdragen voor voldoende inzet van personeel en voldoende openingsuren. Ze hebben nu wat beperkte openingsuren en misschien kunnen die uitgebreid worden, met name de jongeren willen dat die uitgebreid worden. Het is minimaal wat we extra hebben, ze hebben nu een tekort, maar...

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. U noemt een aantal zaken dat bekeken moet worden, maar zouden we dan niet beter het geheel voor de bibliotheek kunnen bekijken in plaats van nu met een amendement één gat te dichten, misschien zijn er wel meer gaten die gedicht moeten worden en misschien is de noodzaak niet zo aanwezig, ik weet het niet.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ik denk dat de noodzaak er zeker is en daarom heb ik het amendement oordeel raad gegeven. Ik wil hier volgende week in de commissie Sociaal met liefde heel uitgebreid met u over spreken.

De **voorzitter**: Misschien nog wel even voor de orde. Het amendement wordt ingediend door het CDA en wordt gesteund door een aantal andere partijen. Wij gaan straks schorsen en het is natuurlijk goed om onderling overleg te hebben om zelf een oordeel te vellen over de noodzaak op dit moment voor het amendement. De wethouder heeft een oordeel geveld en die kan ermee leven, maar het is natuurlijk ook goed om een onderlinge discussie te voeren en nadere vragen te stellen. Ik nodig u graag uit om daar tijdens de dinerschorsing nog nader overleg over te hebben. De wethouder.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ja, ik zal snel doorgaan. De motie over armoede heb ik al gehad. De inclusieagenda, mijnheer Van Noort ik was hier graag met een voorstel gekomen zoals ik ook beloofd had en het zou mijn eer te na zijn als er niet voor 16 maart a.s. een inclusieagenda ligt. Ik probeer te roeien met de riemen die we hebben, ik heb het beloofd en belofte maakt schuld, dat ga ik zeker doen. Mijnheer Mulder, u hebt in 2020 om een 'gaybrapad' gevraagd en we hebben er iets heel moois van gemaakt. Je mag niet zomaar overal een 'gaybrapad' neerleggen, maar ik denk dat we een hele mooie oplossing hebben gevonden. Mijnheer Zoutendijk, u zei iets heel moois over het Sociaal Domein, laten we dat nou met data en regie oppakken. Mijn collega en ik zijn heel druk bezig om de komende tijd in de toegang... Het zijn eigenlijk de laatste loodjes, we hebben de kostenbesparende maatregelen Jeugd, we zitten met de WMO en we hebben de participatie al

eerder gedaan. We proberen dat nu met zijn drieën bij elkaar te voegen om daar goede toegang en goede regie op te zetten. Jeugd loopt iets voor, daar zijn we al met de regie bezig, we proberen dat samen te brengen en we hopen echt in februari a.s. met een mooi voorstel bij u te komen. Ik vond het heel mooi wat u zei, dank u daarvoor. Over uw toiletten. Ja, we praten al over openbare toiletten zolang ik wethouder ben en daarvoor toen ik acht jaar in de raad zat ook. Mijn collega Klaver en ik hebben het afgelopen jaar nogmaals ingezet op meer publiek toegankelijke toiletten, zodat iedereen ook gemakkelijker gebruik kan maken van het toilet en daardoor ook veel langer in het dorp kan zijn. We hebben een extra gehandicaptentoilet, een mindervalidentoilet. Iedereen voelt zich een beetje beperkt bij bepaalde woorden, maar een ruim toilet waar iedereen in kan om het zo maar heel inclusief te zeggen. U vraagt nu om drie extra units in heel Wassenaar neer te zetten. Daar heb ik met mijn collega Doorn ook lang over gesproken, het kost heel veel geld om ergens een unit neer te zetten, buiten alle vergunningen en dat soort dingen, maar ik denk dat het heel goed is dat wij twee dingen gaan doen. We gaan ook in de buitenruimte met de horeca praten of daar meer publiektoegankelijke toiletten kunnen komen en we hebben een mooi plan voor de Wassenaarse Slag gekregen. Dat heeft de raad mogen zien, de Herenwegschool heeft een mooi plan gemaakt en we gaan daarmee aan de slag. U hebt daar geld voor neergelegd, dus we gaan kijken of er op de Wassenaarse Slag mogelijkheden zijn om een aparte unit te plaatsen, we gaan kijken hoe we dat mooi, zoals het de Wassenaarse Slag betaamt, kunnen neerzetten. Het is niet zo dat we er helemaal niets mee kunnen doen, maar om op dit moment zo veel geld te voten voor drie aparte units... daarom ga ik het amendement toch ontraden.

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Voorzitter, ik denk dat de wethouder een vorige versie van mijn amendement heeft gekregen want mijn laatste en definitieve versie gaat over één wc-unit, waarbij ook de suggestie is gedaan om die als een soort experiment te zien, de locatiekeuze aan de Wassenaarse burgers over te laten door middel van een enquête en om na pakweg een halfjaar de tevredenheid te meten om vervolgens te beoordelen of er meer van dat soort units zouden moeten komen. Dat zou kunnen bij de kinderspeelplaats aan de Mansveltkade of op andere plekken in het buitengebied. Ik ben heel blij met wat de wethouder zegt over de andere mogelijkheden die worden uitgezocht, maar ik handhaaf wel mijn amendement en dan wel de juiste versie.

De **voorzitter**: Dank voor deze toelichting. Wat mij betreft, is dit een punt voor de tweede termijn, om hier nog even nader naar te gaan kijken. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, ik heb toch nog een vraag aan de wethouder. We praten inderdaad al heel lang over die toiletten, maar de oplossing om dat bij de ondernemers te doen, dan krijg je wel de vraag over de QR-code. Dat was eigenlijk het sympathieke van de motie van de heer Zoutendijk, als het van de gemeente is, heb je ook geen QR-code nodig. De mensen die geen QR-code hebben, hebben niets aan die toegankelijkheid via die horeca of de ondernemers. Als je over inclusiviteit praat, dan sluit je die mensen wel weer buiten.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Ik denk dat voor mindervalide mensen op dit moment inderdaad geldt dat je een QR-code moet hebben. Voor winkels met publiektoegankelijke toiletten heb je volgens mij geen QR-code nodig en ik mag hopen dat we op een gegeven moment van de QR-codes af zijn. Mijnheer de voorzitter, ik ben nog één vraag vergeten, die is van mevrouw Gout en die gaat over de voortgang van het werken met één regisseur bij gezinnen die jeugdzorg krijgen. Ik heb net al aangegeven dat wij proberen om in februari a.s. met een soort sluitstuk te komen van alle Sociaal Domeinwetten. Binnen de jeugdzorg zijn we al begonnen met meer regie nemen, waardoor je ook meer naar één regisseur kunt gaan, maar we willen dat eigenlijk binnen een gezin doen en dat vergt eigenlijk wat meer, vandaar dat wij heel hard werken om dit in februari a.s. klaar te hebben, om met één sluitstuk te komen met één toegang voor iedereen, waardoor we ook meer naar één regie gaan. Voorzitter, ik heb alle vragen gehad, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. We schakelen snel over naar de wethouder van Duurzaamheid en Onderwijs. Er wordt terecht gezegd dat het inmiddels 18.15 uur is, de tijd schrijdt echt hard voort. Er zijn gelukkig al veel vragen beantwoord en dat scheelt, maar we gaan de belofde eindtijd van 18.30 uur in ieder geval niet halen. Die winstwaarschuwing doe ik al wel, maar laten we wel proberen om 18.45 uur als eettijd aan te nemen, ook even voor de regie voor de mensen die bezig zijn met het eten. Nog een halfuur. De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Voorzitter dank u voor het woord, ik ga snel over tot de beantwoording van de vragen. De heer Hendrickx heeft zijn twijfels over de maatregelen en de haalbaarheid, de werkbaarheid en de risico's die daarmee samenhangen. Ik begrijp zijn vragen, hij heeft deze

zorgen ook geuit bij de behandeling van het wetsvoorstel, zowel in de commissie als bij de finale behandeling in de raad. Ja, het is zo dat deze maatregelen berusten op prognoses, statistieken vooraf en verwachtingen over hoe wij met de maatregelen die wij uitvoeren de kosten kunnen temperen en het risico is inderdaad...

De **voorzitter**: Wethouder, even zodat iedereen het volgt. We hebben het nu over Wet maatschappelijke ondersteuning.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja dat is helemaal waar. Ik zit zo in dat ding dat ik dacht 'ik begin er maar mee'. Mijnheer Hendrickx, al het voorgaande slaat op de WMO, ik zag u al begrijpend in mijn richting kijken, maar voor thuis is het natuurlijk zeker waar, dank u voorzitter. Ik deelde al eerder met u dat het risico is dat we die besparingen niet halen als die verwachtingen niet uitkomen en dat is dan een probleem. Ik heb bij de behandeling ook gezegd dat we dan moeten kijken hoe we daar verder mee moeten omgaan, maar het totaalpakket is erop gericht om het te laten slagen. Ik dank de VVD voor de bemoedigende woorden om er bovenop te blijven zitten, op de WMO zeg ik er dan maar bij want dan hebben we het over hetzelfde, en ik kan uw steun daar zeker bij gebruiken. U hebt de toezegging om nog voor het einde van deze bestuursperiode met een eerste analyse te komen, dus daar zult u mij vast aan houden tot 16 maart 2022, zeker. Dan kom ik bij de heer Paulides, de vragen over De Paauw en de begroting zijn voor de heer Wassenaar en die heeft de heer Schokker ook al beantwoord. De vraag over de kunstcollectie is voor mij. Ja, ik ben het met u eens, we hebben een kunstcollectie en daar moeten we op passen. Ik zou graag willen dat we daar op korte termijn mee aan de gang kunnen met het geld dat we beschikbaar hebben gemaakt om de inventarisatie op orde te krijgen en om keuzes te maken in wat we willen behouden en wat we in het kader van de BKR-regeling die niet meer bestaat, kunnen teruggeven dan wel afstoten, zodat er sanering plaatsvindt. We hebben waardevolle spullen en daar moeten we zuinig op zijn. Ik ben op zolder geweest en daar ligt niets, maar u hebt gelijk dat er in de kelder van alles ligt en daar gaan we echt mee aan de slag.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. De vraag is eigenlijk niet teruggeven of verkopen, maar de vraag is of we wel zo'n kunstcollectie moeten hebben als we er niets mee doen. Als we het vastgoed dat niet van strategisch belang is, afstoten wat doen we dan met zo'n kunstcollectie?

Wethouder **Bloemendaal**: Die vraag is natuurlijk in het verlengde van mijn inventarisatie. Als we dat op orde hebben, komen we zeker tot de conclusie dat er waardevolle dingen zijn die we wellicht beter moeten etaleren, al was het alleen maar voor onszelf, door ze straks hier in het opgeknapt gebouw tentoon te stellen. Dat ben ik helemaal met u eens, laat het niet in de kelder staan, zelfs niet als je het uitgezocht hebt. De vraag over de lokale omroep zal de voorzitter in zijn hoedanigheid als communicatieverantwoordelijke beantwoorden. Dan kom ik bij GroenLinks over de scholen. Ik zou niet willen zeggen dat het is wat het is, maar het is wel zoals het zit en het zit zo dat wij als gemeente economisch eigenaar en de scholen juridisch eigenaar zijn. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk en krijgen ook gelden van het rijk om de dingen te doen die ze moeten doen om onderhoud te plegen, maar ook belangrijke verbeteringen. Nu zijn er programma's van de centrale overheid en de provincie die erop zien dat er gelden beschikbaar zijn. Ik ben in de Wassenar Ouderwysraad met de scholen in gesprek over het zich sterker profileren, met name op het dossier van het ophalen van advies uit de provincie, lang niet alle scholen hebben dat advies opgehaald. De Bloemcampschool wel, die heeft ook centraal geld opgehaald want dat bestond nu eenmaal en zij gaan met het advies van de provincie proberen om stappen op dat ventilatiedossier te zetten. Het IHP komt in 2022 onder revisie in deze raad en ik kan me zo voorstellen dat uw ambtsopvolger daar dan voorstellen gaat indienen, want dat heb ik u eigenlijk zelf horen zeggen, ten aanzien van BENG naar ENG, maar voorlopig wachten we op de evaluatie van het IHP. Het CDA over de Warenar, hoe verder? Dat is een goede vraag. Wij zijn daarmee bezig in die zin dat wij bij het ondertekenen van de intentieovereenkomst twee sporen hadden, enerzijds de gemeente met de kerk en de SBW en anderzijds beide anderen met de ontwikkelaar. Die gesprekken hebben tot de intentieovereenkomst geleid en nu stemmen we met elkaar af hoe de ontwikkelaar het gaat realiseren. Er zijn schetsontwerpen bij de gemeente ingediend en wij nemen nu als gemeente onze verantwoordelijkheid omdat het drietal uit driehoek 2, dat was de tweede intentieovereenkomst waarbij de parochie, de SBW en de ontwikkelaar samen de realisatie doen van het voornemen om te komen tot studio's in het gebouw op de eerste en tweede verdieping... De gemeente heeft daarbij natuurlijk een sturende, gidsende en coachende rol want dat moet vergund worden en dat moet allemaal langs dit huis. Er is een intern afstemmingsoverleg tussen de afdelingen die zich met bouw, verbouw en vergunningen bezighouden en ik heb volgende week gesprekken met partijen om te kijken hoever we zijn.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u mijnheer de voorzitter, dank u mijnheer de wethouder voor de uitleg. Hebt u nu capaciteit, hebt u iemand die dit kan trekken, die dit dossier nu tot een einde brengt?

Wethouder **Bloemendaal**: Ja ik heb nog iemand die het nu trekt, ik heb bij herhaling gevraagd om een nieuwe trekker en die komt eraan.

De heer **Koetsier**: Bent u op dit moment de trekker of echt iemand anders?

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, de tussentrekker tussen de een en de ander. Dan kom ik bij uw idee om iets met De Kuil te doen. Dat is een heel mooi idee en dat hebben we ook opgepakt binnen de duurzaamheidsclub, de ambtenaren waarmee ik nauw contact heb, en we zijn ook met de WEC, de Wassenaarse Energiecentrale en met de partijen die gaan over De Kuil in gesprek. Dat betekent ook zeker dat mijn collega Klaver in de vergelijking hoort want zij gaat over het strand en alles wat daarmee te maken heeft. Dat is best ingewikkeld en die gesprekken zijn gestart, maar ik kan gewoon niet zeggen hoe dat gaat uitpakken want het gaat over Staatsbosbeheer en anderen en daar is niet 1, 2, 3 iets van te zeggen. Het idee is in omloop gebracht en het leeft. Dan ten aanzien van de RES en de transitievisie Warmte. U bracht, denk ik ook de kwestie hoe we dat gaan aanpakken naar voren. Nou, de transitievisie Warmte komt in de volgende cyclus bij u op de vergadertafel in de commissie Fysieke leefomgeving en daar is dan een financiële paragraaf aan gewijd. We hebben al een voorschot genomen op de gelden van de centrale overheid na afloop van het vaststellen van het nieuwe kabinet, dus die p.m. is ingevuld. Dat schieten we voor omdat we zeker weten dat we dat terugkrijgen. Ten aanzien van de RES is dat nog niet bekend, maar de RES wordt ook zeker betaald want het is een groter belang dan alleen het gemeentelijke belang van alle gemeenten die daaraan deelnemen. Ten aanzien van de hotels krijgt u straks antwoord van collega Wassenaar. Dan de PvdA, ik kom ook graag terug op onze bijdrage en onze contacten in de behandeling van de WMO naar de heer Van Noort. Het is geenszins de bedoeling dat de gemeente inkomenspolitiek voert. U weet dat dit niet mag en ik weet dat ook, als er iemand is die mij daar bij herhaling aan herinnerd heeft, bent u dat, ook tot en met de laatste hamerklap op het WMO-voorstel. Zoals ik al bij de behandeling heb gezegd in uw richting, maar ook in de richting van de anderen die daartegen hebben gestemd, gaan we onze uitdrukkelijke best doen om het zo in te richten dat de consultants geen inkomenspolitiek bedrijven maar in het goede gesprek zijn en blijven met de aanstaande cliënt. Dan kom ik bij het onderwerp Duurzaamheid van de heer Van Noort en ik wil dat eigenlijk graag aanpakken langs de lijn van de motie. De motie geeft een aantal overwegingen en dat zijn hele serieuze overwegingen, maar dat zijn eigenlijk ook de overwegingen die we nu al als prikkels hanteren om de RES te maken en straks uit te voeren om de transitievisie Warmte te hebben gemaakt en die volgende week op uw tafel te leggen. Die zitten in het IHP ten aanzien van bijna energieneutraal. De samenwerking met het energiecollectief, de Wassenaarse energiecorporatie, is goed, de Wassenaars Meent is goed, de corporatie is goed dus alle overwegingen die u noemt, worden als prikkels gebruikt om te opereren en waren ondersteunend aan het formuleren van het beleid. Al met al kom ik namens het college tot de conclusie dat we eigenlijk al die punten die u noemt al in ons voorgenomen beleid hebben opgenomen en de opdracht die u het college als zodanig geeft, wordt al uitgevoerd en daarmee ontraadt het college de motie. Dan kom ik bij D66. Daar geldt voor de duurzaamheidsvragen eigenlijk dezelfde reactie als ik de heer Van Noort gaf want u steunde die motie en dat geldt natuurlijk ook voor GroenLinks. De insteek van het college is dat we langs de Lokale Energiestrategie, de Regionale Energiestrategie, de transitievisie Warmte en de klimaattafels en alle daaruit voortgekomen activiteiten met buurtteams en anderen die ik net noemde, doen wat we kunnen binnen het kader waarin wij opereren. Dan ten aanzien van de Warenar, mevrouw Gout. Ik heb het antwoord aan de heer Koetsier gegeven, mag ik daarnaar verwijzen? Dan ten aanzien van het benutten van niet een paragraaf, maar een programma Duurzaamheid, daarop heeft collega Schokker u geantwoord en ook ten aanzien van de financiële consequenties rond het krijgen van geld van de centrale overheid voor het uitvoeren van de RES en de transitievisie Warmte verwijs ik graag naar de antwoorden die ik aan de heer Koetsier heb gegeven. Dan kom ik bij de heer Zoutendijk, ten aanzien van het Sociaal Domein hebt u mijn collega Zweerts de Jong horen spreken en de heer Wassenaar komt zo op uw woonvraag terug. Dan ten aanzien van de RES en de transitievisie Warmte zou ik wat betreft mijn uitleg eigenlijk willen terugverwijzen naar de samenhang van wat ik u allen verteld heb ten aanzien van de positie van de gemeente op dit moment in het finale stadium van onze bestuursperiode om met die zwaar gedrukte RES en transitievisie Warmte met inwonersparticipatie aan de gang te gaan. Dat geef ik u er nieuw bij om vanaf 1 januari 2022 die producten tot leven te roepen en met 'producten' bedoel ik die twee beleidsonderwerpen.

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter, even een vraagje. Ik heb ook iets gezegd over de mogelijke verplichting om van het aardgas af te gaan. Er gaan stemmen in het land op om dat wettelijk te gaan regelen en ik bepleitte in mijn bijdrage om ons als gemeente daartegen te verzetten. Ik krijg daar graag nog een reactie van de wethouder op.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ja, dank u. Het verzet zou ik niet zo willen benoemen, maar wat ik wel graag met u wil delen is dat we volgende week in de commissie aan de transitievisie Warmte toekomen en dan zult u zien, hopelijk hebt u het al gezien, dat van het gas af niet het enige leitmotiv in de tekst is. Sterker nog, we geven aan hoe dat voor Wassenaar ingewikkeld uitwerkt en dat we dus eerder kijken naar andere opties. Ik heb de CO₂-motie ontraden.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx heeft nog een interruptie.

De heer **Hendrickx**: Voor de duidelijkheid, er is landelijk beleid dat het gas in 2050 uitgedraaid wordt. Bestaat dat landelijke beleid nog steeds? Ik weet het antwoord, maar geldt dat landelijke beleid dan ook voor Wassenaar om dat hier uit te voeren?

De **voorzitter**: De wethouder.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, u lacht erom.

De **voorzitter**: We zijn toch onderdeel van Nederland?

De heer **Hendrickx**: En dat mag ook, het is al laat, we zijn al een tijdje bezig en ik word gek van die lucht van het eten. Het antwoord van de wethouder liet wat ruimte en de discussie wordt aangezwengeld, dus ik vind het, met de heer Zoutendijk, wel degelijk relevant om te weten wat de positie van het college in dezen is en daar wil ik ook een ondubbelzinnig antwoord op. Ik denk dat ik het antwoord al weet, maar ik zou het graag bevestigd willen hebben. Dat is mijn uitnodiging aan de wethouder.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Bloemendaal**: Ik ga graag op uw uitnodiging in. Ja, het centrale beleid is van het gas af en het andere is dat er lokaal en regionaal moet worden gekeken naar de beste wegen om daar op een fatsoenlijke manier van af te komen. Haalbaar en betaalbaar, dat zijn de termen die daarbij horen.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Volgens mij bent u dan aan het einde want u hebt alle vragen beantwoord. Nee?

Wethouder **Bloemendaal**: Nee, ik was net aan mijn laatste toe toen ik geïnterrupteerd werd en dat is de motie van D66 over het uitbreiden met twee deelauto's, dat is het amendement waar het college positief tegenover staat. Dus oordeel raad onder de aantekening dat het subsidieplafond wellicht aangepast moet worden, maar daar komen we dan financieel in de najaarsnota op terug.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we over naar de wethouder van Ruimte.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, geachte raad. Voor deze begroting en binnen het programma Wassenaar 2030 zou ik drie zaken voor het komende jaar als belangrijk binnen mijn portefeuille willen stipuleren, willen duiden. Dat is in eerste instantie de Omgevingswet, aangekondigd voor 1 juli 2022. Wij zijn intern hard aan het werk, niet alleen aan de opbouw van de organisatie ten gevolge van de reorganisatie, maar ook aan de ombouw en een andere manier van denken, zodat wij klaar zijn voor de ingangsdatum van die wet. Dat wordt ook een belangrijke manier van omdenken omdat we gaan van 'nee, tenzij' naar 'ja voorop, maar mits' en dan goed kijken hoe we dat gaan doen, daar zijn we mee bezig. Het werd al door diverse fracties, woordvoerders in deze raad, gezegd, de groene zone en de ontwikkeling van Valkenhorst en de verhouding tot de betrokken partijen zal veel bijzondere aandacht vergen van zowel de bestuurskant als van ambtelijke zijde en daar zal ook in de raad, commissies en raads werkgroep veel aandacht aan besteed moeten worden. Ten slotte, ook in relatie tot de vragen die de heer Van Sloten daarover had en zijn refereren aan eerdere woorden die hier bij een afscheid zijn gesproken, er wordt ook

het komende jaar bijzondere aandacht besteed aan het groen in onze gemeente. Ik refereer aan het onderhoud van de landgoederenzone, de parken, het park bij De Paauw dat al is opgeleverd en Backershagen, maar ook Rust en Vreugd, dat vergt veel voorbereiding. Als het gaat om beheerplannen en uitvoeringsplannen zijn er soms ook bezwaren en dan wordt er tijd gestoken in gesprekken om op minnelijke basis tot een oplossing te komen en ik ben ervan overtuigd dat wij op een zorgvuldige manier omgaan met het groen en ook de extra middelen, die daar al voor beschikbaar zijn, goed inzetten. Voorzitter, ik heb binnen mijn portefeuille geen moties of amendementen gesignaleerd, dus ik hoef daar niet op in te gaan en ik kan direct ingaan op de beantwoording van de vragen die ik heb genoteerd. Ik kan volmondig bevestigend antwoorden op de vragen over Ivicke van de heer Nijman. Ja, voor zover dat mogelijk is, zullen wij onze interne eigen kosten in het verhaal betrekken en ja, als de rechter dat mogelijk maakt dan zullen wij zeker tot ontruiming van Ivicke overgaan. De heer Paulides vroeg naar de reservering voor De Paauw en de beschikbaarstelling van het budget. Ik kan in dat verband melden dat wij verwachten in de vergadercyclus van december a.s. een voorstel aan u te kunnen voorleggen waarin kredieten worden gevraagd. Dat vergt nog wel discussie natuurlijk en mochten daaruit wijzigingen voortkomen dan zal dat natuurlijk ook doorgewerkt worden, maar vooralsnog baseren wij ons bij de opstelling van de begroting op die aannames want we moeten daar klaar voor zijn omdat er vergunningen moeten worden aangevraagd en plannen definitief moeten worden gemaakt, maar daar gaan we elkaar over spreken in december a.s. Wat heb ik dan nog meer?

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Excuus voorzitter, ik dacht dat de wethouder de vragen niet meer wist, maar gaat u verder.

De **voorzitter**: Oké, de wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: De vraag van de heer Koetsier over de hotels. Vanuit de economische redenering en benadering en de adviezen die wij daarover krijgen, baseert het college zich wat betreft het beleid op het handhaven van de wens om hotels en horecavoorzieningen op peil te houden. Onze onderzoeken wijzen erop dat, als we daar niet ons best voor doen, we over enige tijd daar toch weer naar op zoek moeten gaan om dat te realiseren. We horen ook dat er echt belangstelling voor Auberge de Kieviet is, maar dat dit stukloopt op de onderhandelingen. Als het zo is dat er gefundeerd en bewijsbaar bedrijfseconomisch wordt aangetoond dat onze aannames en de adviezen die we daarover hebben ontvangen niet correct zijn en het niet zinvol is om een hotel te hebben dan is het natuurlijk mogelijk om over een wijziging van bestemmingen te spreken en daar zullen ook de woonvormen die u noemt in beeld kunnen komen, maar vooralsnog is dat niet aan de orde en dat was ook onze lijn bij de benadering van het handhavingstraject zoals we dat recent hebben opgestart.

De **voorzitter**: De heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u mijnheer de voorzitter. Mijnheer de wethouder, ten aanzien van bijvoorbeeld Auberge de Kieviet. Ik denk niet dat we daar weer een soort situatie willen hebben als bij Huize Ivicke, dat het gaat vervallen als het lang leegstaat en we straks eindigen met krakers. Dat lijkt me de minst leuke optie.

Wethouder **Wassenaar**: Nee daar hebt u helemaal gelijk in, dat zijn wij met u eens en daarom bepleiten we bij de eigenaar ook een invulling volgens bestemming, we hebben niet voor niets een bestemmingsplan. Ik gaf al aan dat wij bedrijfseconomisch ook het idee hebben dat dit wel te doen is, maar wij hebben niet het eigendom en daarom zijn wij in dat opzicht in zekere zin afhankelijk van de verantwoordelijkheden die de eigenaar op zich neemt. Onze mogelijkheden zijn handhaving van het bestemmingsplan en daaraan de trajecten die daarbij horen te koppelen, maar wij dringen zeker aan op invulling volgens onze ideeën.

De **voorzitter**: Dit levert toch wat interrupties op. Ik had als eindtijd 18.45 uur gezegd en dat gaan we niet meer halen want u hebt ook nog een aantal vragen aan uw voorzitter gesteld. Ik vind het prima, maar we moeten dat wel even constateren. Ik begin me zo langzamerhand wel af te vragen hoeveel tijd we nog voor een tweede termijn nodig hebben omdat we behoorlijk wat met elkaar behandeld hebben en dat is wel een voordeel. Ik krijg wel even graag een seintje of het eten nu niet helemaal in prut draait want dat zou ik wel echt heel erg zonde vinden, anders gaan we wel schorsen. Ik zie wel dat de energie eruit gaat en ik krijg daar eigenlijk wel graag snel even een seintje over. Goed ik constateer dat er twee interrupties waren, van de heer Hendrickx en van de heer Nijman. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. De beantwoording van deze vraag verwondert mij op een bijzondere manier, met name van deze wethouder. Ik word daar zelfs een beetje kriebelig van, maar dat heb ik bij deze wethouder permanent, zelfs als hij niets zegt. Ik moet even tot tien tellen. We zijn hier jaren platgegooid met de kreet 'denken in mogelijkheden' en als iemand met een mogelijkheid kwam dan was het zo gebeurd dat een bestaand bestemmingsplan werd veranderd in een postzegelbestemmingsplan waar denken in mogelijkheden perfect de ruimte kon krijgen. Dat is de lijn die we tot nu toe vaak van deze wethouder hebben gehoord. Nu, terwijl het eigendom bij een derde ligt, zegt hij 'ja, eigenlijk willen wij die bestemming hebben, we willen het pand daarvoor gebruiken, en wij zullen dat niet toestaan tenzij er enorm goede economische berichten, berekeningen enzovoort zijn'. Ik neem het deze wethouder kwalijk dat hij met deze argumentatie ten aanzien van Auberge de Kieviet komt, met in het achterhoofd de redeneringen die hij in het verleden hier op tafel heeft gelegd. Ik snap niet hoe hij ineens ideologisch zo op een andere manier kan denken, namelijk 'wij hebben het bestemmingsplan en we proberen dat te handhaven want we geloven ineens niet meer in denken in mogelijkheden'. Ik zou eigenlijk een brede grote open vraag bij deze wethouder willen neerleggen 'wat is er met u aan de hand?' of 'waarom denkt u zo ineens anders over de manier waarop u dit wilt benaderen, welke belangen spelen hier?'

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, ik denk niet anders over de wijze van benaderen. Dit is zoals het openbaar bestuur werkt, het college heeft visies en binnen het denken in mogelijkheden proberen wij die in te vullen. Daar waar wij mogelijkheden zien, gaan wij daarop in en leggen we dat al dan niet aan u voor, afhankelijk van de bevoegdheden. Als het gaat om de hotels hebben wij het beleid dat wij die horecafunctie willen vasthouden, dat is een heel gezonde situatie. Dan kun je denken in mogelijkheden op het moment dat dit niet meer aan de orde is. Dat heb ik geprobeerd aan te geven. Zo is het en daar moet u het mee doen. Ik kan het niet helderder brengen.

De **voorzitter**: Er is nog een interruptie van de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja wethouder, we hebben ook publiekelijk gezegd dat wij daar de hotel-restaurantfunctie willen handhaven en dat er een bestemmingsplan is. Er zou ook worden gecontroleerd. Kunt u zeggen of dat al heeft plaatsgevonden en zo niet, kunt u dat alsnog doen want wij vinden het erg belangrijk dat dit niet wordt misbruikt en buiten het bestemmingsplan wordt gedaan, ook gegeven het belang van de buurt.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Wij hebben een preventieve aanschrijving aan de eigenaar over deze kwestie met vervaldatum 1 november 2021 verstuurd. Wij moeten zelf constateren of daaraan wordt voldaan, afhankelijk van die constatering zullen wij u rapporteren en wij gaan er uiteraard van uit dat aan die preventieve aanschrijving, die last, zal worden voldaan. Ik kan u wel alvast melden dat ik van de eigenaar per mail heb ontvangen dat hij er een andere bestemming aan wenst te geven en dat de huisvesting van buitenlandse werknemers, zoals hij kennelijk voornemens was, niet doorgaat, maar dat is als interne mededeling te zien. Wij moeten zelf constateren of hij die 1 november zo heeft gedaan en gevolg heeft gegeven aan die last. Ik permitteer mij door te gaan met de openstaande vragen voorzitter.

De **voorzitter**: Hoeveel minuten denkt u nog nodig te hebben?

Wethouder **Wassenaar**: Een paar minuutjes, twee minuutjes.

De **voorzitter**: Prima en dan schorsen we daarna de vergadering.

Wethouder **Wassenaar**: D66, mevrouw Gout, vroeg om voldoende aandacht voor een goede mix voor starters en andere inwoners. Ik wijs haar op de woonvisie die wij nog niet zo heel lang geleden hebben vastgesteld, de bijlagen en de categorieën woningbouw die het college en de raad daarin hebben toegedacht, ook op de gemeentelijke locaties. Daar is over nagedacht en daar is invulling aan gegeven. De heer Van Noort noemde in dat verband dat we de 75 woningen niet halen en dat de woningen die gebouwd worden vooral door de woningbouwcorporaties en particuliere initiatieven tot stand komen. Ik wijs erop dat daar ook heel veel tijd en inzet qua bestemming, begeleiding en bezwaar van de gemeente in zit. Dat is een gezamenlijk product, maar ere wie ere toekomt, het initiatief is natuurlijk het belangrijkste en de woningbouwcorporaties zijn daarin erg belangrijk geweest. Ten slotte de fractie Zoutendijk. De heer Zoutendijk vroeg aandacht

voor de collectieve woonvormen, zo pak ik het maar even snel op. Ik moet constateren dat dit een nieuwe loot aan de stam van de woonvisie is en die zijn niet als zodanig benoemd en hebben dus ook qua prioriteit niet heel groot onze aandacht. Wel bijzondere woonvormen zoals begeleid wonen, studio's en kamerbewoners. Dat wordt allemaal per project zoals benoemd in de woonvisie doorgerekend en wordt gezien als goedkope woningbouw, Tiny Houses trouwens ook, maar als u het over collectieve woonvormen hebt dan zullen we de woonvisie moeten aanpakken of daar nieuw beleid voor moeten ontwikkelen en dat doen we dus niet. Dat is niet voorzien in deze begroting maar dat neemt niet weg dat, als er een particulier initiatief is en er een bouwplan komt op een locatie die men in eigendom of op het oog heeft, we daar natuurlijk wel over kunnen praten binnen de taken die de gemeente als zodanig heeft. Dat is het voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik u mee dat we straks gaan schorsen tot 19.30 uur. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Ja sorry voorzitter, ik had precies nog één vraag die nog niet beantwoord is. Namelijk mijn vraag over hoe het college omgaat met de instandhouding van het gemeentekantoor zolang de inrichting van De Paauw voor de nieuwe bestuursbezetting...

De **voorzitter**: Ik zal dat meenemen bij de vragen over de organisatie. Deze vraag was toch 'hoe ga je in de tussentijd met de mensen om?'

Mevrouw **Gout**: Nee, ik had een vraag over hoe de fysieke staat van het gemeentekantoor in die tijd wordt behandeld.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, we hebben enige tijd nodig voor de verbouwing van De Paauw en de opbouw van de reorganisatie. Daarvoor houden we het gemeentekantoor beschikbaar en zolang dit niet is opgeleverd en we het niet kunnen gebruiken, blijft iedereen in De Paauw, maar wel gecombineerd met flexwerken. Dat heeft ook weer met de organisatie te maken, hoeveel tijd en hoeveel arbeidsplaatsen zijn daarvoor beschikbaar, en tot die tijd zal het gemeentekantoor qua onderhoud alleen voor het allernoodzakelijkste aan de lat komen. Dus daar gaan we heel zuinig mee om, maar goed als de wethouder van Vastgoed of we de wethouder van Organisatie daar nog iets aan wil toevoegen, dan...

De **voorzitter**: Oké helder. Dan gaan we schorsen tot 19.30 uur. U hebt inmiddels appreciaties op alle moties en amendementen gehad en ik vraag of u de eettijd ook wilt gebruiken voor nadere onderlinge afstemming. Dan beginnen we om 19.30 uur weer, dan ga ik kort op een aantal vragen in en dan doen we daarna nog een veegronde van vragen aan het college die eventueel nog openstaan. Daarna vraag ik of u nog behoefte hebt aan een hele korte schorsing ter voorbereiding op uw tweede termijn en ik denk dat we dan redelijk snel richting de tweede termijn kunnen en richting de verdere besluitvorming. Dat is de orde, ik schors hierbij de vergadering en wens u eet smakelijk.

Schorsing

De **voorzitter**: Hierbij heropen ik de vergadering. Ik hoop dat u allemaal lekker hebt gegeten en dan gaan wij door met heel kort de afronding van de eerste termijn. Voor de beantwoording en de vragen die er nog aan mijn zijde waren, wil ik kort het voorzitterschap overdragen aan de heer Boon.

De **plv. voorzitter**: Ja voor de beantwoording van de laatste vragen die betrekking hebben op de portefeuille van de burgemeester geef ik het woord aan de burgemeester.

Portefeuillehouder **De Lange**: Dank u wel. De heer Paulides zei over de fast lane, de uitwerking van de eerder door uw raad aangenomen motie, dat het toch niet de bedoeling moet zijn dat je sneller behandeld wordt als je maar meer betaalt. Dat is niet het uitgangspunt. De fast lane waaraan nu aan wordt gewerkt, en daarover komen nadere voorstellen uw kant op dat wordt nu allemaal verder bedacht en uitgewerkt, is vooral bedoeld om ervoor te zorgen dat we achterstanden weggewerkt krijgen. Zeker op het gebied van ruimtelijke ordening moet helaas nu het antwoord helaas vaak nog zijn dat een principeverzoek lang wacht, maar gelukkig maken we nu in de praktijk rond grotere projecten in anterieure overeenkomsten met partijen al afspraken over vergoedingen voor het werk. We zijn aan het kijken naar andere manieren van werken, het werk voor een deel uitbesteden, maar altijd onder auspiciën van de ambtelijke organisatie want die

kent natuurlijk onze geldende wet- en regelgeving, waarmee je versnellingen teweeg zou kunnen brengen want er zijn in Wassenaar voldoende initiatiefnemers en mensen die graag op de een of andere manier iets willen veranderen in de ruimtelijke omgeving. Dus daar wordt aan gewerkt en nader naar gekeken. Voor de overheid is iedereen gelijk en dat lijkt me het juiste uitgangspunt. Dan ten aanzien van de lokale media, overigens hier aanwezig, welkom. Dat extra bedrag voor de lokale media maakt natuurlijk onderdeel uit van de algemene uitkering die we krijgen via het Gemeentefonds. Die normbedragen zijn aangepast, die aanpassing is verwerkt en dat verklaart waarom de bedragen zijn opgenomen zoals ze er nu staan, dat is correct. De heer Weyn, anderen onderstreepten dat en daar ben ik erg blij mee, zei dat bij ondermijning wegstappen geen optie is. Dat is ook heel nadrukkelijk het uitgangspunt van uw gemeentebestuur dat met de ondermijningsregisseur nu heel nadrukkelijk handen en voeten geeft aan het verdere ondermijningsbeleid in Wassenaar. Wanneer daar resultaten op zijn, zullen we die natuurlijk terugkoppelen. Diverse partijen kijken uit naar de bespreking van de startnotitie Internationals op 2 november a.s. Dus de notitie ligt er niet, maar het gaat natuurlijk om de startnotitie waarin juist de hele inhoudsopgave en opzet van het te maken stuk met u wordt besproken. Ik ben ook blij dat die op de agenda staat, zodat we daar met elkaar verder over kunnen gaan spreken. Dan naar de organisatie toe. De heer Van Sloten gaf in mijn ogen een terecht pleidooi 'we moeten in de organisatie investeren'. Dat is ook het uitgangspunt en 'als je opties moet bijstellen, kom met tijdige signalen en vertel ook altijd het eerlijke verhaal en vertel het verhaal over hoe het zit want we moeten juist investeren in de organisatie' en dat is ook het uitgangspunt. Dat is natuurlijk altijd een mooie balansoefening tussen de bestuurlijke ambities en wat de organisatie kan doen, maar we moeten wel reëel en eerlijk zijn in de ambities die wij ook aankunnen en als het niet kan, moeten we ook zeggen dat het anders moet of dat er een andere oplossing komt. Dat is nu ook het uitgangspunt in de nieuwe cultuur van onze nieuwe organisatie die per 1 september 2021 gestart is, we nodigen de organisatie heel nadrukkelijk uit om dat ook nadrukkelijk naar voren te brengen en dat op tafel te leggen. Daarvoor hebben we inmiddels een strakke structuur met periodieke overleggen met alle wethouders en de burgemeester om op die manier ervoor te zorgen dat dit soort dilemma's snel op tafel komt en daar ook naar gehandeld kan worden. Mevrouw Gout stelde een vraag over de nieuwe organisatie en de verhouding tussen externen en vacatures. Dat is natuurlijk altijd een situatie waarin je natuurlijk een goede mix moet zoeken. Het hoofduitgangspunt is dat wij in onze eigen organisatie zo veel mogelijk vaste mensen willen hebben, maar voor projecten heb je ook wel die flexibele schil nodig en op dit moment, en dat is het goede nieuws, zijn alle vacatures voor coach-coördinatoren vervuld met dien verstande dat er op een aantal plekken nog wel extern ingehuurd mensen zitten omdat die al heel goed waren ingewerkt in de eenheden waaraan zij leiding geven, maar het is natuurlijk wel de bedoeling dat daar uiteindelijk ook allemaal vaste mensen op terechtkomen. Het is een transitiesituatie, we zijn gestart per 1 september 2021 en als je dan vandaag ziet waar we staan dan is er in een paar weken enorm gebouwd. Die coach-coördinatoren zijn in hun eigen eenheden gaan kijken welke mensen daar zitten en welke competenties en kwaliteiten er zijn. Het leuke daarvan is dat we op een aantal fronten ontdekt hebben dat sommige mensen kwaliteiten hebben die eigenlijk nog wat verborgen waren en die eigenlijk prachtig inzetbaar zijn op bepaalde plekken in de organisatie. Dus dat is zich nu aan het zetten. Op dit moment staan op de site werkenvoorwassenaar.nl vijf vacatures en daar komt de komende weken een aantal vacatures bij want we proberen onze bezetting natuurlijk zo veel mogelijk met vaste mensen in te vullen. Het is natuurlijk altijd een kunst om goede mensen vast te houden en voor een aantal sectoren is het gewoon lastig om goede mensen te vinden. Als je kijkt bij juridische zaken en ruimtelijke ordening loopt de gemeente Wassenaar tegen dezelfde dilemma's aan als ruim 350 andere gemeenten in Nederland, goed personeel werven is een hele kunst. Dat doen we wel volop en het mooie is, dat zien we dus ook, dat een aantal nieuwe mensen met heel andere profielen er heel bewust voor heeft gekozen om voor de gemeente Wassenaar te gaan werken en dat is ook mooi om uiteindelijk die cultuur van meer van buiten naar binnen werken en meer samen met de kennis die je hebt in het dorp verder op te pakken. De heer Weyn zei dat je altijd op de overhead moet letten. Natuurlijk, dat doen wij ook en goed opdrachtgeverschap en de opdracht kunnen uitzetten op die plekken waar partijen het soms ook beter kunnen, daar zullen we natuurlijk ook de komende tijd scherp op zijn. Dat nog in algemene zin over de horizon en waar we op dit moment staan met de organisatie. Ik kijk nog even. De heer Koetsier van het CDA vroeg of er voor alle projecten uiteindelijk iemand aangesteld moet worden die een project in algemene zin trekt. Het college maakt wel echt de keuze om het projectleiderschap per project neer te leggen bij degene die daar verantwoordelijk voor is. We hebben binnen de organisatie overigens nu een hele gemakkelijke afspraak, dat kun je doen in een organisatie die heel plat is georganiseerd. Je hebt een verantwoordelijke voor het dossier, je hebt de coach-coördinator, je hebt de strategisch adviseur en je hebt de bestuurder, dus er zijn op zijn minst altijd vier mensen die moeten weten hoe het zit en bij de projecten is dat dan de dossiereigenaar die dat heeft. Uiteindelijk zit die structuur zo in elkaar en proberen we het aantal overdrachten tussen de verschillende eenheden zo klein mogelijk te laten zijn, zodat daar geen ruis

over hoeft te zijn. Want, dat is afsluitend, het objectief in een organisatie die in opbouw is en waar veel nieuwe mensen zijn gekomen is om er wel voor te zorgen dat alles zo goed mogelijk doordraait en functioneert. Dat doen we ook nog in de achtergrond van een tijd waar corona helaas nog steeds onder ons is en toch ook nog het een en ander vraagt en dat doen we ook in de achtergrond van het feit dat wat allemaal in de begroting voor de komende jaren staat, maar dat geldt natuurlijk ook voor de begroting van 2021, wordt uitgevoerd. Dus wat dat aangaat dossiers en aangenomen ambities netjes afhechten en daarop ligt ook de volle focus. Dat is alle hens aan dek en hard werken, maar dat doen we wel met een organisatie die uiteindelijk vol trots roept 'wij werken voor Wassenaar' en daar komen hele mooie oplossingen uit en zo moet het ook. Dat nog als antwoord op de vragen aan mij die open stonden.

De **plv. voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik nog even of hiermee alle vragen aan de burgemeester zijn beantwoord. Dat is zo, dan geef ik de voorzitter weer het woord.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik nog even heel kort uw kring rond voor de toetsvraag of er nog een vraag is blijven liggen want inmiddels hebben alle portefeuillehouders...

De heer Hendrickx. Ik inventariseer even, zijn er nog anderen? Dat is niet het geval.

De heer Hendrickx, aan u

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik loop de vragen even langs en ik ben blij dat de meeste wel geraakt zijn en daar neem ik genoeg mee, maar er was één kwestie, en dat was direct de eerste, die is gebleven. Ik probeer mijn vraag zo zuiver mogelijk te formuleren, die is bedoeld voor wethouder Schokker. Het valt mij opdat de precario wordt gezien als neutraal en dat klopt, er komt € 1,8 miljoen aan ozb binnen en er gaat € 1,8 miljoen naar Wassenaarse bedrijven en burgers toe. Dat is op dat macroniveau correct. Het punt waar ik niet een zorg over heb, maar waar ik me wel afvraag wat de gedachten daarover zijn, is het feit dat je huurders en verhuurders hebt en dat 5000 van de 12.000 woningen voor de verhuur zijn, met name in de sociale sector, de corporaties, en dat 2000 op een andere manier zijn verhuurd. Het systeem houdt in dat de huurders terugkrijgen, althans die krijgen een verlaging van de tarieven, van degenen die nu nog precario betalen. Dat is mooi, daar zit een frictietijd tussen, maar daar zullen redenen voor zijn en dat is ons punt niet. Waar je een huurder en een verhuurder hebt, en dat geldt voor 5000 woningen, gaan de verhuurders ozb betalen. Dat zijn ook 3000 woningen in de sociale sector en dan praat je toch al gauw over € 500.000,00 tot € 600.000,00 wat de corporaties moeten gaan betalen zonder dat ze er iets voor terugkrijgen en waar de huurders de voordelen vangen, namelijk via de tarieven die ze moet betalen voor de dienst die wordt verleend. Daarmee houdt dan ook de macrovergelijking op, namelijk dat je € 1,8 miljoen minder vangt en dat die € 1,8 miljoen teruggaat naar de inwoners. Ik wil graag vernemen of over deze effecten is nagedacht, welke effecten het heeft en hoe daarin wel of niet gemitigeerd wordt of mee wordt omgegaan. Dat was de kern van de vraag die in eerste instantie niet helemaal lukte. Dank u wel.

De **voorzitter**: De wethouder van Financiën

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. Ik begrijp de vraag nu beter dan toen u hem de eerste keer stelde. De ozb-verhoging slaat in principe neer bij de verhuurders en het precarioheffing en wat er terug wordt gegeven verloopt via Alliander en Dunea, dus dat moet doorwerken in de tarieven voor water en energie. Ik vind het eerlijk gezegd lastig om een hele nauwkeurige appreciatie te geven van hoe die precieze verdeling is want dat zal bijna per huishouden verschillen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Het kan aan mij liggen, maar de verhuurders gaan als gevolg hiervan extra ozb betalen, zij krijgen een lastenverhoging. De huurders krijgen de lastenverlaging via de tarieven, dus de voordeelhebbers zijn de huurders en de nadeelhebbers zijn de verhuurders. Dat betekent voor de corporaties dat ze € 500.000,00 tot € 600.000,00 meer ozb gaan betalen, maar geen voordelen hebben en dat gaat bij twee corporaties om nogal hoge bedragen. Er worden in Wassenaar niet een of twee huizen verhuurd, maar dat gaat om 5000 woningen. De ozb wordt betaald door de eigenaar, de verhuurder, en de voordelen komen bij de huurder terecht. Je praat toch over een frictie van € 700.000,00 tot € 800.000,00 over dat hele bedrag, maar met name de... Begrijpt de wethouder mijn vraag? De vraag is in wezen de volgende. Deze maatregel brengt met zich mee dat de verhuurders meer ozb gaan betalen, daar geen voordelen bij krijgen, en huurders tariefdalings krijgen omdat het precario niet meer wordt belast. Leidt dat tot fricties, zijn daar vragen over en zijn de corporaties daar gelukkig mee? Kortom, zijn er overwegingen die leiden tot mogelijk correctief gedrag, mitigerend gedrag, op enig moment?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dank u wel voorzitter. We hebben van de woningbouwcorporatie in ieder geval geen geluiden ontvangen dat dit op de een of andere manier tot vragen leidt. Ik kan uw gedachtegang wel volgen, wat u net zei dat het doorwerkt, maar dat zou dan moeten worden doorgerekend, daar heb ik op dit moment gewoon geen zicht op. Dat is het antwoord daarop. Wij hebben gekeken: er is een gat in de begroting, maar we hebben geen hele nauwkeurige analyse losgelaten op de verdelingskant, hoe dat precies bij de inwoners neerslaat.

De **voorzitter**: Helder, dank. Dan gaan we naar de afronding en afsluiting van de eerste termijn van de zijde van het college. Ik heb even een praktisch voorstel. Ik heb u vanavond niet over de verordeningen gehoord, maar mijnheer Zoutendijk kwam in de schorsing bij mij langs en zei dat hij een aantal specifieke vragen over de verordeningen heeft. Is de conclusie juist dat u verder geen specifieke vragen hebt over de verordeningen die vanavond voorliggen? Dat is een juiste constatering? Dan wil ik met uw goedvinden de heer Zoutendijk de gelegenheid geven om zijn vragen wel te stellen want dan kunnen we dat straks in de tweede termijn in een keer meenemen. De wethouder weet inmiddels dat die vragen eraan komen en dan kunnen we die vragen en de antwoorden daarop hier alsnog even collectief behandelen, dan hebben we dat deel ook voorbereid. De heer Zoutendijk, aan u.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter. Het gaat om drie zaken. Ik lees in de verordening over de afvalstoffenheffing en de rioolheffing niets over de mogelijkheid van kwijtschelding, terwijl in andere verordeningen soms staat dat er geen mogelijkheid is of dat er juist wel een mogelijkheid is en ik vraag me af waarom daar niets over wordt vastgelegd. Bij de hondenbelasting staat in artikel 10 dat bij de invordering voor de eerste hond kwijtschelding wordt verleend, er staat niet 'kan worden verleend', maar 'wordt verleend'. Ik denk dat het voor hondenbezitters een heel aantrekkelijk artikel is als je het zo leest en ik weet niet of dat de bedoeling is, had hier niet een 'kan'-bepaling moeten staan? Bij de toeristenbelasting wordt gerefereerd aan de Wet toelating zorginstellingen, maar daarop is per 1 januari 2022 een andere wet van toepassing, dus ik denk dat dit een redactionele fout is die misschien kan worden aangepast.

De **voorzitter**: Dank u wel. De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter en dank voor deze vraag mijnheer Zoutendijk. Deze verordeningen wisselen we elk jaar en de grond voor kwijtschelding ligt in artikel 255 van de Gemeentewet. Daarop hebben wij als gemeente Wassenaar weer een beleid op gemaakt en dat beleid is in 2015 vastgesteld. In dat beleid staat in artikel 1 heel helder dat voor de afvalstoffenheffing, de onroerendzaakbelasting, de rioolheffing en de hondenbelasting in principe kwijtschelding wordt verleend. Dus dat moet u eigenlijk in samenhang met deze verordeningen lezen, waardoor die kwijtschelding een juridische basis heeft. Dat artikel 10 waaraan u refereert over de hondenbelasting. Ja, dat blijkt ook uit het kwijtscheldingsbeleid en dat komt nu in de notulen sowieso terug, er kan natuurlijk alleen kwijtschelding worden verleend en het is niet zo dat er per definitie kwijtschelding wordt verleend, dat is ook niet de strekking van die passage. Over die wet over de zorg wat u zegt. Als die wet wordt gewijzigd, is het denk ik wel goed om de juiste wet te gebruiken, dat lijkt me een redactioneel punt.

De **voorzitter**: Goed. We hebben hem straks wel ter besluitvorming en de toezegging is dat de goede wet daarin wordt vermeld. Oké dan is dit ook opgelost, hartstikke fijn. Dan kijk ik even uw kring rond. Is er nog behoefte aan een schorsing ter voorbereiding op de tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan gaan we over naar de tweede termijn aan de zijde van de raad en daarin zijn ook weer spreektijden afgesproken, in de basis vijf minuten plus een minuut per fractie. Het hoeft niet op, zeg ik er direct bij. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Er zijn nog drie punten die ik nog wil raken en een daarvan laat ik vallen vanwege de tijd. Er is de suggestie gedaan om een liquiditeitsplanning voor de komende vier jaar te maken en ik dien het verzoek in om die voor het kerstreces te hebben gemaakt.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, het was een verzoek om een tienjaarsprognose in de kadernota en die komt dan bij de najaarsnota. Volgens mij heeft de wethouder dat al toegezegd.

De heer **Hendrickx**: Dank. Ik kijk specifiek naar de komende vier jaar omdat ik een parallel met de huidige begroting wil zien en niet voor de komende tien jaar, met name ook omdat in die begroting plus € 1 miljoen in 2025 wordt genoemd. De liquiditeitsstromen in die jaren maken dat moment van groot belang gegeven het feit dat de begroting gedurende die periode in ieder geval al enigszins is uitgewerkt.

De heer **Nijman**: Even ter toelichting, ik wil hem per jaar zien. Uiteraard kun je dan ook 2025 zien, anders heeft het geen nut. Ik hoef niet alleen de eindstand over tien jaar te zien, laten we dat helder hebben.

De heer **Hendrickx**: Prima uitstekend, dat is een nadere aanduiding die ik apprecieer. Het gaat mij met name om een parallel aan deze begroting omdat ik dan de link kan leggen tussen de cijfers in deze begroting. Dat stuk, die vier jaar zijn voor mij relevant. We hebben indertijd ook gepleit voor een tienjaarsbegroting. Dat was in het kader van de Visie 2030, wij wilden zien hoe de financiële planning daarvan was, die ontbrak daarin. Ik ben het zonder meer met u eens, maar mijn verzoek gaat met name over de parallelle loop naast deze begroting. Dan het tweede. Ik wil toch teruggaan naar de Balans 2020 en de Balans 2021, als ik die naast elkaar leg... De reden dat Hart voor Wassenaar daar belang aan hecht, is het feit dat wij in het voorjaar een voorjaarsnota hebben gehad die toen uitkeek op de rest van het jaar en die dan vanuit dat uitkijken de basis zou gaan vormen voor de Begroting 2022 tot en met 2025. Dus de voorjaarsnota is eigenlijk van belang, maar nu blijkt dat de voorjaarsnota en de balans zoals die nu in de begroting wordt geprognosticeerd nogal van elkaar afwijken. Gegeven het feit dat die basis erg belangrijk is, zou ik graag van wethouder vernemen hoe hij daar tegenaan kijkt. Ik heb een aantal getallen genoemd en die wil ik heel graag nog een keer noemen want dan hebben we daar geen misverstand over. Ik heb ze ook simpelweg door de balans van 2020 naast die van 2021 te leggen, sterker nog ik heb een velletje waar het op staat, dan kan de wethouder daarvan afkijken. Om een lang verhaal kort te maken, we hebben verschillen tussen 2021 en de performance die ik te schokkend vind om daar zomaar langs te trekken en dan noem ik nog een keer de cijfers. Het eigen vermogen zakt met € 5 miljoen, de voorziening zakt met € 700.000,00 en we praten over 2021, ik vergelijk de prognosebalans met de feitelijke door de accountant goedgekeurde balans van eind 2020 en dan praat ik even niet over de verschillen met 2018. In 2021 is het eigen vermogen gezakt met € 5 miljoen, de voorzieningen zijn gezakt met € 700.000,00, de liquiditeitspositie op werkkapitaalniveau zakt met € 8 miljoen en dat vind ik schokkend, temeer daar de afschrijvingen daar niet bij zijn opgeteld, althans de afschrijvingen zijn geconsumeerd, laat ik het zo formuleren, en verkoop van onroerend goed is ook geconsumeerd. Dat betekent dat je per saldo dit jaar een cash outflow van € 10 miljoen hebt gehad. Wanneer de liquiditeitsbalans eind 2020 een bepaald bedrag aangeeft en het een jaar later € 8 miljoen minder is, plus afschrijvingen, plus verkoop van onroerend goed, dan kom je op zo'n bedrag. Als ik dan een oordeel aan mijn fractie en het kernteam dat wij hebben, moet voorleggen, vragen ze zich ook af wat hier aan de hand is en wat dat over de komende vier jaar zegt. Ik nodig de wethouder met nadruk uit om hierop in te gaan en hier nadrukkelijk uitleg over te geven want op het moment dat we met elkaar praten over de Begroting 2022-2025 en de basis 2021 een zeer zwakke basis is, geeft dat nog extra zorgen. Als de wethouder in staat is om mij comfort te geven met een uitleg over wat er in 2021 is gebeurd waardoor de logische verbinding met de Begroting 2022-2025 aanwezig is en goed verklaard kan worden dan is dat prima, maar ik begrijp het niet en ik wil het begrijpen want € 10 miljoen cash de deur uit is een te groot bedrag om zomaar te laten lopen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik toets even en het is misschien wel even handig om dat papiertje met die vragen en getallen te hebben, dan kan nu al aan de antwoorden worden gewerkt. Helder, dat gaan we naar de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, dank u voorzitter. Dank aan de wethouders voor de antwoorden op onze vragen over de gezonde begroting die dankzij de noeste arbeid van het college en de raad tot stand is gekomen, waarbij we grote maatschappelijke investeringen hebben gedaan ten gunste van de Wassenaarders. Dank ook aan het college voor de toezegging die het heeft gedaan dat het zich de komende maanden zal richten op het realiseren van de laatste maatregelen...

De **voorzitter**: Wacht even, een deel van de raad krijgt het nu niet mee en misschien is het een idee dat jullie beiden even... of is het inmiddels helder? Oké, dan nu alle aandacht voor de heer Nijman, dank.

De heer **Nijman**: Dat het college zich de komende maanden zal richten op het realiseren van de laatste maatregel. Ik wil ik graag een toelichting geven op het technische amendement dat we willen indienen, dat is door de meerderheid van de raad medeondertekend. We zijn namelijk voor

een duidelijk begrotingsdiscipline die we ook de afgelopen periode hebben gehandhaafd en dat gaat om de reserve Grote projecten. Die mag nu en in de toekomst niet worden gebruikt om exploitatiekosten te dekken overeenkomstig de gedachte van ons coalitieakkoord van zuiver begroten en niet de exploitatiekosten ten laste van de reserves te brengen, maar van de lopende rekening. Wij dienen hem bij dezen nu in.

De **voorzitter**: Dan is dit amendement bij dezen ingediend en maakt het deel uit van de beraadslagingen. Er is een vraag van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: In de kern heeft dit amendement onze steun. De kwestie ligt op een gegeven moment in definities, we hebben hier een aantal jaren meegemaakt waarin gesteld werd, als je ieder jaar voor € 300.000,00 aan onroerend goed verkocht, het going concern was en het ieder jaar als opbrengst in de begroting kon worden opgenomen. Dat is op een gegeven moment met ingang van deze coalitie van de baan vanwege het feit dat de accountant het niet meer accepteerde. Op het moment dat je als consultant permanent werk hebt, is dat je business en als je eens in de zo veel tijd een groot project hebt, kan dat via de algemene reserve gaan. Staat u dan ook na dat de definitie van operationele kosten en die van bijzondere kosten onderdeel zal zijn van de reactie op uw amendement?

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Wat wij willen bereiken, en dat is wat uitgebreider dan ik net zei, is dat je niet de reserve Grote projecten gaat gebruiken om je exploitatiekosten te dekken. Die is daar niet voor bedoeld, die is voor grote projecten bedoeld.

De heer **Hendrickx**: Ik ben het helemaal met u eens, maar de vraag is wanneer iets exploitatie is en wanneer iets bijzonder is, daar zit de crux.

De heer **Nijman**: Volgens mij is dat duidelijk bij het college en hoef ik die definitie nu niet in te vullen, maar daar komen we later op, we blijven daar zeker op controleren uiteraard. Dan wil ik graag door. Eerst wil ik nog even een algemene opmerking maken over de vele technische vragen. Wij waren met een paar mensen bij de technische tafeltjesavond waar heel veel technische vragen gesteld konden worden en het is jammer dat die gelegenheid niet gebruikt is en dat we dat toch vanavond hebben gedaan, met name omdat een deel van ons goede debat en discussie opgaat aan de beantwoording van technische vragen, maar dat is even een keerzijde. Wij hebben de coach-coördinatoren, die heten blijkbaar coco's, van de nieuwe ambtelijke organisatie gezien. Het was gewoon fantastisch om die mensen te ontmoeten, te zien hoe ze samenwerken en wat voor energie daarin zit. We hebben antwoord op bijna al onze vragen gekregen, ze konden deze keer slechts 29 vragen niet beantwoorden. Die zijn nagezonden en met u allen gedeeld. Het is alleen maar een oproep om daar de volgende keer met zijn allen zo veel mogelijk gebruik van te maken want daarmee kunnen heel veel vragen van tevoren worden beantwoord en dan hoeven we het daar niet in de raad over te hebben. Dan nog een opmerking naar de heer Hendrickx. Zoals al aangegeven wil ik de liquiditeitsprognose voor tien jaar per jaar en ik ben blij dat de wethouder dat heeft toegezegd, maar ik wil nog even duidelijk maken wat we daarin opgenomen willen zien. Dat zijn de volgende componenten: de extra gelden uit de septembercirculaire, de gevraagde investering in Alliander, de conservatieve inschatting van de verwachte opbrengsten van de verkoop van vastgoed en grond, een actuele inschatting van de kosten voor de gemeente van de renovatie van De Paauw en de geactualiseerde bouwkosten van de sporthal en de gymzaal, maar ook een conservatieve inschatting van de extra inkomsten uit het Gemeentefonds door de uitbreiding van het Rijnlands Lyceum. Dan hoorde ik in de eerste termijn een aantal uitspraken waar ik toch niet helemaal achter kan staan, mijnheer Hendrickx. Het is namelijk niet zo dat wij onze zelfstandigheid te danken hebben aan het feit dat de gemeente Wassenaar geen leningen, geen vreemd vermogen, heeft, dat heb ik u toch in de eerste termijn horen zeggen. De meeste gemeenten in Nederland hebben leningen om hun investeringen te kunnen bekostigen, de VNG schrijft niet voor niets voor dat een gemeente met een nettoschuldquote van minder dan 100 voldoende scoort. Hierbij is dan de nettoschuldquote gedefinieerd als nettolening in aftrek van banksaldo gedeeld door de totale baten van de begroting of € 70 miljoen. Dus wij mogen in theorie een nettoschuld van minder dan € 70 miljoen hebben. Dat hebben we niet, wij zijn een van de weinige gemeenten in Nederland met een negatieve waarde, min 23, conform de Begroting 2022. We hebben dus eigenlijk, dat hebben we al eerder gememoreerd, een hele sterke financiële positie, veel sterker dan de meeste gemeenten. Ik pauzeer even.

De heer **Hendrickx**: Ja ik zat al te wachten, ik dacht ik laat hem even een beetje bungelen.

De **voorzitter**: Ik wou zeggen, dit was een uitlokkende blik.

De heer **Hendrickx**: Hij zat zo vragend te kijken.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Als je zo hard vraagt dan moet je even wachten. Nee volstrekt niet, ik wil hier geen uitleg geven over waarom wij niet met Voorschoten zijn gefuseerd, er liggen vooral andere redenen ten grondslag aan waarom wij niet gefuseerd zijn, maar dat vertel ik dan nog wel een keer. Ik zal proberen om mijn zeven jaar lidmaatschap van de raad in zeer verkorte vorm aan u over te dragen. Nee, ik trek de vergelijking met de gemeente Haren bij Groningen. Die gemeente wilde ook niet met Groningen fuseren, maar die zijn op een schuld afgeknapt. De Eerste Kamer heeft uiteindelijk goedgekeurd dat de gemeente Haren moest fuseren met Groningen. Er zijn twee redenen waarom een gemeente kan fuseren of gedwongen kan worden om te fuseren, namelijk wanneer er een gebrek aan bestuurskracht is, waarbij de bestuurskrachtmetingen voor Wassenaar de afgelopen jaren negatief uitkwamen, en er moet de voorwaarde van een penibele financiële situatie aan zitten. Wassenaar is altijd, op dit moment als een van de vijf gemeenten in Nederland, een gemeente geweest zonder schuld. De kwestie is dat het moment waarop je naar een negatief vermogen gaat, je het argument dat je een financieel niet-penibele situatie hebt niet meer kunt gebruiken en dan is Wassenaar twee argumenten kwijt om niet gedwongen te kunnen worden om te fuseren, namelijk de bestuurskracht was de afgelopen twee metingen negatief, ongetwijfeld kan er een nieuwe komen en als we met elkaar willen dat dit een goede bestuurskrachtmeting is, kan dat ook. Het tweede is dat het anders wordt op het moment dat je in een schuldensfeer komt en dat is waar ik op duidde toen ik zei dat je heel hard doorloopt op het moment dat je naar deze ontwikkeling van de liquiditeit gaat kijken, zeker wanneer je in 2018 nog op € 45 miljoen stond en in 2025 min een paar miljoen. Het gaat dan om de trend en of je die trend kunnen stoppen. Dat is waar ik voor waarschuw, het gevaar van een zwak financieel beleid dat ik hier detecteer.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: We kunnen hier heel lang over discussiëren en ik neem de uitnodiging aan om eens samen te gaan zitten om die zeven jaar over te dragen, maar de gemeente komt niet zozeer in de problemen doordat de gemeente die schulden heeft, dat hangt ervan af hoe groot je schuld is ten opzichte van al je bezittingen en de bestuurskracht is natuurlijk ook belangrijk. Des te meer reden dat de raad stabiel en professioneel blijft opereren. Ik wil nu graag verder met mijn tweede termijn. De toezichthouder kijkt in die zin echt niet alleen maar naar het banksaldo, die kijkt naar de baten, de lasten, de verplichtingen en de bezittingen, gelukkig kijkt de toezichthouder iets breder. Ten slotte spreken wij onze steun uit voor de verandering van de financiering van de bibliotheek en ik wil graag benadrukken waarom. Wij zijn bijzonder onder de indruk van wat de bibliotheek de afgelopen jaren met name heeft gedaan, die heeft innovaties doorgevoerd, nieuwe diensten doorgevoerd en nieuwe bronnen van inkomsten aangeboord. Tijdens de corona was onze bibliotheek een van de eersten die met een systeem dat ze hadden bedacht weer boeken kon uitlenen. Ze hebben echt hun stinkende best gedaan om de dienstverlening zo veel mogelijk op peil te houden en ik wil hier nog even de lof uitspreken voor Mariska Koning en haar team. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat is het woord aan de heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter. Ik heb bij de voorgaande sprekers een paar verstandige dingen gehoord over het vermogen, de reserves en over de grote projecten, dat waren ook de dingen waarover ik opmerkingen heb gemaakt. Ik wil toch nog even terugkomen op die reserves. Ik heb er bij de hele begroting eigenlijk heel veel moeite mee dat de inkomsten die ooit al eens geteld zijn als inkomsten en die in een reserve verdwijnen daar vervolgens uitgehaald worden en dan bij de inkomsten geteld worden. Dat houdt in dat de gemeente een winst presenteert, om dat maar even zo te noemen, maar dat het vermogen daalt en dat vind ik een hele kwalijke zaak. Ik vind dat een begroting en een jaarrekening leesbaar en begrijpelijk moeten zijn en ik heb gemerkt dat niet alleen de inwoners van Wassenaar, maar ook de heer Everard, jammer dat hij er vandaag niet is, helemaal niet begrijpen wat er precies aan de hand is. Hij heeft daar vragen over gesteld aan de wethouder en de wethouder zou daarop terugkomen. Ik begrijp hoe het in elkaar zit, maar het CDA, en die was niet de enige hoor, begreep er helemaal niets van dat je als gemeente winst kunt maken en dat je vermogen dan daalt. Om die reden zal ik niet met de begroting instemmen. Dan de bibliotheek. Ik ben blij met de toezegging dat we alles in een keer gaan bekijken en ik stem dan ook in met deze verhoging, maar wel met de toezegging dat we het een keer in zijn geheel gaan bekijken. Dan de twee laatste punten. Er is een inrichtingsplan voor het centrum, de

ondernemers in het eerste gedeelte, het gedeelte bij het plein, hebben te horen gekregen dat zij hun terrassen slechts een meter uit de gevel mogen hebben. Zij hebben daar bezwaar tegen gemaakt en ze hebben te horen gekregen dat in januari-februari 2022 de ambtenaar langskomt om de terrasindeling te bespreken. Ik vind het wel een hele rare zaak dat die mensen eigenlijk te horen krijgen 'je krijgt minder terras', ze mogen daar blijkbaar geen bezwaar tegen maken, en dat vervolgens wordt gezegd 'in januari-februari gaan we het je vertellen'. Ik zou willen vragen om die ondernemers op een hele serieuze manier te gaan behandelen en dat ze in ieder geval niet beperkt worden in de terrassen, vooral omdat het om dat ene gedeelte gaat, het eerste gedeelte. De meeste mensen noemen dat het achterste gedeelte, maar het is het eerste gedeelte, het voorste gedeelte bij het plein. Dat was het. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja dank u voorzitter. Allereerst dank aan het college voor de beantwoording van alle vragen, ik denk de antwoorden duidelijk waren. Ook steun voor de amendementen, degenen waarvan wij indiener of mede-indiener zijn. Zoals eerder gezegd zal de focus voor de resterende periode op de uitvoering moeten liggen en er is al eerder gezegd dat een aantal zaken weliswaar in de steigers staat dan wel vergoed is, maar het moet op een aantal punten nog echt wel gerealiseerd worden en tastbaar zijn. Het is ook duidelijk, en dat signaal is denk ik ook bij het college overgekomen, dat er op een aantal gebieden nog een aantal meters te maken is, de afvalinzameling en duurzaamheid zijn daarvan twee voorbeelden, en dat er een aantal onzekerheden is, dat was ook weer duidelijk in de laatste discussie, die toch mogelijk om bijsturing vragen als die zaken zich voordoen, denk aan het Gemeentefonds en de liquiditeiten. Verder denk ik dat we kunnen terugkijken op een goed debat met goede inbreng. Zoals collega Van Noort al zei, kunnen we zien dat de verkiezingen in aantocht zijn en dat is natuurlijk wel een bepaalde invalshoek. Zoals ieder jaar is er discussie over de reserves en voorzieningen die toch de leesbaarheid van het stuk altijd wat moeilijker maken, we hebben ook al eerder gezegd dat de staat van herkomst en de besteding van middelen en liquiditeitsoverzichten hele nuttige data zijn naast de data die je natuurlijk als balans en exploitatiebegroting ziet. Samenvattend denk ik dat deze coalitie als die na de verkiezingen in 2022 de taken overdraagt, kan terugzien op een gezonde erfenis. Wij zijn daar zo van overtuigd dat we weer onderdeel willen zijn van een volgende coalitie want we zijn echt van mening dat er een goede basis ligt. Daarmee wil ik de tweede termijn afsluiten. Mijnheer Van Noort zei dat iedere nieuwe coalitie zegt dat ze een puinhoop aantreffen, maar dat zeggen wij niet, wij zeggen dat we graag doorgaan op deze gezonde basis.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja dank voorzitter. Iedere coalitie spreekt aan het eind inderdaad uit dat er een gezonde basis ligt om op verder te bouwen. Dat was volgens mij ook bij de vorige coalitie het geval en als je dan het coalitieakkoord leest, was het een puinhoop en wordt nu orde op zaken gesteld. Ik ben eigenlijk vooral blij dat we de lijn hebben doorgetrokken en ik hoop dat we met deze periode nu echt een aantal zaken kunnen afsluiten die volgens mij geen gevaar waren. De zelfstandigheid van Wassenaar is volgens mij nooit in gevaar geweest, wat sommige partijen wel deden voorkomen. De penibele financiële situatie van de gemeente wordt in 2022 ongetwijfeld ook weer een agendapunt, maar ik hoop dat we met zijn allen concluderen dat we er financieel gezond voorstaan en dat het risico echt niet is dat we in 2022 failliet zijn. Dat hoor ik volgens mij nu al acht jaar en het is volgens mij nog nooit gebeurd.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, voorzitter, wie de schoen past trekke hem aan. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik de heer Van Sloten zowel als lid van een coalitie als als lid van de oppositie heb meegemaakt en de enige vraag die ik heb, is of hij verschil ziet tussen die twee periodes want dat zou natuurlijk wel heel fijn zijn, maar om nou de indruk te wekken dat de mening van Hart voor Wassenaar is dat wij bijna failliet zijn dat is een hele verkeerde indruk want dat denken wij absoluut niet, laat daar geen misverstand over bestaan. Met nu nog € 32 miljoen op de bank kun je zeker nog vier jaar door voordat het geld op is. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Laat dat dan het uitgangspunt zijn voor de verkiezingsprogramma's, dat we nog gemakkelijk vier jaar verder kunnen. En dan gaan we fuseren, ik schrijf hem alvast op voor Hart voor Wassenaar. Zonder gekheid, volgens mij sluiten we net als vier jaar geleden af met een vrij solide basis voor Wassenaar als dorp zonder ontzettend grote ambities. Ik zou af en toe wel

willen dat we wat meer onze nek uitsteken, zeker omdat we juist die basis hebben en we dingen kunnen doen. Dan is het jammer dat we nu horen dat de verduurzaming van het vastgoed stilligt omdat er geen capaciteit is. Dat is nou juist een punt waarvoor je bij de gemeenteraad moet langsgaan om te zeggen 'we hebben hier eigenlijk geen capaciteit voor', misschien moeten we daar wel iets mee en hebben we gewoon geld nodig. Het is jammer dat dit eigenlijk niet goed gedaan wordt en dat raakt ook aan het ambitieniveau dat je als ambtelijke organisatie moet hebben. Volgens mij moet je dan heel goed de dialoog met de raad aangaan om te kijken waar de prioriteiten liggen want zoals ik in het begin van mijn eerste bijdrage ook al aangaf, ligt er nogal een lijst met zaken die net niet helemaal zijn afgerond terwijl het volgens mij wel de bedoeling was dat het nu allemaal klaar zou zijn. Dat maakt het jammer dat je als raad en college volgens mij net niet helemaal in sync bent om te kijken wat de prioriteiten zijn. Verder heb ik eigenlijk geen punten meer voor de tweede termijn. Voor het eerst in deze collegeperiode zullen wij instemmen met de begroting, ook al is het omdat er eigenlijk heel weinig in staat.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan is het woord aan de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik heb net even hard zitten denken over wat mijnheer Paulides vertelde over wat wij niet wisten en ik begreep er inderdaad niets van, dus ik confirmeer dat hierbij. Dank voor de steun voor de motie over de scooters, wij kijken daarnaar uit. Ik moest toch nog even denken aan het type scooters en toch nog een vraag aan de wethouder. Kijken wij naar scooters die langzaam gaan, 25 km per uur, of naar scooters die sneller gaan en waarop iemand een helm op moet hebben? Dat schoot me ineens te binnen, misschien een korte uitleg. Iedere keer als ik hoor hoeveel gezinnen in Wassenaar nog in armoede leven, komt dat toch wel weer even binnen en het is goed om te horen dat er maximaal wordt ingezet op de armoede en dat wij ons uiterste best doen om het zwembad warm te houden voor de zwemles. Wat betreft de 350 mensen in de bijstand, ik heb het idee dat dit aantal niet echt terugloopt. Ziet de wethouder nog kansen om daar iets aan te doen? Het is nu een tijd waarin er meer banen beschikbaar zijn dan er mensen zijn en daarin moet toch wel wat voortgang in de boeken zijn. Ik ben best verbaasd dat de jeugdzorg zes maanden na dato mag factureren in het nieuwe jaar en dat maakt budgetteren inderdaad best moeilijk. Valt daar niets aan te doen? Gedurende het jaar is het allemaal prima, maar ik kan me voorstellen dat je aan het eind van het jaar de facturen binnen twee maanden wilt hebben omdat ook de boeken dicht moeten. Misschien was het niet helemaal duidelijk wat wethouder Wassenaar zei over Auberge de Kieviet. Hij zei dat er een aanvraag is geweest voor een andere bestemming, maar het was mij niet helemaal duidelijk of dat voor de arbeidsmigranten of voor een hele andere bestemming was. Misschien daar nog wat verduidelijking in. Wat betreft projecten denk ik dat het helemaal goed is om te beginnen zoals we nu willen, maar ons trackrecord wat betreft projecten is natuurlijk niet zo goed. Er wordt later heel vaak verklaard waarom iets niet zo snel gaat, er zijn altijd allerlei redenen voor waarom iets niet lukt of niet zo vlot gaat. Ik denk dat het wel belangrijk is dat we die mentaliteit gaan veranderen en dat je als je terugkomt niet alleen komt vertellen dat er vertraging is, maar ook hoe je die vertraging gaat inlopen en dat je er iets aan gaat doen in plaats van dat je gaat verklaren waarom alles niet zo loopt. Verder steunen wij ook de begroting. Daarbij wil ik het laten, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan geef ik het woord graag aan de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ja dank u wel voorzitter. Ik hoorde net van de heer Hendrickx dat we nog vier jaar geld kunnen uitgeven en dan bekruipt mij toch de gedachte dat ik misschien toch te vroeg stop, maar ik neem aan dat het zo niet bedoeld is. Ik dank het college voor de beantwoording, maar ik ben wel enigszins teleurgesteld in die beantwoording want ik heb bij de wethouder van het Sociaal Domein eigenlijk een motie ingediend om dat beleid te versterken en dan raadt hij het af en datzelfde geldt voor de wethouder die over de energietransitie gaat. Een motie die alleen maar zegt 'we ondersteunen het en we maken het allemaal wat sterker en wat robuuster' wordt ook ontraden en dat vind ik jammer. Ik wil bij dezen wel aangeven dat de motie inzake de hernieuwde ambitie van de gemeente Wassenaar op de CO₂-reductie... We gaan daar volgende week in commissieverband over praten en ik wil deze motie dan ook nog even aanhouden om te kijken wat die discussie oplevert. Dit heb ik in overleg met medeondertekenaars D66 en GroenLinks gedaan. Ik kom daar nog op terug. Dat was eigenlijk alles, dank u wel.

De **voorzitter**: Prima, dan brengen we die motie vanavond niet in stemming. Ik dank u wel en dan gaan nu naar mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u wel voorzitter. Ik wil ook namens onze fractie het college bedanken voor alle antwoorden en het steunen van het amendement. Ik heb veel opgestoken van de discussie tussen Hart voor Wassenaar en de VVD over de liquiditeit, dus dat zien we allemaal terug in de

volgende besprekingen, dank daarvoor. Ik heb nog wel een vraag, die wil ik toch wel heel graag stellen en die gaat over het onderhoud van het gemeentekantoor. Tijdens de eerste termijn zei de wethouder dat daar zuinig mee wordt omgegaan, terwijl de bedoeling van de vraag was om het college te vragen vanuit goed werkgeverschap behoorlijke huisvesting te verzekeren zolang de verbouwing en aanpassing hier in De Paauw nog niet voor elkaar is. Dus die vraag stel ik nog even aan de wethouder. Verder nogmaals dank voor alle antwoorden. Wat betreft de energietransitiemotie, daar is net al een en ander over gezegd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Het woord is aan de heer Mulder.

De heer **Mulder**: Dank voorzitter. Dank aan het college voor de beantwoording. We hebben eigenlijk niet veel voor de tweede termijn en ik richt me op de amendementen. We zullen voor de amendementen stemmen, behalve voor het amendement van de heer Zoutendijk. Ondanks dat ik persoonlijk een gebruiker van deze toiletten zou zijn, zijn wij van mening dat er veel meer mogelijk is voor ondernemers om gewoon gastvrij te zijn en ook kunnen mensen gewoon bij inwoners aanbellen en vragen of ze even naar het toilet mogen. Verder staan er mobiele toiletten op veel plekken waar verbouwingen aan de gang zijn. De investering staat naar onze mening niet in verhouding tot het maatschappelijk rendement en daarom zullen wij dit amendement niet steunen. Ik ben even kwijt of beide moties van de PvdA zijn ingetrokken, maar die zullen wij niet steunen. De motie van het CDA over de deelscooters steunen wij wel. We zijn na het verhaal van het CDA wel erg benieuwd geworden welk soort scooters de wethouder in petto heeft voor de motie van het CDA, maar het is een goed en gemakkelijk uitvoerbaar initiatief. Mobiliteit verandert continu en deze schakel past daar uitstekend bij. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het nodigt bijna uit om te combineren: ik bel even bij u aan, 'mag ik even van uw toilet gebruikmaken en een scooter lenen?'. Het wordt steeds mooier in Wassenaar. Ten slotte gaan we naar de heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dank u wel voorzitter, ook voor de beantwoording van de vragen in de eerste termijn. Even over het aardgas. Mijn opmerking over het verzet tegen de mogelijke verplichting tot afkoppeling van aardgas ziet op het punt dat er geen wetgeving is die het mogelijk maakt om een woning binnen te treden om het gas af te sluiten en er zijn gemeenten die ervoor pleiten dat die wet er wel zou moeten komen. Mijn opmerking was dat wij als gemeente niet moeten meewerken aan de lobby om die wet tot stand te brengen. Dat is een punt ter toelichting en ik zou daar eigenlijk ook wel een reactie van het college op willen krijgen. Mevrouw Gout sprak over goed werkgeverschap voor de ambtenaren in het gemeentekantoor. Ik zou graag voor de gemeenteraad willen dat we de komende periode een prettige temperatuur in de raadzaal hebben, ik vind het nu net niet aangenaam genoeg. Het valt nu nog mee, maar ik zie toch een beetje op tegen de komende maanden en ik vraag daar aandacht voor. Ik hoor dat het allemaal erg ingewikkeld is en ik ben benieuwd of dat kan worden opgelost. Dan het amendement over de wc's. De wethouder reageerde op een eerder concept en ik ben benieuwd hoe het college denkt over de definitieve tekst van het amendement. In de eerste termijn werden de kosten als een probleem opgevoerd, maar het gaat nu over één unit, heel nadrukkelijk bedoeld als instrument om te kijken hoe dat bevalt en of het zinvol is om dat in de loop van de komende jaren verder uit te breiden. Misschien moeten we daar nog aan toevoegen dat iedere Wassenaarder zich ook bij de heer Mulder kan melden, maar dan zou ik dat graag in de gemeenteberichten opgenomen willen hebben. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik kijk even naar het college, hoeveel tijd is er nodig? De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja dank u wel voorzitter. De heer Nijman en ik hebben even wat oogcontact gehad over het amendement over de € 250.000,00 per jaar voor onderhoud wegen. Via de wethouder is daar enige discussie over geweest en u constateerde toen eigenlijk ook terecht dat het in dit geval meer een discussie zou zijn tussen de partijen aan deze tafel. Ik zou vijftien seconden willen gebruiken om dit nader te duiden. Hart voor Wassenaar is op zich voor deze motie en wij willen deze motie ook steunen, maar we hebben van de wethouder vernomen dat het niet kan van de ruimte die hij in de jaarlijkse overschotten heeft vanwege het feit dat daar in wezen een buffer voor tegenvallers in zit. Ik zou dit niet als tegenvaller willen definiëren, daar vind ik het te positief voor en mijn vraag is op welke wijze deze motie uitvoering kan krijgen en wat daarvoor moet gebeuren. Dat is eigenlijk een beetje mijn vraag aan de heer Nijman. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u wel voorzitter. We hebben iets anders van de wethouder gehoord, hij heeft ons verteld dat dit amendement wel degelijk financieerbaar is uit het begrotingsoverschot. Het kost € 250.000,00 en dat is te doen want ik dien natuurlijk geen amendement in dat niet gedekt is, dat snapt u van de VVD.

De **voorzitter**: Dat was dan het antwoord daarop. Ik denk dat het goed is dat er straks nog even een nadere toelichting op die stellingname komt.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, als ik daar even iets op mag zeggen. Als de wethouder zegt 'nee, in dat overschot hebben we voldoende ruimte voor € 250.000,00'..., maar ik moet heel eerlijk zeggen dat ik hem net op basis van de vraag letterlijk hoorde zeggen 'als je door de jaren heen zo veel overschotten hebt, wordt de afweging of je dan de ozb iets meer verlaagd zodat je minder overschotten hebt of dat je het op dit niveau moet handhaven' Het antwoord daarop was: nee, we moeten de ozb op dit niveau handhaven want we hebben de overschotten nodig voor de risico's die in de begrotingen zitten. Op het moment dat dit de keuze is, wordt de keuze tussen het omlaag brengen van de ozb zodat die overschotten minder worden, als die € 250.000,00 erin zou passen, of gaan we de ozb niet verlagen en gaan we die € 250.000,00 per jaar wel doteren aan die voorziening. Dat is de kern van de vraag. Nogmaals, ik meende daarop al een antwoord van de heer Schokker te hebben gehad. Wil hij ons verlichten want ik zie hem ook ja-knikken dat er ruimte voor die € 250.000,00 is, maar dat is pertinent anders dan wat de wethouder net zei over het overschot in relatie tot de ozb.

De **voorzitter**: De vraag aan de wethouder is helder. We hebben een tweede termijn om daar ook klaarheid op te krijgen. Ik hoor graag even van het college hoeveel schorsingstijd u nodig hebt. Er is helemaal geen schorsingstijd nodig.

Wethouder **Schokker**: Nee wat het college betreft niet voorzitter.

De **voorzitter**: Wat het college betreft niet. Dan gaan we nu over naar de tweede termijn aan de zijde van het college en dan is het woord aan wethouder Schokker.

Wethouder **Schokker**: Ja dank u wel voorzitter. Misschien maar even met het laatste punt beginnen want dat zit nog vers in het geheugen. Feitelijk is het zo dat, op het moment dat de amendementen zouden worden aangenomen, we in 2022 met een begrotingsoverschot van € 1,9 miljoen zitten, voor 2023 van € 855.000,00, voor 2024 van € 1,2 miljoen en voor 2025 van € 828.000,00. Er is dus ruimte, maar het is natuurlijk aan de raad om die amendementen zonder begrotingsschade aan te nemen. Daarnaast heb ik gezegd dat er de komende tijd natuurlijk nog wel het nodige te verwachten valt en in die zin achten wij het verstandig dat in ieder geval deze overschotten er wel zijn. Zo heb ik het gezegd. Dan de vragen die zijn gesteld over de liquiditeitsplanning.

De **voorzitter**: Dat roept nog een vraag op bij de heer Weyn. De heer Weyn.

De heer **Weyn**: Ja, dank u wel voorzitter. We praten nu over wegen van C naar B en daar staan wij ook achter, maar ik denk dat wij dan toch ook verder willen kijken dan 2025, je wilt niet iedere paar jaar switchen. Ik begreep in eerste instantie uit uw antwoord dat én een ozb-verlaging naar 0% en wegen van C naar B niet kan, maar mijn interpretatie is ook dat als we nu van C naar B gaan, we kijken natuurlijk naar deze begroting, we in principe ook op B blijven. Ik vind het een beetje een verkeerde voorstelling dat het nu kan omdat we vijf jaar overschotten zien en we in 2026 teruggaan. Ik denk niet dat u dat bedoelt, maar ik wil die suggestie wel even wegnemen, we gaan nu naar B en daar blijft het op. De wereld kan natuurlijk veranderen, maar het moet niet zo zijn dat dit ieder jaar een switch wordt.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, in reactie hierop. Het saldo dat ik net noemde voor 2025 is € 828.000,00 en dat is ook een structureel saldo. Dit is een bevestigend antwoord, er is ruimte. Als ik het over een verlaging had, dan had ik misschien nog in mijn hoofd dat de verhoging van de ozb oorspronkelijk 10% was en dat gaat nu naar 5% en dat vind ik al een verlaging. Het gaat niet naar nul, daar heb ik het niet over gehad en dat is volgens mij ook helemaal geen voorstel.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, voor het laatst op dit punt.

De heer **Hendrickx**: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb heel veel moeite met de beantwoording van de wethouder op dit punt. Hij zegt 'in wezen hebben we een aantal malen zelfs een structureel overschot van meer dan een miljoen en in 2025 van € 800.000,00'. Ik stel dan de vraag waarom we een structureel overschot van dat bedrag hebben, wat de functie van dat overschot is en als je dat overschot hebt, waarom je de ozb dan niet verder zou verlagen. Ik zeg niet dat ik dat wil verlagen, maar ik probeer de logica te vinden waarom er een structureel overschot is dat geen functie heeft en nu voor een deel een functie zou kunnen krijgen en waarom de verhoging toch plaatsvindt, terwijl je in 2022 in feite 0% verhoging kunt doorvoeren en je dan ook nog ieder jaar een structureel overschot hebt want 5% is ongeveer € 550.000,00 tot € 600.000,00 en die € 600.000,00 zit binnen het structurele overschot dat we hebben. Dan stel ik dus de vraag wat de overwegingen zijn om toch de ozb met 5% te verhogen. Ik probeer te begrijpen waarom dat is.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter dank u wel. Wat ik ook in de eerste termijn heb aangegeven, we hebben bijvoorbeeld de cao-verhoging nog niet verwerkt en er zijn verplichtingen in de jeugdzorg die we nog niet precies weten. In die zin is het toch een buffer die je hebt. Sorry, meer kan ik er niet over zeggen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dit is wel een kernpunt. Aan de ene kant wordt gezegd 'we hebben een structureel overschot dat niet onder de € 800.000,00 ligt' en op het moment dat deze raad over de invulling van dat overschot begint te praten, komt ineens het argument op tafel 'ja het is toch een buffer en wij kunnen niet zomaar aan die buffer zitten'. Het is of het een of het ander en als je zegt dat het een buffer is dan is het een buffer ook al kan later blijken dat die buffer niet nodig was. Hij heeft volgens de wethouder een gedefinieerde functie met een bedrag waar je niet aan mag aankomen. Dan is dus de vraag of er ruimte is of dat het af gaat van die buffer die u bedoeld hebt om zekerheid te bieden.

De **voorzitter**: Oké, de vraag is helder en volgens mij is daar maar één antwoord op mogelijk. Op het moment dat je dit amendement aanneemt, gaat dat natuurlijk van de voorgestelde buffer af. De wethouder op dit punt.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, er is ruimte om dit amendement aan te nemen en dat ligt voor. Het college geeft daar een oordeel over en daarnaast wijs ik erop dat er mogelijk nog extra zaken aankomen.

De **voorzitter**: Helder. De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja dank u voorzitter. Wethouder, als wij een structureel overschot en geen onzekerheden zouden hebben, zouden we het besluit kunnen nemen om helemaal geen ozb-verhoging door te voeren, maar omdat er in de risicoparagraaf nog onzekerheden staan, hebben wij ook gezegd 'laten we dat dan nu niet doen'. Op het moment dat er meer duidelijkheid over is en die ruimte er wel zou zijn, zijn wij de eerste die de ozb wil aanpassen. In die zin moet ik de heer Hendrickx gelijk geven, als we inderdaad een structureel overschot hebben, kunnen we het voorzieningenniveau omhooggooien, je kunt het aan de inwoners teruggeven of een combinatie van beide en dat is overigens ook een deel van wat we vandaag doen, we geven vandaag een deel terug aan de inwoners. Dat gebeurt dus nu en ik snap ook heel goed dat de wethouder zegt 'we moeten nu eigenlijk die volgende stap nog niet zetten tot we meer zekerheid hebben'. Ik noem even de extra taken in de jeugdzorg die we over een paar maanden weten en de herijking van het Gemeentefonds. Dat zijn grote onzekerheid en het zou daarom niet verstandig zijn om dat nu te doen, helaas zullen we toch die 5% moeten doen, maar we moeten in de tijd, over een jaar of bij de kadernota, zeker kijken wat we met die ozb doen. We hebben natuurlijk in 2019 een motie aangenomen wat een deel van de basis is om nu de halvering te doen en als dat niet nodig is dan draaien we het terug, dat hebben we met zijn allen gezegd. In die zin is het antwoord op uw vraag: ja, er is ruimte voor deze wijzigingen, als ik het goed van de wethouder heb gehoord, maar we kunnen niet ook nog de ozb helemaal niet verhogen, gewoon omdat er te veel onzekerheden zijn. Heb ik het zo goed begrepen wethouder?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter, zo hebt u het goed begrepen, dat is ook wat ik heb gezegd.

De **voorzitter**: Helder. De heer Zoutendijk op dit punt nog.

De heer **Zoutendijk**: Ik wil heel graag weten welk deel van de bedragen in de verschillende jaren buffer is en welk deel structureel is. Ten tweede vraag ik me het volgende af. Als er een bedrag voor een buffer is opgenomen, kunnen we die dan niet oormerken, waar is die buffer dan voor, voor welke doelen en welke risico's? Als voorzienbare risico's zijn de herijking van het Gemeentefonds en de Jeugdwet WMO genoemd, maar dan wil je dat natuurlijk kapitaliseren, dan weet de raad ook wat een structureel overschot is en wat nu echt voor die risico's bestemd is.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja voorzitter, we hebben vorige week in de brief geprobeerd aan te geven wat de nieuwe saldi zijn naar aanleiding van de verwerking van de septembercirculaire. Dat is de ruimte die er nu voor de raad is. Ik heb net ook gewezen op de risico's die er nog zijn en verder kan ik in een begroting niet iets in een reserve voorstellen en als u dat wilt, zal dat bij de jaarrekening moeten. Anders zouden we een stelpost of iets dergelijks moeten opnemen en dat vond het college niet verstandig. We hebben bij de herijking van het Gemeentefonds in het verleden wel stelposten opgenomen, maar dat ging van hier tot Tokio, de ene keer had je € 500.000,00, dan was het weer € 2 miljoen en daarom hebben we nu gezegd 'we weten het gewoon niet'. Dat is de achtergrond dat het in de risicoparagraaf is benoemd.

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Dat snap ik. Enerzijds een stelpost, maar anderzijds is kennelijk ook sprake van een structureel overschot en ik zou graag per jaar willen weten welk deel een stelpost en welk deel een structureel overschot is.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Wij kunnen dat natuurlijk best, ook als onderdeel van de najaarsnota, even naar u toesturen om dat helemaal duidelijk te hebben. Dat wil ik graag toezeggen.

De **voorzitter**: Dan wordt bij dezen toegezegd dat er een nadere duiding komt met daarin de saldo's opgenomen. Ik ga toch nog even kijken want ik heb de indruk dat we nu in kringetjes gaan terwijl er natuurlijk via een amendement gewoon een keuze ligt om geld te besteden en dat is uiteindelijk een keuze die de raad maakt, daar heeft het college een oordeel over geveld. Mijnheer Hendrickx, zit er nou nog een...

De heer **Hendrickx**: Ja, er is nog een heel stuk onvrede. Nogmaals, wij kunnen het amendement op zich steunen. De kwestie is of daar ruimte voor is en de wethouder is zeer onduidelijk over of die ruimte er is. Nogmaals, op het moment dat dit aan de orde komt, en die motie is een paar dagen geleden ingediend en die had ook vandaag ter tafel kunnen liggen, dan was die € 250.000,00 ook aan de orde gekomen binnen datzelfde overschot dat gemiddeld 8% van de WOZ is. Dus op het moment dat deze motie er is, die niet voorzien was toen de begroting tot stand kwam... Tijdens de totstandkoming van de begroting is ervoor gekozen om deze buffers aan te leggen vanwege de risico's die geïnventariseerd zijn. Ik vind het iets te gemakkelijk om dan te zeggen 'we hebben toch nog € 250.000,00 ruimte' want dan had die € 250.000,00 er nooit in mogen zitten. Er wordt op een ongelooflijke manier heen gedraaid om of de begroting correct is of dat hij niet correct is en het verschil dat gemaakt wordt, is of de € 250.000,00 van het amendement er wel of niet inpast. Daar gaat het om.

De **voorzitter**: Dan vat ik uw vraag aan de wethouder samen en dat is dan gewoon een ja-nee antwoord: zit er de ruimte in om dit amendement te kunnen uitvoeren?

De heer **Schokker**: Voorzitter, het antwoord is: ja er zit ruimte in om het amendement uit te voeren.

De **voorzitter**: Helder, dan is dat bij dezen helder uitgesproken. Gaat u door wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dan over de liquiditeitsplannen, daar zijn vragen over gesteld door de VVD en door de heer Hendrickx. Ik had al toegezegd dat er een liquiditeitsplanning komt en het college zal daarin ook rekening houden met gelden uit de septembercirculaire, die worden sowieso in de najaarsnota verwerkt. De investering in Alliander die hier volgende week voor de eerste keer wordt behandeld, waarvan we dan in ieder geval weten of de raad dat wel of niet wil. We zullen de

opbrengst van de verkoop van vastgoed van gronden meenemen, die zijn destijds in de prognose voor de kadernota meegenomen en die kunnen we hier ook weer in meenemen. We geven de meest actuele inschatting van de renovatie van De Paauw en we kijken ook naar de bouwkosten van de sporthal en de gymzaal al is het wel zo dat ik daar niet heel veel nieuwe cijfers verwacht, maar we kijken daar nog even kritisch naar. Dat nemen we mee en we doen het voor tien jaar, maar we zullen wel, wat de heer Hendrickx vroeg, de reconciliatie om het maar zo te noemen met de meerjarenbegroting natuurlijk in de gaten houden want ik begrijp die vraag van de heer Hendrickx natuurlijk. Het lijkt me eerlijk gezegd handig om dat direct voor de komende tien jaar te hebben net zoals we dat voor de kadernota hadden, maar als er geen prijs op wordt gesteld om dat voor tien jaar te hebben dan kunnen we het natuurlijk ook voor vier jaar doen, maar ik begreep dat het voor tien jaar was.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja dank u voorzitter. Ja inderdaad tien jaar en dan per jaar. Kijk gewoon naar de kadernota, die bijlage zag er heel goed uit. Ik vroeg ook om een conservatieve inschatting van de extra inkomsten die we gaan krijgen door het hoge aantal leerlingen op het Rijnlands Lyceum door de uitbreiding. Dat geeft namelijk een extra bijdrage aan het Gemeentefonds en die zouden we ook moeten meenemen.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, we zullen misschien met bepaalde aannames moeten werken, maar die zullen we er ook bij betrekken. Dan de vraag van de heer Hendrickx over het eigen vermogen. Hij maakt een vergelijking met de jaarrekening, daarin stond een eigen vermogen van € 59 miljoen. U hebt hier geëxtrapoleerd naar 31 december 2021, ik denk dat het op basis van de gegevens uit de kadernota is en dan kom je op € 54 miljoen. Het verschil daartussen is dat de septembercirculaire en de najaarsnota nog niet verwerkt zijn. Als die verwerkt zijn, komt er ongeveer, maar dat is echt een hele ruwe schatting, € 3,5 miljoen bij. Dan moet je € 3,5 miljoen bij die € 54,5 miljoen optellen en dan kom je alweer op € 58 miljoen uit. U vroeg ook naar de posten bij de liquide middelen. Daarin zijn de effecten van de najaarsnota nog niet verwerkt, dat gaat ook om de verkoop van een aantal panden en dat brengt de liquiditeit echt weer wat omhoog, Daarbij moet je ook ongeveer aan € 3 miljoen tot € 3,5 miljoen denken. Bovendien zit er € 2 miljoen meer in de activa, dus dat werkt ook door in de liquiditeit. U had ook nog een vraag over alle liquide posten. Ik stel voor om dat mee te nemen met de liquiditeitsprognose die ik net heb voorgesteld want dan kunnen we daar serieus op ingaan. Dit is wat ik net in deze tussentijd even heb kunnen vinden als reflectie hierop voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx

De heer **Hendrickx**: Dus de conclusie is dat de geprognosticeerde balans per 31 december 2021 die uit de begroting komt, die heb ik niet geëxtrapoleerd maar die komt uit de begroting, in de najaarsnota wordt aangepast naar nogal betere cijfers. Dat is wat u zegt. Oké, dank u wel.

Wethouder **Schokker**: Dat is correct voorzitter. Dan de vraag van mevrouw Gout over het vastgoed. Er is een voorziening Vastgoed van uit mijn hoofd € 106.000,00 voor het gemeentekantoor. We hebben in het verleden een investering voor het gemeentekantoor opgevoerd om daar een klimaatinstallatie en dergelijke aan te passen. Toen hebben we gezegd dat we niet structureel terug naar het gemeentekantoor gaan en dat we daarom die investering niet doen. U noemt dat goed werkgeverschap, daar moet gewoon een goede omgeving voor de komende jaren zijn. Dat kan dus gedekt worden uit die € 106.000,00. Daarmee kom ik aan het eind van mijn beantwoording.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de wethouder. Zijn er nog vragen? Ja volgens mij nog een of twee vragen.

Wethouder **Klaver**: Ja één opmerking van de heer Paulides over de terrassen. De gesprekken die in januari-februari 2022 gaan plaatsvinden zijn allemaal in relatie tot het definitieve ontwerpinrichtingsplan dat u zelf hebt vastgesteld. We gaan met de verschillende ondernemers aan tafel om te kijken hoe we daar die inrichting aan kunnen geven. Dat is de basis voor wat daar plaatsvindt en dan met betrekking tot de deelscooters waarmee wij heel graag aan de slag willen. We willen sowieso graag dat het elektrische scooters worden, dus dat ze ook echt een bijdrage leveren aan de leefbaarheid in het dorp. Daarbij moeten we nog bepalen of het scooters worden die 25 of 45 km per uur kunnen rijden want de ene rijdt op de rijbaan en de andere op het fietspad. Afhankelijk van de gesprekken die we met mogelijke aanbieders hebben, moeten we even kijken wat het best passend en het meest veilig is. Daar moeten we nog een keuze in maken en ik neem

u graag mee als we een wat definitiever beeld hebben van hoe we dit in Wassenaar kunnen inrichten.

De **voorzitter**: Oké. De heer Paulides op dit punt.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik kom toch even terug op die deelscooters. Als je in de steden kijkt, staan ze overal waar ze niet horen te staan. Bijvoorbeeld bij HGC of Graaf Willem staan in het weekend dertig scooters, als je op maandag komt, staan ze er nog steeds en dat is wel een probleem. Ze komen overal terecht en als we hiermee doorgaan wil ik een echt goed plan hebben over hoe we dat onder controle houden, zodat er niet tien bij de Albert Heijn op de grond liggen en er wat bij de Jumbo liggen. Dat probleem gaan we wel krijgen als we dat niet oplossen. Er moet wel een hele goede afspraak worden gemaakt met degene die deze scooters zal neerzetten. Ik maak me daar een beetje zorgen over want als je in de steden komt, is het daar echt een rommel.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Mijnheer Paulides, daar ben ik het helemaal mee eens en wij zijn hard bezig om de kinderziektes in de andere steden er hier uit te halen. Voor ons is het verbeteren van de mobiliteit erg belangrijk, maar het moet geen overlast veroorzaken en wij proberen echt zo veel mogelijk aan de voorkant de kaders goed in te kaderen.

De **voorzitter**: Oké. Volgens mij is de openstaande vraag beantwoord. Dan gaan we naar de wethouder van Jeugd en participatie en Openbare toiletten.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Een mooie benaming op je visitekaartje, dank u wel voorzitter. Ik heb nog een paar vragen gekregen. Ten eerste de vraag van mijnheer Koetsier over of we nog wat meer kunnen doen aan de BUIG-gelden. Ik heb u eerder uitgelegd dat wij op een gegeven moment van ongeveer 400 naar 320 zijn gegaan en we schommelen nog een beetje op dat bedrag, 330 het is een beetje meer. We hadden verwacht dat we door corona een enorme stijging zouden hebben en daarvoor hebben we in 2020 ook extra geld van het rijk gekregen, maar we hebben die stijging niet gehad. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt is het op dit moment zelfs zo dat ik geen plaatsbare mensen heb, zij moeten eerst helemaal worden opgeleid en getraind. We zitten bijna op het granieten bestand en ik kan er niet zo heel veel aan doen. De BUIG-gelden zijn gebaseerd op T min 2, we hebben nu in 2021 profijt van een overschot, dat zult u in de najaarsnota ook zien, maar dat stelt het rijk op een gegeven moment bij en daarom kunnen we niet structureel enorm doorrekenen. Zoals u ook kunt zien, hebben we dat in het voorstel van 1 april jl. in de berekeningen meegenomen. De facturen binnen twee maanden. We zijn ontzettend blij dat we vanaf 1 januari 2020 naar zes maanden zijn gegaan. Het was eerst een paar jaar of zo, dat was echt onmogelijk, we krijgen nu nog facturen uit 2020 binnen en dat moeten we steeds maar weer bijstellen. We hebben het nu al enorm terug laten gaan naar zes maanden en ik denk dat dit op dit moment het maximaal haalbare is. We onderhandelen nu over 2022 en dat geeft al heel wat hoofdbrekens omdat iedereen meer of minder of iets anders wil. Ik ben blij dat we al naar die zes maanden konden gegaan en ik denk dat twee maanden op dit moment niet bespreekbaar is, zeker niet met de andere problematiek die er speelt.

De **voorzitter**: De heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Ja heel kort mijnheer de voorzitter. We zijn naar de rechter gegaan vanwege de hogere tarieven door deze organisaties en vervolgens sturen ze geen rekeningen. Dat begrijp ik niet helemaal, ze willen meer geld hebben maar ze sturen de rekening niet. Dat is meer een observatie, dank u wel.

Wethouder **Zweerts de Jong**: Zo denken wij inderdaad aan onze kant. Ze moeten de rekening binnen zes maanden nadat de behandeling is geweest sturen. De behandelingen zijn vaak later en ze sturen de rekening natuurlijk vaak pas na de laatste behandeling en daar zit vaak een beetje de crux. In een normaal bedrijf zou je dat ook denken: boter bij de vis, rekening eruit. Mijnheer Van Noort was enorm teleurgesteld over het feit dat wij de motie moesten ontraden. Ik heb al eerder aangegeven dat dit een technisch ontraden is. Wij mogen geen inkomenspolitiek in het Sociaal Domein voeren, dus als wij dat zouden steunen, zouden we eigenlijk iets doen wat niet kan. Vandaar dat ik het technisch moet ontraden, het is niet zo dat wij hem niet sympathiek vinden en ik zal er altijd voor zorgen dat het zo is wat u graag wilt, maar vanwege de manier waarop hij opgesteld is, moet ik hem technisch ontraden. Ik begrijp uw teleurstelling, maar ik kan daar op dit moment gewoon technisch niets mee. Mijnheer Zoutendijk, het definitieve voorstel dat u hebt gedaan met één toilet moeten wij ook ontraden omdat we op dit moment het geld niet aan dat ene

toilet, het onderzoek, de enquête en alles wat daarbij komt willen besteden. We willen wel ons best doen om te kijken of we bij De Slag iets kunnen bouwen, maar ik wil mijn collega er niet op vastpinnen dat het daar per se moet en we als we iets anders vinden dan gaan we... Op dit moment is het beleid dat we proberen zo veel mogelijk publiek-private toiletten te hebben bij de ondernemers of andere organisaties die open kunnen zijn en die nu een toilet hebben en waar mogelijk proberen we natuurlijk invalidentoiletten te promoten. Dat doen we bij de huidige instellingen. Mijnheer de voorzitter, dat was het.

De **voorzitter**: Dank. Dan ga ik even de kring rond. Dan is de wethouder van Duurzaamheid aan bod, aan u.

Wethouder **Bloemendaal**: Dank u voorzitter. In antwoord op de verdere adstructie van de vraag van de heer Zoutendijk. Dank u voor uw nadere uitleg, het college begrijpt nu exact wat u bedoelt. Wij wisten niet dat er een dergelijke lobby bestaat en dat is het goede nieuws. Wij zijn daar geen onderdeel van en zijn ook niet voornemens daar onderdeel van te worden. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Was er nog een vraag aan het adres van de heer Wassenaar? Ja dat is kennelijk wel het geval. O ja natuurlijk, die ging over de Auberge. De wethouder van Ruimte.

Wethouder **Wassenaar**: Ja dank voorzitter, de vraag van de heer Koetsier over de Auberge in relatie tot de arbeidsmigranten en de mogelijke bestemmingswijziging, zo heb ik hem goed opgevat. Als het over de arbeidsmigranten gaat, is daar bij mijn weten geen bestemmingswijziging voor aangevraagd. We hebben daarop geacteerd en een preventieve last uitgebracht op een melding van de buurt en de constatering die we daar gedaan hebben. Ik sprak slechts over een mogelijke bestemmingswijziging indien voor ons duidelijk is dat een hotel-/horecafunctie daar niet zou kunnen en daar willen wij vooralsnog zeker niet aan. Aanvullend kan ik nog melden dat er eind 2019-2020 wel is gesproken over een verzoek om de bestemming te wijzigen in een zorgfunctie en dat verzoek hebben wij vanuit dezelfde overwegingen als wij hebben ten aanzien van het handhaven hotel/horeca afgewezen.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter, toch nog een vraag. Ik hoorde eigenlijk niets over hotel Wassenaar, dat was in principe een hotel en daar worden ook arbeidsmigranten geplaatst. Wat is nou het verschil tussen Auberge de Kieviet en hotel Wassenaar?

Wethouder **Wassenaar**: Binnen het economisch beleid kan hotel Auberge de Kieviet volledig functioneren en is dat ook gewenst. In de ontwikkeling van de groene zone hebben we ook gezegd dat dit op langere termijn ook voor hotel Wassenaar wat ons betreft zeer goed mogelijk is en dat we daar ook naartoe willen werken, maar goed daar zit sinds jaar en dag al een andere ontwikkeling en er gaat even tijd overheen om dat weer om te bouwen, maar het is wel onze intentie.

De heer **Paulides**: Dus hotel Wassenaar is een hotel, maar daar worden sinds jaar en dag arbeidsmigranten opgevangen en dat laten we gewoon zo en Auberge de Kieviet is een hotel en daar staan we het niet toe. Dat is toch wel heel gek.

Wethouder **Wassenaar**: Hotel Wassenaar was vroeger een hotel en dat is al sinds jaar en dag in gebruik voor de opvang van arbeidsmigranten. Kennelijk met instemming van de gemeente, maar met de intentie om dat beleid te wijzigen.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Even heel specifiek. Ik hoorde net dat hotel Wassenaar geen hotel is en daar zitten inderdaad arbeidsmigranten, is die situatie volgens het bestemmingsplan toegestaan of gedogen we die situatie en willen we dat in de toekomst veranderen?

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Dat is volgens het bestemmingsplan niet toegestaan. We gedogen dat in de aanloop naar en de discussie over de groene zone en de wijziging van beleid daarin.

De **voorzitter**: Ja, de allerlaatste keer.

De heer **Paulides**: Maar als je dat heel lang gedooft en je het bestemmingsplan gaat veranderen dan moet je toch legaliseren, dat is dan toch een vervelend situatie?

Wethouder **Wassenaar**: Nee dat is niet waar, je moet een besluit nemen over of je dat wilt legaliseren. Je moet afwegen of je wel of niet wilt handhaven, maar in dit verband zit het in de groene zone en is beleidsmatig gezegd 'wij willen dat in zijn totaliteit beschouwen en dat beleid voor de langere termijn ombuigen als dat kan'.

De **voorzitter**: De heer Zoutendijk.

De heer **Zoutendijk**: Ja, dank u wel voorzitter. Hoe sterk staan we tegenover Auberge de Kieviet als we daar bij hotel Wassenaar niet zo moeilijk over doen? De tweede vraag is of het ook uitmaakt waar een hotel ligt, in Wassenaar-Zuid of in Wassenaar-Noord?

Wethouder **Wassenaar**: Nee, dat maakt niet uit voorzitter. Het gaat erom dat wij ook hebben moeten constateren dat rond hotel Wassenaar toch vrij lankmoedig is opgetreden en dat hebben we bij hotel Auberge de Kieviet willen voorkomen door daadkrachtig op te treden. Dat is het beleid van dit college.

De **voorzitter**: Oké. Ten slotte mis ik nog een appreciatie op het technische amendement dat is ingediend en daarvoor kijk ik naar de wethouder van Financiën.

Wethouder **Schokker**: Ja, ik wil de appreciatie van het college op dit technische amendement geven en die is dat we het oordeel raad kunnen laten. Waarbij ik nog wel even wil opmerken dat de term 'exploitatiekosten' wellicht kan leiden tot meerdere interpretaties, het moet echt kortdurend zijn, het kan bijvoorbeeld wel worden gebruikt voor iets wat erboven staat zoals de transitiekosten Sporthal, maar niet voor de exploitatiekosten als je jarenlang de exploitatie zou... wat in deze situatie überhaupt niet mag. We geven oordeel raad, klaar.

De **voorzitter**: Die krijgt oordeel raad mee, dank u wel. Dan constateer ik dat we inmiddels aan het einde van de tweede termijn van de zijde van het college zijn en we kunnen overgaan tot de stemming, maar ik kijk eerst naar de raad of er nog behoefte is aan een reactie. Ik constateer dat de begroting voldoende is besproken. Ik stel voor eerst de amendementen in stemming te brengen, vervolgens de begroting en de verordeningen en daarna de moties en trouwens ook de verordeningen die daaronder liggen. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja dank voorzitter, ik heb nog even een punt van orde. Ik zie hier een aantal amendementen, ik heb niet bij de moties gekeken, waar namen onder staan van mensen die niet aanwezig zijn. Stemmen we over deze amendementen?

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Paulides**: Maar dat kan toch niet, je kunt toch niet een amendement mede-indienen als je niet aanwezig bent? Ik bedoel mevrouw Hagen, zij staat meerdere keren genoemd, maar zij kan helemaal niet mede-indiener zijn.

De **voorzitter**: Nee maar hebben hier de getekende exemplaren en dat zijn de exemplaren die tellen. Dus waar op de elektronische versie nu nog de naam Hagen staat, moet u die daar niet lezen. Die zijn niet getekend, dus mevrouw Hagen wordt niet geacht mede-indiener van de voorliggende amendementen en moties te zijn.

De heer **Paulides**: Goed, ik maakte me zorgen dat dit op deze manier in de verslagen zou komen, maar dat is geregeld.

De **voorzitter**: Nee, dit zijn de enige amendementen en moties die tellen. Daarom ging de griffier in de pauze ook naarstig achter u aan om de getekende moties en amendement te hebben want gelukkig blijven we nog een beetje traditioneel, die tellen. Oké, bij dezen ook weer opgelost, dan zijn we toch bijna terug bij het begin van de middag, de typemachine. Oké, dan gaan wij over naar de stemmingen over de amendementen. Er zijn niet zo heel veel verschillen in verstrekkendheid en inmiddels staan ze wel goed genummerd onder A tot en met F bij u op iBabs.

**Amendement Wegonderhoud van C naar B
Ingediend door de VVD, Lokaal Wassenaar!, D66, CDA, Fractie Mulder, DLW, GroenLinks
en Fractie Zoutendijk**

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021; gelezen het raadsvoorstel inzake de Begroting 2022;

overwegende dat:

- het restrictieve begrotingsbeleid van de huidige coalitie in de afgelopen jaren heeft geleid tot een sluitende begroting voor de jaren 2022 tot en met 2025 met een ruim begrotingsoverschot;
- het onderhoudsniveau van de wegen in 2019 verlaagd is van B naar C, oftewel sober, als noodzakelijke maar ongewenste bezuiniging die het gevolg was van de beperkte financiële ruimte die de gemeente toen had;
- wij een deel van het begrotingsoverschot ten gunste willen laten komen aan alle Wassenaarse inwoners;
- de beleving bij de inwoners is dat het onderhoud van onze wegen te wensen overlaat;
- wij de veiligheid verder willen verbeteren op de wegen, de fietspaden en de stoepen;
- beter onderhouden wegen er beter uitziet en de inwoners er meer van genieten;
- deze raad staat voor een schoon en veilig dorp;
- de bezuiniging uit 2019 voor € 240.000,00 per jaar geboekt was, er sindsdien sprake geweest is van inflatie, maar er sindsdien nog geen nieuw Beheerplan Wegen vastgesteld is en dat een bescheiden stijging ten opzichte van die € 240.000,00 waarschijnlijk een goede inschatting biedt van het benodigde structurele budget om de wegen voortaan weer op onderhoudsniveau B te onderhouden;
- door het onderhoud wegen naar niveau B te brengen er minder noodreparaties uitgevoerd hoeven te worden en er daardoor minder exploitatiekosten zullen zijn;

wijzigd de Begroting 2022 als volgt:

- het onderhoudsniveau Wegen wordt van C naar B bijgesteld, zodat zowel klein onderhoud als groot onderhoud van de wegen naar onderhoudsniveau B gaat;
- hiertoe de jaarlijkse dotatie aan de voorziening te verhogen met € 250.000,00;
- deze dotatie te dekken uit het begrotingsoverschot."

De **voorzitter**: We beginnen met de stemming over het eerste amendement ingediend door de VVD, Lokaal Wassenaar!, D66, het CDA en Fractie Mulder over wegenonderhoud van C naar B. Wie is voor dit amendement? Dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is het amendement aangenomen.

Amendement Begroting 2022

Ingediend door Lokaal Wassenaar!, PvdA, VVD, CDA, Fractie Mulder, D66, DLW en Fractie Zoutendijk

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021; gehoord de beraadslagingen;

wijzigd het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel programmabegroting 2022 als volgt: aan het besluit wordt toegevoegd:

- '7. De taakstelling op subsidiebeleid uit hoofdstuk 6 van de begroting voor het jaar 2022 van € 50.000,00 te laten vervallen en de dekking hiervan ten laste te brengen van het begrotingssaldo'."

Toelichting:

In november 2019 is het subsidiebeleid 2020-2023 vastgesteld. Daarbij is een bezuinigingstaakstelling vastgesteld van € 150.000,00 (2021 € 20.000,00, 2022 € 50.000,00 en 2023 € 80.000,00). Een taakstelling van € 50.000,00 voor het jaar 2022 achten wij niet in overeenstemming met de onvermijdbare kostenontwikkeling bij gesubsidieerde instellingen. Dit leidt tot onwenselijke gevolgen voor gesubsidieerde instellingen. Gezien de huidige financiën en investeringen is het niet opportuun om nog meer te bezuinigen op subsidies voor instellingen die in het preventieve veld werken. Dit amendement vraagt om uit het beschikbare overschot van de begroting een bedrag van € 50.000,00 te gebruiken om de taakstelling te laten vervallen.

De **voorzitter**: Amendement AB van Lokaal Wassenaar! over het subsidiebeleid. Wie is voor dit amendement? Ook dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is hij aangenomen.

Amendement Subsidie bijdrage Bibliotheek Wassenaar

Ingediend door het CDA, VVD, Lokaal Wassenaar!, Fractie Mulder, D66, PvdA en GroenLinks

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021; gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat de bibliotheek:

- in zekere zin de huiskamer vormt van de gemeente Wassenaar;
- een plaats is waar je inspiratie kunt opdoen en mensen kunt ontmoeten, jong en oud;
- de functie van VVV en cultuuranker van Wassenaar vormgeeft;
- verschillende taakvelden uitvoert vanuit de gemeente waaronder taalverwerving en inburgering van oud- en nieuwkomers;
- in 2021 een subsidie ontvangt ter hoogte van € 10,60 per inwoner (de subsidie is wel een lumpsum);
- het huidige exploitatietekort deels werd opgevangen door het verhogen van de lezersbijdragen, telaatbijdragen, ticketprijs voor het filmhuis en dus in zekere zin bij de betalende gebruikers werd gelegd;
- er over het afgelopen jaar een tekort was van € 35.000,00 en het lopende jaar niet beter zal zijn;
- tijdens de afgelopen coronaperiode in staat is gebleken de dienstverlening voor de gebruikers door middel van innovatieve ideeën in stand te hebben gehouden;

wijzigd de Begroting 2022-2025 van Wassenaar als volgt:
besluit:

- doelstelling 5.6 Media voor de periode 2022-2025 te verhogen met een bedrag van € 78.000,00 ten gunste van de bibliotheek en ten laste van het lopende resultaat alsmede de subsidie exclusief huisvesting uit te drukken in een bedrag per inwoner van € 13,60 voor 2022."

Toelichting:

Op dit moment ontvangt de bibliotheek een lumpsumsubsidie exclusief huisvesting van € 275.000,00 per jaar, wat neerkomt op het equivalent van € 10,60 per inwoner. Het voorstel is om deze lumpsumfinanciering te veranderen naar een bedrag per inwoner en dat per 2022 vast te stellen op € 13,60.

De **voorzitter**: Dan gaan we naar amendement C, het amendement van het CDA en breder ondersteund over de bibliotheek. Wie is voor dit amendement? Ook dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is het amendement aangenomen.

Amendement Samen Slim Rijden Wassenaar (SSR-W)
Ingediend door D66, VVD, Lokaal Wassenaar!, CDA, Fractie Mulder, PvdA, DLW en GroenLinks

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021; gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- de opwarming van de aarde ook op lokaal niveau de overheid vraagt initiatieven te ontwikkelen die leiden tot CO₂-reductie;
- in Wassenaar vanuit de inwoners een initiatief is ontwikkeld tot gebruik van twee elektrische deelauto's die goed ingezet worden;
- genoemde Wassenaarse deelauto's betrokken worden uit de BV Samen Slim Rijden Zeist, zijnde een resultaat van gemeentelijk beleid aldaar;

is van oordeel dat:

- het Wassenaarse inwonerinitiatief alle lof en opvolging verdient door verdere stimulering vanuit het gemeentebestuur;
- de gemeente Wassenaar een zodanig uitgestrekt grondgebied heeft dat uitbereiding gewenst is om meer inwoners de gelegenheid te geven deel te nemen door plaatsing in nader aan te wijzen plaatsen en dit te bespreken met de initiatiefnemers SSR-W;
- de verdere opvolging vanuit de gemeente gedaan kan worden door de opstartkosten voor de bijplaatsing van twee elektrische deelauto's tezamen, begroot € 15.000,00 aan activatie- en investeringskosten, te dragen;

- de benodigde gelden € 15.000,00 worden eenmalig ter beschikking gesteld en het college vraagt SSR-W in overleg met Samen Slim Rijden Zeist spoedig tot uitvoering over te gaan;

wijzigd de Begroting 2022 als volgt:

- het benodigde bedrag eenmalig te dekken uit het begrotingsoverschot."

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het amendement ingediend door D66, 'Samen slim rijden'. Wie is voor dit amendement? Ook daar is de constatering... Sorry nee. Voor zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, DLW, D66 en de PvdA. Wie is tegen? Fractie Zoutendijk. Hiermee is het amendement aangenomen.

**Amendement inzake het in de meerjarenbegroting 2022-2025 opnemen van een investering in openbare rolstoeltoegankelijke zelfreinigende wc-units.
Ingediend door Fractie Zoutendijk, DLW en PvdA**

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021; gehoord de beraadslagingen;

wijzigd het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel over de Programmabegroting 2022-2025 (registratienummer Z/21/049547/266434) als volgt:

aan het besluit wordt toegevoegd:

- een krediet beschikbaar ten behoeve van een investering in een openbare rolstoeltoegankelijke zelfreinigende wc-unit ten bedrage van € 85.000,00 (hetgeen neerkomt op een bedrag aan afschrijving van € 8.500,00 per jaar voor een periode van tien jaar) en voor de jaarlijkse exploitatielasten van € 7.000,00 voor één wc-unit;
- de kapitaal- en exploitatielasten van deze investeringen ten laste te brengen van de vrij besteedbare ruimte in de begroting voor 2022;
- de Wassenaarse bevolking door middel van een enquête te betrekken bij de locatiekeuze van de wc-unit;
- zes maanden na de ingebruikneming van de openbare rolstoeltoegankelijke zelfreinigende wc-unit de tevredenheid over de wc-unit te evalueren en op basis van die evaluatie een besluit te nemen over de plaatsing van meer wc-units in de komende jaren."

Toelichting:

- Een op de vier inwoners durft regelmatig de deur niet uit, omdat een openbare wc ontbreekt;
- Vrouwen hebben vaker als (mantel)zorger een oudere of een kind bij zich, die net als andere vrouwen vaker naar de wc moeten dan mannen.
- Volgens de Toiletalliantie is voor dorpscentra om de 500 meter een openbare wc vereist, voor natuur- en recreatiegebieden om de 25 kilometer en langs fietspaden en langs wandelpaden om de 5 kilometer.
- Bezoekers aan de kinderspeelplaats aan de Dr. Mansveltkade en de buitengebieden van ons dorp Wassenaar, zoals Meijendel, de groene zone nabij Valkenhorst, de Landgoederenroute, kunnen niet gebruik kunnen maken van een openbaar toegankelijke wc.
- Dit knelt des te meer voor hen die vaker dan normaal gebruik moeten maken van een wc en dientengevolge kiezen om niet naar buiten te gaan. Alleen al in Wassenaar kampen circa 3000 personen met buik- en blaasklachten.
- Veel partijen en groepen uit de Wassenaarse samenleving vragen al jaren om openbare, toegankelijke en goed bereikbare toiletvoorzieningen. Ook in het coalitieprogramma is de wens voor een openbare toiletvoorziening opgenomen.
- Een en ander heeft tot op heden nog niet tot een daadwerkelijke realisering heeft geleid, anders dan de gemaakte afspraken met ondernemers in het centrum over gebruikmaking van hun wc's.
- De aanleg van openbare rolstoeltoegankelijke zelfreinigende wc-units draagt bij aan een inclusieve, kinder-, ouders- en seniorenvriendelijke samenleving in Wassenaar.
- De financiële positie van Wassenaar is zodanig dat het kostenaspect geen rol kan spelen om niet over te gaan tot de aanleg van openbare toiletvoorzieningen.

De **voorzitter**: Het amendement van Fractie Zoutendijk, PvdA en DLW inzake openbaar aangepaste wc-unit. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van de PvdA, Fractie Zoutendijk, DLW en GroenLinks. Wie is tegen dit amendement? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, Hart voor Wassenaar en D66 en hiermee is het amendement verworpen.

Amendement Voorziening Grote projecten

Ingediend door de VVD, Lokaal Wassenaar!, D66, CDA, Fractie Mulder en DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021; gelet op de Begroting 2022 betreffende de toelichting bij beoogd gebruik bestemmingsreserve Grote projecten;

overwegende dat:

- we voorstander zijn van een duidelijke begrotingsdiscipline en dat de voorziening Grote projecten niet gebruikt mag worden voor dekking van exploitatiekosten overeenkomstig de gedachte van het coalitieakkoord van zuiver begroten en niet exploitatiekosten ten laste van reserves te brengen maar uit de lopende rekening;

besluit de Begroting 2022 als volgt te veranderen:

van:

- 'De reserve is bedoeld om bijvoorbeeld niet te activeren incidentele kosten die betrekking hebben op investeringsprojecten te dekken of om onderzoeken ten behoeve van projecten te starten. Een voorbereidingskrediet voorafgaand aan de start van een (groot) project kan ook goed uit deze reserve bekostigd worden. Aanvullend hierop nog de mogelijkheid om bijvoorbeeld na oplevering van een (groot) project deze reserve ook in te kunnen zetten als aanjaagbudget of als tijdelijk budget om een project volledig te laten slagen. Bijvoorbeeld tijdelijk ondersteunen van het gebruik van de sporthal of de Warenar na oplevering dan wel overdracht of het versterken van de centrumfunctie na het verbeteren van de beeldkwaliteit'

naar:

- 'De reserve is bedoeld om bijvoorbeeld niet te activeren incidentele kosten die betrekking hebben op investeringsprojecten te dekken of om onderzoeken ten behoeve van projecten te starten. Een voorbereidingskrediet voorafgaand aan de start van een (groot) project kan ook goed uit deze reserve bekostigd worden. Aanvullend hierop nog de mogelijkheid om bijvoorbeeld direct na oplevering van een (groot) project deze reserve ook in te kunnen zetten als aanjaagbudget of als tijdelijk budget om een project volledig te laten slagen. Bijvoorbeeld ondersteunen van transitiekosten van de sporthal of de Warenar direct na oplevering dan wel overdracht of het versterken van de centrumfunctie na het verbeteren van de beeldkwaliteit. In alle gevallen moet onmiskenbaar duidelijk zijn dat hiermee geen exploitatielasten uit de reserve gedragen worden en dit alleen om kortdurende en incidentele kosten gaat.'

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het technisch amendement met als hoofdindieners de VVD en ondersteund door Lokaal Wassenaar!, D66, CDA en Fractie Mulder inzake begrotingsdiscipline Grote projecten Begroting 2022. Wie is voor dit amendement? Dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is het amendement aangenomen. Dan komen we bij de vaststelling van de begroting zelf. Ik pak even het raadsbesluit erbij en de amendementen worden natuurlijk gewoon verwerkt in de tekst van de begroting. Wat dat aangaat, zijn alle amendementen netjes in de begroting verwerkt en het besluit dat voorligt bevat zes beslispunten. 1, de Programmabegroting voor 2022 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenramingen 2022-2025 en zo verder. Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval, maar ik zie wel uw hand. We gaan of stemmen of...

De heer **Paulides**: Een punt van orde. De beslispunten 6, 7 en 8 worden nu in dit besluit gefietst, maar als het zo op de agenda staat, moet je afzonderlijk kunnen stemmen.

De **voorzitter**: Dat gaan we ook zo doen. We gaan bij de punten die onder 6 staan straks ook nog de afzonderlijke besluiten nemen, dat is het geval. Klopt, die gaan we straks allemaal nog even langs. Ik had al een extra cola light genomen om mijn stem te smeren, dat komt helemaal goed, dank. Dan ligt het besluit over de begroting voor. Wie is voor dit besluit en daarmee de begroting? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, D66 en de PvdA. Wie is tegen het voorstel over de begroting? Dat zijn de fracties van Hart voor Wassenaar, DLW en Fractie Zoutendijk. Daarmee is de begroting aangenomen.

5. Verordening Afvalstoffenheffing Wassenaar 2022

De **voorzitter**: Dan gaan we naar het punt zoals ik hem reeds toezegde nog te gaan behandelen, we gaan namelijk daar agendapunt 5, de verordening Afvalstoffenheffing Wassenaar 2022. Wie is daar voor? Ik kijk even. Dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is de verordening aangenomen.

6. Verordening Begraafplaatsrecht 2022

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de verordening Begraafplaatsrecht 2022. Wie is daar voor? Ook dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee ingestemd.

7. Verordening Hondenbelasting 2022

De **voorzitter**: Verordening Hondenbelasting 2022. Wie is daar voor? Ook dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is deze unaniem aangenomen.

8. Verordening Liggeld 2022

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de verordening Liggeld 2022. Wie is daar voor? Ook dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is met de verordening Liggeld ingestemd.

9. Verordening Marktgeld 2022

De **voorzitter**: De verordening Marktgeld 2022. Wie is daar voor? Ook alle aanwezige raadsleden en daarmee is de verordening Marktgeld 2022 aangenomen.

10. Verordening Precariobelasting 2022

De **voorzitter**: Verordening Precariobelasting 2022. Wie is daar voor? Ook al aanwezige raadsleden en daarmee is de verordening Precariobelasting 2022 aangenomen.

11. Verordening Retributieverordening 2022

De **voorzitter**: De verordening Retributieverordening 2022. Wie is daar voor? Dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is de verordening Retributieverordening aangenomen.

12. Verordening Rioolheffing 2022

De **voorzitter**: Dan zijn we er bijna, de verordening Rioolheffing 2022. Wie is daar voor? Alle aanwezige raadsleden en daarmee is de verordening Rioolheffing 2022 aangenomen.

13. Verordening Toeristenbelasting

De **voorzitter**: De laatste verordening, de verordening Toeristenbelasting. Wie is daar voor? Ook dat zijn alle aanwezige raadsleden en daarmee is de verordening... Sorry, niet. Oké, dan gaan we verder. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, DLW, Fractie Zoutendijk, D66 en de PvdA. Wie is daar tegen? Hart voor Wassenaar en daarmee is de verordening Toeristenbelasting wel aangenomen.

Dames en heren, hiermee is de begroting besproken en ook aangenomen voor het nieuwe jaar en de meerjarenbegroting met een doorkijk naar de volgende jaren en alle verordeningen die tot nu toe klaar zijn en die erbij horen want u krijgt in december a.s. nog een staartje andere verordeningen. Hiermee gaan we na bijna acht uur vergaderen... Sorry, we hebben ook nog de moties. Dank u wel.

Motie Elektrische deelscooters aanbieden en aanwijzen parkeerlocaties Ingediend door CDA, VVD, Lokaal Wassenaar! en D66

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021;
gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- er binnen Wassenaar veel korte verkeersbewegingen naar en van het centrum plaatsvinden;
- Wassenaarders volgens onderzoekers van RHDHV gemiddeld zes autobewegingen per dag maken;
- Wassenaar maar een beperkt aantal doorgaande en wijkverbindende wegen heeft en die al overbelast zijn;
- deelscooters een prima alternatief zijn voor de auto en voor vervuilende scooters voor korte ritjes naar en van het dorpscentrum door de bewoners;

- deelscooters ook een aantrekkelijke aanvulling zijn op het openbaar vervoer om de laatste kilometer(s) mee af te leggen waardoor de noodzaak om met de auto te gaan vermindert voor met name bezoekers van buiten Wassenaar;
- er verschillende aanbieders van deelscooters actief zijn in Den Haag/de regio;
- er wel duidelijke parkeerlocaties moeten komen in de wijken en het dorpscentrum om beschikbaarheid te reguleren

besluit:

- deelscooterparkeerplaatsen te identificeren in Wassenaar en als gemeente een overeenkomst aan te gaan met een betrouwbare aanbieder van elektrische deelscooters voor het managen van de elektrische deelscooters binnen Wassenaar;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: We gaan naar de motie Deelscooters, dank u wel. De motie is ingediend door het CDA en wordt ondersteund door anderen. Voor zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, de VVD, Fractie Mulder, het CDA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, DLW, D66 en de PvdA. Wie is tegen? De fractie Zoutendijk en daarmee is de motie aangenomen.

Motie Sociaal Domein Ingediend door de PvdA

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 26 oktober 2021;
gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:

- het college stelt dat het zich inspannt om te voorkomen dat financiële tekorten bij het Sociaal Domein worden afgewenteld op inwoners van Wassenaar die onder de armoedegrens leven;

van oordeel zijnde dat:

- alleen een inspanning van het college onvoldoende is om te voorkomen dat de tekorten toch afgewenteld worden op inwoners die onder de armoedegrens leven;
- financiële tekorten bij het Sociaal Domein sowieso niet afgewenteld horen te worden op die inwoners;

draagt het college op:

- zich ertoe te verplichten de financiële tekorten bij het Sociaal Domein niet af te wentelen op inwoners van Wassenaar die onder de armoedegrens leven;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: De motie ingediend door de PvdA inzake begroting Sociaal Domein. Wie is voor deze motie? Dat zijn de PvdA, D66, Fractie Zoutendijk, GroenLinks, het CDA en Lokaal Wassenaar!. Wie is daar tegen? De VVD, Fractie Mulder, Hart voor Wassenaar en DLW. Dan staken de stemmen en in het reglement staat dat deze motie dan de volgende keer in stemming wordt gebracht. Dan eindigen we nog met een cliffhanger want de andere motie wordt vandaag niet in stemming gebracht. Deze motie wordt bij de eerstvolgende raadsvergadering opnieuw geagendeerd en zal dan in stemming worden gebracht. Ik zie mijnheer Van Noort toch denken: hé, er zijn kansen, deze avond is toch iets minder met chagrijn geëindigd want hij hangt nog boven de markt, heel goed.

14. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: Dames en heren, voordat we deze vergadering afsluiten, wil ik iedereen danken voor de bijdragen. Sorry? Nee die motie is op dit moment aangehouden, hij wordt niet in stemming gebracht. We zijn er nu echt helemaal doorheen, de administratie klopt kan ik u verzekeren. Dames en heren, voordat we naar de afsluitende borrel gaan, wil ik u danken voor eenieders inbreng, maar voordat ook de wethouders opstaan want zij zijn op een fantastische manier, dat hebt u gelukkig in uw bijdragen ook gememoreerd, ondersteund door de ambtelijke organisatie. U hebt tijdens het eten ook gezien hoeveel mensen van onze organisatie hier vandaag aanwezig waren om dat mogelijk te maken. Ik heb ook de adequate antwoorden gezien op de vragen die u hebt gesteld en dat heeft het mogelijk gemaakt om op deze manier met elkaar te kunnen vergaderen vandaag. Daarnaast wil ik ook alle mensen van de bodes hartelijk danken, zodat we hier weer acht uur, bijna een werkdag, op een aangename manier met elkaar hebben kunnen vergaderen en besluiten hebben kunnen nemen. Ik dank u voor ieders inzet en we gaan moedig

verder, maar het is mooi dat we deze belangrijke mijlpaal weer hebben gemaakt, deze begroting in deze collegeperiode is verder besproken. Ik wens u een prettige avond en ik sluit hierbij de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 16 november 2021,

De griffie a.i.,

De voorzitter,

H. Andeweg

drs. L.A. de Lange